

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Türkiye'deki Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştay Raporu

Mevcut Duruma İlişkin Analiz, Stratejik
Yol Haritası ve Tavsiye Edilen Adımlar

EDİTÖRLER

Dr. Ahmet Çıtıpıtıoğlu, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi
Atıla Erenler, ÇŞİDB, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü
Buket Sağıroğlu, ÇŞİDB, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

www.csb.gov.tr

Mart 2025 Ankara-Türkiye

TÜRKİYE'DEKİ MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK:: Çalıştay Raporu

Yönetici Özeti	4
Çalışmanın Kapsamı ve Amacı	5
1. Mevcut Duruma İlişkin Değerlendirme	6
1.1. Mühendislik ve Mimarlık Meslekleriyle İlgili Mevcut Mevzuat	6
1.1.1. 3458 Sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun (1938)	6
1.1.2. 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu (1954)	6
1.1.3. Plân Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik (1985)	6
1.1.4. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği	7
1.1.5. Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik (2019)	7
1.2. Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Neden Uzmanlık Uygulaması Gereklidir?	7
1.3. Dünya'da Uzman/Yetkin Mühendislik Uygulamaları	8
1.3.1. Amerika Birleşik Devletleri: Professional Engineering	8
1.3.2. İngiltere: Chartered Engineering (CEng)	9
1.3.3. Almanya: Prüfenieur (PI)	9
1.3.4. Japonya: Professional Engineer Japan (PEJ) ve First-Class Licensed Architect & Engineer	10
1.4. Türkiye'de Yetkin Mühendislikle İlgili Çalışmalar	10
1.4.1. İMO Yetkin İnşaat Mühendisliği Kanun ve Yönetmelik Taslağı Çalışması	11
2. Bakanlık Tarafından Yürütülen Çalışmaların Özeti	12
2.1. Çalıştay I	12
2.1.1. Çalıştay Programı	13
2.1.2. Çalıştay Konuları	13
2.1.3. Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştay I Bildirge Özeti	13
2.2. Çalıştay II	14
2.2.1. Çalıştay Programı	15
2.2.2. Çalıştay Konuları	16
3. Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştay II Çalışmaların Özeti	17
3.1. Grup Çalışması 1: Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlığa Yönelik SWOT Analizi	17
3.2. Grup Çalışması 2: Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlığa Yönelik Stratejik Çerçeve (Elmas)	24
3.3. Grup Çalışması 3: Stratejik İlkeler ve Vizyonu Belirlemek (Yapı Taşları)	29
3.4. Grup Çalışması 4: Yol Haritasının Belirlenmesi	35
3.5. Grup Çalışması 5: Kısa Vade İçin Önerilen Eylemler	41
4. Türkiye'de Mimar ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Sisteminin Tesis Edilmesi İçin Özet Öneriler ve Yol Haritası	44
5. Mimar ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Sisteminin Taslak Çerçevesi	45
EKLER	46
EK A Çalıştay Katılım Listeleri	47
Çalıştay I Katılım Listesi	48
Çalıştay II Katılım Listesi	49
EK B Çalıştay Görüş Formları	50
Çalıştay I Görüş Bildirme Formları	51
Çalıştay II Görüş Bildirme Formları	58
TMOBB Görüş Yazısı	66
TMOBB Görüş Yazısı Ek 1 - 2005-279 Yetkin Teknik Eleman Kanunu TMMOB Görüşü	70
TMOBB Görüş Yazısı Ek 2 - İnşaat Mühendisleri Odası Görüş Yazısı	76
TMOBB Görüş Yazısı Ek 3 - Jeoloji Mühendisleri Odası Görüş Yazısı	85
TMOBB Görüş Yazısı Ek 4 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı	88
TMOBB Görüş Yazısı Ek 5 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 1 Uzmanlık ve Belgelendirme Görüşü	89

TMOBB Görüş Yazısı Ek 6 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 2 Mekanik Tesisat Başvuru Koşulları	95
TMOBB Görüş Yazısı Ek 7 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 3 SMM Denetim Takip Föyü	96
TMOBB Görüş Yazısı Ek 8 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 4 SMM Yönetmeliği.	97
TMOBB Görüş Yazısı Ek 9 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 5 MT Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği.	108

Yönetici Özeti

Binalarda yangın ve deprem güvenliği açısından insanların can güvenliğini tehdit eden ve bir türlü üstesinden gelinemeyen proje ve yapım hataları sonucu afete dönüşen olaylar, yapıların inşası ve işletilmesi sırasında iklim ve biyolojik çeşitlilik üzerinde yıkıcı etkiler bırakılarak doğal kaynakların israf edilmesi ve 2020'de yaşanan halk sağlığı kriziyle keskinleşen kentsel ve sosyal gelişim standartlarına yönelik küresel odaklaşma, bir değişimin zamanının geldiğini, hatta belki de çoktan geciktiğini göstermektedir.

Günümüzde mimarlık ve mühendislik hizmetlerindeki bu değişim ihtiyacı, iklim değişikliğiyle mücadele, yapı güvenliğini artırma, etik uygulamayı teşvik etme ve iş ile araştırma becerilerini geliştirme gibi birtakım yeterliliklerin edinilmesini zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sisteminin oluşturulması, sektörün güvenilirliğini, kalitesini ve sürdürülebilirliğini artırmayı hedefleyen stratejik bir adımdır. Çalıştay katılımcıları, uzmanlık sisteminin yapı güvenliğini güçlendireceği, mesleki itibarı yükselteceği ve uluslararası saygınlık kazandıracığı konusunda hemfikirdir. Bu doğrultuda, kapsamlı bir yol haritası oluşturularak kısa ve uzun vadeli öneriler geliştirilmiştir.

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sistemi için mevcut durumu analiz etmek, stratejik yol haritası oluşturmak ve paydaş önerilerini toplamak amacıyla iki çalıştay düzenledi. İlk çalıştay 28 Kasım 2024'te kamu kurumları, akademisyenler ve meslek odaları, ikinci çalıştay 20 Şubat 2025'te sektör profesyonelleriyle Ankara İbank Sosyal Tesisleri'nde yapıldı. Çalıştaylarda gerçekleştirilen çalışmalar ve çıktıları raporun ilgili bölümlerinde detaylandırılmıştır.

Uzman mühendislik sistemine geçiş süreci, iki aşamalı bir yapı önerilmektedir. İlk aşamada **Uzman Mühendis Adayı** ünvanını alınabilmesi için, adayın bir üniversitenin ilgili mühendislik bölümünden mezun olması ve temel mühendislik bilgilerini ölçen bir sınavı başarıyla geçmesi gerekmektedir. Bu aşama, mühendislik mesleğine girişte sağlam bir bilgi temeli oluşturmayı amaçlar.

İkinci aşamada ise **Uzman Mühendis** ünvanının alınabilmesi için en az üç yıl süreyle uzman bir mühendisin gözetiminde belgelenebilir proje deneyimi kazanmış kişilerin, belirli bir uzmanlık alanında teknik şartname, tasarım-hesaplama ve mesleki etik konularını kapsayan bir sınavı geçmeleriyle elde edilir. Ayrıca, uzman mühendislerin mesleki yetkinliklerini koruyabilmeleri için belirli aralıklarla sürekli eğitime ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılım sağlamaları beklenmektedir. Bu yapı, mesleki yetkinliğin hem başlangıçta, hem de meslek hayatı boyunca sürdürülebilir şekilde gelişmesini hedefler.

Kısa Vadeli Öncelikler: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın liderliğinde Uzman Mimarlık ve Mühendislik Kanunu taslağı hazırlanmalı ve 3458 sayılı Kanun güncellenmelidir. Meslek odaları, üniversiteler ve sektör paydaşlarıyla teknik komisyonlar kurularak ölçme-değerlendirme kriterleri belirlenmeli, uzmanlık alanları tanımlanmalıdır. Kamu spotları, medya kampanyaları ve sosyal medya aracılığıyla toplumsal farkındalık artırılmalı; uzmanlar kurulu oluşturularak pilot eğitim programları başlatılmalıdır. Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi koordinasyonunda insan kaynağı envanteri çıkarılmalı ve belgelendirme süreçlerinin altyapısı kurulmalıdır. Pilot uygulamalar, sistemin uygulanabilirliğini test ederek eksikliklerin giderilmesine olanak tanıyacaktır.

Uzun Vadeli Vizyon: 3-8 yıllık bir geçiş sürecinde, pilot projelerin sonuçları değerlendirilerek uzmanlık sistemi ülke geneline yaygınlaştırılmalıdır. Mevzuatın düzenli güncellenmesi, yaşam boyu eğitim kültürünün yerleşmesi ve kurumlar arası iş birliğinin güçlendirilmesi, sistemin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır. Bağımsız kurullarca yürütülecek sınav ve belgelendirme süreçleri, etik standartların korunması ve yapı güvenliğiyle ölçülen başarı kriterleri, sistemin nihai hedeflerini destekleyecektir. Uzmanlık, bir marka değerine dönüşerek yalnızca nitelikli profesyonellerin sektöre yön vermesini sağlayacak, afetlere karşı dayanıklı yapılar ve uluslararası rekabet gücü kazandıracaktır.

Temel Öneriler:

- Liderlik ve Yasal Altyapı: Bakanlık öncülüğünde yasal düzenlemeler tamamlanmalı, görev-yetki tanımları netleştirilmelidir.
- İşbirliği: Paydaşlarla ortak çerçeve geliştirilmeli, mesleki sorumluluk sigortası gibi yenilikçi uygulamalar entegre edilmelidir.
- Farkındalık: Etik eğitimler ve kampanyalarla uzmanlık vizyonu topluma aktarılmalıdır.
- Kapasite Artırımı: Eğitim programları, stajlar ve sınavlarla nitelikli insan kaynağı yetiştirilmelidir.
- Planlama ve Belgelendirme: İnsan kaynağı envanteri çıkarılmalı, objektif belgelendirme süreçleri kurulmalıdır.

Bu yol haritası, Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin kalitesini ve toplumun yararını en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir.

Çalışmanın Kapsamı ve Amacı

On İkinci Kalkınma Planının (2024-2028) İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri başlığı altında; "İnşaat sektöründe tecrübe ve eğitime dayalı yetkinliğin belgelendirileceği ve teşvik edileceği... mühendislik hizmeti verilebilmesi için saha tecrübesini ve sürekli meslek içi eğitimi dikkate alan yetkin/uzman bir mühendislik sisteminin oluşturulmasının sağlanacağı" ifade edilmektedir. Benzer şekilde, Mayıs 2023 tarihli Kahramanmaraş depremleri konulu 449 sıra numaralı Meclis Araştırma Komisyon Raporunda "Bina tasarımlarının... doğru mühendislik çalışması ile gerçekleştirilmesi, yapı üretimi ve yapı denetimi... süreçlerinde gerekli teknik bilgi ve donanımına sahip mühendislik hizmeti verilebilmesi için saha tecrübesini ve meslek içi eğitimi dikkate alan bir yetkin/uzman mühendislik sisteminin oluşturulmasına,... mesleki yeterlilik belgesi sahibi iş gücüne ihtiyaç olduğu" belirtilmektedir.

Diğer taraftan, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 107'nci maddesinde, "yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapmak, uygulamaları denetlemek ve izlemek", "... etüt ve proje müellifliği, harita plan, proje ve yapım kontrol müşavirliği,... gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri vermek veya verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak" Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Söz konusu stratejik hedef ve eylemler kapsamında, sektördeki yaklaşımların ortaya konulması ve olası mevzuat ihtiyaçları hakkında görüş alışverişinde bulunulması amacıyla, Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık konusunda iki çalıştay yapılmıştır.

1. Mevcut Duruma İlişkin Değerlendirme

1.1. Mühendislik ve Mimarlık Meslekleriyle İlgili Mevcut Mevzuat

1.1.1. 3458 Sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun (1938)

Bu kanun, Türkiye’de mühendislik ve mimarlık mesleklerini düzenleyen temel yasal çerçeveyi oluşturur. Özetle:

- Kimlerin mühendislik ve mimarlık yapabileceğini tanımlar.
- Diploma ve yetkinlik şartlarını belirler.
- Yetkisiz kişilerin mühendislik ve mimarlık hizmeti vermesini yasaklar.
- Meslek unvanlarının korunmasını sağlar.

Kanun, mühendislik ve mimarlık mesleklerinin toplum yararına uygun şekilde icra edilmesini sağlamak amacıyla, belirli eğitim ve yetkinlik şartlarını zorunlu kılmaktadır.

1.1.2. 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu (1954)

Türkiye’de mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslek odasının kurulması amacıyla çıkarılmış bir yasadır. Özetle:

- Amaç: Mühendislik ve mimarlık mesleklerini icra edenlerin haklarını ve sorumluluklarını düzenlemek, mesleki standartları oluşturmak, odaların kamu yararına çalışmalar yapmasını temin etmek.
- TMMOB’nin Yapısı: Mühendislik ve mimarlık meslek dallarındaki odaların üst birliği olarak faaliyet gösterir. Oda üyeleri zorunlu olarak TMMOB’ye bağlıdır.
- Görevleri:
 - Mesleki yeterlilik ve etik kuralları belirlemek
 - Üyelerinin haklarını savunmak
 - Teknik gelişmeleri takip etmek ve kamuya rehberlik etmek
 - Meslekle ilgili yasal düzenlemelere katkıda bulunmak
- Yetkileri: Mühendis ve mimarların mesleki faaliyetlerini denetlemek, sicil kaydı tutmak ve gerektiğinde disiplin işlemleri uygulamak.

Bu kanun, mühendis ve mimarların mesleklerini icra ederken belirli standartlara ve etik kurallara uymasını sağlamak için oluşturulmuştur.

1.1.3. Plân Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik (1985)

Bu yönetmelik, imar planlarını yapacak veya değiştirecek plan müelliflerinin (şehir plancıları, mimarlar ve mühendisler) sahip olması gereken nitelikleri, deneyim şartlarını ve yetkilendirme süreçlerini belirler. Kapsamı:

- Plan Müelliflerinin Yeterlilik Şartları:
 - Planı yapacak kişilerin mesleki tecrübesi, eğitimi ve yetkinlik seviyeleri düzenlenir.
 - Plan türüne (nazım imar planı, uygulama imar planı vb.) göre farklı yeterlilikler aranır.
- Plan Kategorileri ve Müellif Grupları:
 - Yönetmelik, nüfus büyüklüğüne ve plan ölçeğine göre planları sınıflandırır.
 - Her plan türü için hangi uzmanların görev alabileceğini tanımlar.
- Denetim ve Sorumluluklar:
 - Plan yapımında görev alan müelliflerin etik kurallara uyması ve mesleki sorumluluklarını yerine getirmesi zorunludur.
- Yetkilendirme ve Sicil Tutulması:
 - Müelliflerin ilgili meslek odalarına kayıtlı olması ve belirli bir süre mesleki deneyim kazanmış olması gerekir.
- Yetkinliği olan müelliflerin sicilleri takip edilir ve gerektiğinde yaptırımlar uygulanabilir.

Bu yönetmelik, imar planlarının nitelikli uzmanlar tarafından hazırlanmasını sağlamayı ve şehircilik süreçlerinde düzeni korumayı amaçlamaktadır.

1.1.4. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

Bu yönetmelik şehirlerde ve kırsal alanlarda yapılaşmayı düzenleyen, yapıların planlanması, projelendirilmesi, ruhsatlandırılması ve inşası ile ilgili esasları belirleyen ana yönetmektir. Kapsamı:

- İmar Planları ve Yapılaşma Koşulları: Binaların yüksekliği, kat sayısı, çekme mesafeleri gibi fiziksel düzenlemeleri içerir.
- Projelendirme ve Ruhsat Süreçleri: Mimari, statik, mekanik ve elektrik projelerinin nasıl hazırlanacağına dair kurallar belirlenir.
- Yapı Kullanım İzinleri: Bir yapının tamamlandıktan sonra nasıl kullanılacağına ilişkin düzenlemeleri içerir.
- Teknik Şartlar ve Standartlar: Mühendislik, mimarlık ve şehircilik ilkelerine uygunluk şartlarını tanımlar.
- Denetim ve Sorumluluklar: Ruhsat düzenleyen idareleri, yapı sahipleri, müteahhitler, şantiye şefleri ve proje müelliflerinin görev ve sorumluluklarını düzenler.

Bu yönetmelik, kentleşmenin düzenli ve güvenli bir şekilde gelişmesini sağlamak amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

1.1.5. Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik (2019)

Bu yönetmelik, ileri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında özellik arz eden binaların tasarım gözetimi ve kontrolü hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektedir. İmar Kanunu kapsamında yapı ruhsatı düzenlenecek yapıları kapsar. Temel Unsurlar:

- Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetleri: Özellik arz eden binaların tasarım süreçlerinin, belirlenen kriterlere uygunluğunu sağlamak amacıyla gözetim ve kontrol hizmetleri tanımlanmıştır.
- Eğitim ve Belgelendirme: Bu hizmetleri yerine getirecek kişilerin eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ile bunların belgelendirilmesine dair esaslar belirlenmiştir.

Bu yönetmelik, özellik arz eden binaların tasarım süreçlerinin daha etkin ve güvenli bir şekilde yürütülmesini amaçlamaktadır.

1.2. Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Neden Uzmanlık Uygulaması Gereklidir?

Mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık kamu güvenliğini sağlamada kritik bir rol oynar. Mühendislik gibi teknik meslekler, nihai tüketicilerle doğrudan bir seçim ilişkisine sahip değildir. Tüketiciler, genellikle tavsiyelere ve memnuniyet derecesine göre hizmet sağlayıcılarını seçebilirken, vatandaşlar köprüleri, yolları veya büyük altyapı projelerini kimin inşa edeceğini belirleyemez. Bu noktada, mühendislerin eğitim, sınav ve deneyim yoluyla yetkinliklerini kanıtlamalarını gerektiren uzmanlık standartlarına bağlı bir sistem önem kazanmaktadır. Mühendislik hizmetleri, toplumsal bir mutabakat çerçevesinde yürütülür; başka bir ifadeyle toplum, belirli bir eğitim ve tecrübeye sahip uzman bir kesime, tanımlanmış sorumluluklar ve yetkiler vererek, onların kamu yararına hizmet etmesini bekler.

Uzmanlık, kamu güvenliğini koruma konusunda hayati bir rol oynar çünkü eğitim, deneyim ve sınavlarla temel yeterlilikleri güvence altına alarak standartları belirler. Özellikle son derece karmaşık ve teknik mesleklerde, halkın bu alanlardaki nitelikleri ve performansı değerlendirebilecek uzmanlık bilgisine sahip olmaması nedeniyle uzmanlık vasfı büyük bir önem taşır. Bu bağlamda, uzman profesyoneller, kamu sağlığını ve güvenliğini korumayı hedefleyen etik kurallara uymakla yükümlüdür; böylece toplumun güvenliği ve refahı için sorumluluk bilinciyle hareket ederler.

Ülkemizde Lisans Diploması, mühendis ya da mimarın o konuda eğitim almış kişi olduğunu göstermesinin yanı sıra o alandaki işi yetkinlikle yapabilmesinin de göstergesi sayılmaktadır. Oysa diplomanın belgelediği eğitim her koşulda çok önemli ve gerekli ise de, bir işi gerektiği gibi yapabilmenin tek ölçütü olarak alınamaz. Mesleki formasyonun öğretici, geliştirici, olgunlaştırıcı ve nitelikli bir uygulama deneyimi ile tamamlanması ve tecrübeye dayanması gerekmektedir.

Örneğin inşaat mühendisliği çok geniş bir mühendislik dalı olma niteliğinin yanı sıra, deneyim ve mesleki bilgi birikiminin büyük öneme sahip olduğu bir meslek alanıdır. Mühendislik yetki ve sorumluluklarını kullanmak için birçok ülkede lisans eğitiminin yanı sıra belirli yetkinlikler aranmaktadır. Bu sebeple, inşaat mühendisliğinin ilgi alanına giren konularda halkın güvenli yaşam hakkının korunması ve ülke kaynaklarının doğru kullanılabilmesi için bilgiye, deneyime ve etik değerlere dayalı bir uzmanlık belgelendirme sistemine ihtiyaç bulunmaktadır.

Ülkemizle benzer afet riskleri barındıran birçok ülkede farklı adlandırmalarla, mimarlık ve mühendislik hizmetleri için uzmanlık sistemleri başarıyla uygulanmaktadır.

1.3. Dünya'da Uzman/Yetkin Mühendislik Uygulamaları

1.3.1. Amerika Birleşik Devletleri: Professional Engineering

Amerika Birleşik Devletleri'nde "Professional Engineer" (Profesyonel Mühendis) ünvanı, mühendislerin üstyapı ve altyapı projelerini tasarlaması, inşa etmesi ve yönetmesiyle ilgili geniş bir alanı kapsar. Bu ünvanı alan mühendisler, yapıların planlanması ve inşa edilmesi için gerekli olan bilimsel, teknik ve yönetsel becerilere sahip oldukları tescil edilip, eyalet bazında mühendislik faaliyetleri yürütme imtiyazı verilmektedir.

Professional Engineer (PE) Belgesi için adayların aşağıdaki koşulları yerine getirmesi istenir:

- **Eğitim:** Dört yıllık bir üniversite programını tamamlayarak B.Sc. (Bachelor of Science) derecesi alması gerekir. (Bu eğitim sırasında matematik, fizik, yapısal mühendislik, geoteknik mühendislik, su kaynakları mühendisliği gibi konularda derinlemesine bilgi edinilir.) FE (Fundamentals of Engineering) Sınavı: Üniversiteyi bitirdikten sonra, genel mühendislik üzerine bir sınavı geçmek gerekir.
- **Pratik Deneyim:** FE sınavını geçtikten sonra, genellikle 4 yıl süreyle bir inşaat mühendisliği alanında çalışarak deneyim kazanmak gerekir.
- **PE Sınavı:** Deneyim kazandıktan sonra, PE sınavının geçilmesi gerekir. Bu sınavda, mühendislik bilgi ve becerilerinin profesyonel düzeyde olup olmadığı kontrol edilir.
- **Sürekli Eğitim:** PE lisansının geçerliliğini sağlamak için birçok eyalet, mühendislerin düzenli olarak eğitim almasını ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılmasını zorunlu tutar.

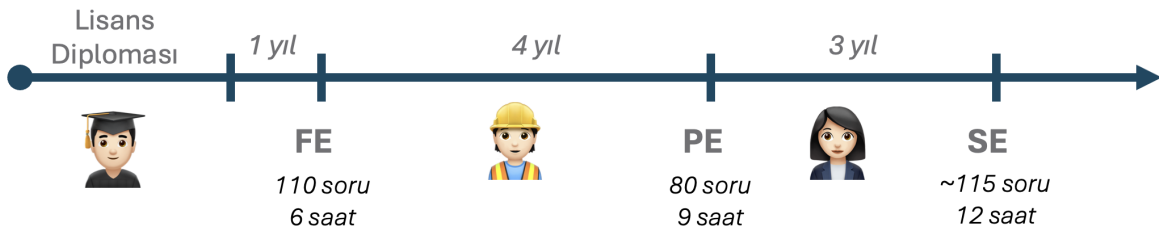
Professional Engineering (PE) Belgesi sistemini yürüten kurum ve kuruluşlar:

- NCEES (National Council of Examiners for Engineering and Surveying): FE ve PE belgelerinin sınavlarını NCEES (Mühendislik ve Haritacılık Ulusal Denetçiler Konseyi) düzenler ve yönetir. NCEES, mühendislik sınavlarının geçerliliğini sağlamak, mühendislerin yeterliliğini ölçmek ve tüm eyaletlerde tutarlı bir lisanslama süreci sağlamak için faaliyet gösteren, üyeleri mühendislerden oluşan bağımsız bir kuruluştur.
- ASCE (American Society of Civil Engineers): Uzmanlık programları ASCE tarafından belirlenir ve mühendislerin kariyerleri boyunca gerekli olan becerileri kazanmalarına yardımcı olacak seminerler, çevrimiçi kurslar, atölye çalışmaları, teknik eğitim programları düzenler, mentorluk ağı oluşturur. Üyeleri İnşaat Mühendislerinden oluşan bağımsız bir organizasyondur.
- Eyalet Lisanslama Kurulları: Her eyaletin kendi mühendislik lisanslama kurulu vardır ve bu kurullar, mühendislerin yerel şartlara uygun olarak lisans alıp alamayacağını denetler. Eyalet lisanslama kurulları, FE ve PE sınavları için başvuruları kabul eder, deneyim onayı verir ve mühendislerin lisans başvurularını değerlendirir.

Son yıllarda yapıların depreme karşı özel tasarım koşullarında uzmanlaşma ihtiyacı nedeniyle PE ünvanından sonra, ek deneyim ve sınavlarla Structural Engineering (SE) ünvanı alan mühendisler, deprem bölgelerinde yapı tasarım imtiyazı ile çalışmaktadır. Aşağıdaki görselde Amerika Birleşik Devletlerinde mezuniyet sonrası mühendislik ünvanlarının süreci özetlenmiştir.

NCEES

National Council of Examiners for
Engineering and Surveying

FE: Fundamentals of Engineering Exam
PE: Principals and Practice of Engineering Exam
SE: Structural of Engineering Exam

Amerika Birleşik Devletleri'nde "Professional Engineering" süreci.

1.3.2. İngiltere: Chartered Engineering (CEng)

İngiltere'deki Chartered Engineer (CEng), mühendislik mesleğinde yüksek bir yeterlilik seviyesi olarak kabul edilir. Bu unvan, mühendislik alanında profesyonel sorumluluk taşıyan, bağımsız kararlar verebilen ve genellikle liderlik pozisyonlarında yer alan mühendisler için verilir. "Chartered Civil Engineer" olarak adlandırılan kişiler, inşaat mühendisliği alanında uzmanlaşmış ve gerekli eğitim, deneyim ve etik gereksinimleri karşılamış olan profesyonellerdir.

Chartered Engineer (CEng) Belgesi için adayların aşağıdaki koşulları yerine getirmesi istenir:

- **Eğitim:** Başlangıç olarak, mühendislik alanında lisans (BEng veya MEng) diploması gereklidir. MEng (Master of Engineering), genellikle Chartered Engineer unvanına başvuruda bulunan mühendislerin tercih ettiği bir diplomadır. Bu diploma, daha kapsamlı bir mühendislik eğitimi sunar ve bir derece yüksek lisans seviyesindedir.
- **İş Deneyimi:** CEng olmak için genellikle 4 yıl civarında profesyonel mühendislik deneyimi gereklidir. Bu süreçte mühendislerin, mühendislik projelerinde aktif olarak görev alıp, teknik bilgi ve liderlik becerilerini geliştirerek sorumluluk alması beklenir.
- **Mentorluk ve Gözetim:** Bu süreçte mühendislerin deneyimlerini denetleyen bir mentor (çoğunlukla bir Chartered Engineer) desteği de önemlidir. Mentorluk, mühendislerin mesleki gelişimlerini sağlamak için kritik bir rol oynar.
- **Sürekli Eğitim:** CEng unvanını almak için başvuran mühendislerin sürekli olarak mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunmaları gerekir. Bu; kurslar, seminerler, atölye çalışmaları, konferanslar ve teknik eğitim gibi etkinlikleri içerebilir. Her mühendis, belirli bir dönemde belirli bir miktar CPD kredisi kazanmalıdır.
- **Başvuru Dosyası:** Profesyonel deneyimini, projelerdeki katkılarını, liderlik yeteneklerini ve mühendislik kararlarını anlatan detaylı bir başvuru dosyası ile deneyimi değerlendirilir (*Professional Review*).
- **Sözlü Sınav:** Kişilerin mühendislik tecrübesinin ve bilgisinin daha detaylı olarak sorgulandığı bir mülakat türüdür. Bu aşamada, başvuru sahibi; projelerdeki liderlik ve problem çözme becerileri, mesleki etik ve sorumlulukları, ileri düzey mühendislik uygulamaları hakkındaki bilgisi, iş geliştirme ve inovasyon stratejileri üzerine soruları yanıtlar.
- **Yazılı Sınav:** İleri düzey mühendislik uygulamaları hakkındaki bilgisini ölçmek için yapılır. Daha çok deneyimi yeterli görülmeyenler için yapılır.

Chartered Engineer (CEng) Belgesi sistemini yürüten kurum ve kuruluşlar:

- Engineering Council UK (Birleşik Krallık Mühendislik Konseyi): İngiltere'deki mühendislik mesleğinin düzenleyici organıdır. Mühendislik mesleğindeki uzmanlık ve etik standartlarını belirlemek ve bu standartları korumak için faaliyet gösterir. Tüm mühendislik kuruluşlarından oluşmuş bağımsız bir kurumdur.
- Institution of Civil Engineers (ICE) (İnşaat Mühendisliği Enstitüsü): Eğitim ve sertifikasyon işlerini yürütür. Standartları belirler. Üyeleri İnşaat Mühendislerinden oluşur, idari yapısı seçimle belirlenir.

İngiltere'de Diğer Mühendislik Sertifikaları:

- Incorporated Engineer (IEng): Uygulamalı mühendislik becerileri, pratik çözümler ve operasyonel yönetim konularında uzman olan mühendisler için verilen bir unvandır. 3 yıl ve üzeri eğitim ile alınmış mühendislik diploması gerektirir. Deneyim ve sınav sonucu belge verilir.
- Engineering Technician (EngTech): Teknik mühendislik çözümlerini uygulama, mühendislik projelerinde operasyonel destek sağlama, saha ve ekipman denetimleri yapma görevlerini üstlenirler. 2 yıl ve üzeri diploma ile saha deneyimi gerektirir.

1.3.3. Almanya: Prüflingenieur (PI)

Almanya'da "Prüflingenieur" (Denetçi Mühendis) unvanı, özellikle yapı mühendisliği alanında, projelerin teknik uygunluğunu denetleme ve onaylama yetkisi verilen üst düzey bir mesleki unvandır. Bu unvan, Almanya'nın federal sistemine uygun olarak eyalet bazında düzenlenir ve belirli şartların karşılanması gerekir.

Prüflingenieur (PI) Belgesi için adayların aşağıdaki koşulları yerine getirmesi istenir:

- **Eğitim:** Akredite edilmiş bir üniversiteden inşaat mühendisliği alanında lisans ve tercihen yüksek lisans derecesine sahip olunması gerekir.
- **İş Deneyimi:** İnşaat mühendisliği alanında en az 10 yıl deneyim gereklidir. Bu deneyimin büyük bir kısmının statik hesaplama ve yapısal tasarım alanında olması beklenir. Çeşitli türde büyük projelerde çalışarak geniş bir yelpazede teknik bilgi ve tecrübe kazanılması şarttır.
- **Sınavlar:** Yazılı, Sözlü ve Portföy Değerlendirmesi aşamaları vardır:
 - **Yazılı Sınav:** Statik analiz, yapı mekaniği, malzeme bilimi ve inşaat mühendisliğinin diğer temel konularını kapsar. Alman yapı yönetmeliklerine ve yerel bina düzenlemelerine hakimiyet testi yapılır. Karmaşık statik ve

dinamik problemleri çözme yeteneği değerlendirilir.

- **Sözlü Sınav:** Adayın teknik konuları sözlü olarak ifade etme ve karmaşık mühendislik problemlerini açıklama becerisi test edilir.
- **Uygulamalı Sınav (Portföy Değerlendirmesi):** Adaylar, geçmiş projelerinden bir portföy sunar. Bu portföy yaptıkları projelerin teknik detaylarını, adayın mühendislik becerilerini ve deneyimlerini yansıtır.

Prüfingenieur (PI) Belgesi sistemini yürüten kurum ve kuruluşlar:

- Eyalet Mühendis Odası: Her eyaletin kendi mühendisler odası vardır ve bu kurumlar, profesyonel mühendislerin kaydını ve belirli lisansları denetler. Lisans almak isteyen mühendisler, bu Odalara başvururlar.
- İnşaat Mühendisliği Lisansı: Mühendislik diploması aldıktan sonra, Almanya'da mühendis olarak çalışabilmek için mühendisler odasına kayıt yaptırmak gerekir. Bu kayıttan sonra, mühendislik unvanı resmi olarak kullanılabilir.
- Prüfingenieur (Denetçi Mühendis) Lisansı: Yapısal tasarım, statik hesaplamalar ve proje denetimi yapabilmek için bu lisans gereklidir. Bu lisansı almak için, mühendislerin genellikle deneyim, eğitim ve sınav gibi gereksinimleri yerine getirmeleri gerekir. Lisans almak isteyen kişiler Mühendis Odalara başvururlar.
- Fachingenieur (Teknik Uzmanlık Lisansları): Yangın güvenliği, çevresel etki, enerji verimliliği gibi özel alanlarda mühendislik uzmanlık lisansları için de Mühendis Odalarına başvurmaları gerekir.

1.3.4. Japonya: Professional Engineer Japan (PEJ) ve First-Class Licensed Architect& Engineer

Profesional Engineerig Japan (PEJ), Japonya'da mühendislik alanındaki en yüksek profesyonel unvandır ve uluslararası "Professional Engineer" (PE) ünvanının bir karşılığıdır. İnşaat mühendisliği dahil olmak üzere 21 mühendislik dalında verilir. PEJ unvanına sahip mühendisler, kamu projelerinde liderlik yapabilir, tasarımlara imza atabilir ve mühendislik danışmanlığı yapabilir. First-Class Licensed Architect& Engineer, inşaat mühendisliği ve mimarlık alanında yapı tasarımı ve denetimi için verilen bir lisans türüdür. Yapı güvenliği, tasarım ve denetim alanlarında yetki sağlar.

Adayların aşağıdaki koşulları yerine getirmesi istenir:

- **Eğitim:** Her iki lisanslama için mühendislerin asgari 4 yıllık mühendislik diplomasına (inşaat mühendisliği dahil) sahip olmaları gerekir.
- **İş Deneyimi:** İnşaat mühendisliği alanında PEJ için en az 4 yıl deneyim, First-Class Engineer için en az 2 yıl deneyim gereklidir.
- **Sınav:** Professional Engineer Japan (PEJ) ve First-Class Licensed Architect & Engineer adayların aşağıdaki koşulları yerine getirmesi istenir:
 - PEJ için iki aşamalı sınav:
 - Birinci Aşama: Teknik bilgiye dayalı yazılı genel sınav.
 - İkinci Aşama: Adayların problem çözme yeteneğini ve profesyonel becerilerini test eden yazılı ve (gerektiğinde) sözlü sınavlar.
 - First-Class Engineer için iki aşamalı sınav:
 - Birinci Aşama: Yapı tasarımı, yapısal analiz, malzeme bilimi, yangın güvenliği, çevresel uyumluluk ve enerji verimliliği ve bina yönetmelikleri.
 - İkinci Aşama Pratik ve Uygulamalı Sınav: Gerçek bir proje üzerine tasarım yapma ve çözüm önerileri geliştirme. Projenin Japon bina yönetmeliklerine uygun olarak tasarlanması.

Belgelendirme sistemini yürüten kurum ve kuruluşlar:

- PEJ Belgesi Institution of Professional Engineers, Japan (IPEJ) tarafından düzenlenir. IPEJ üyeleri profesyonel mühendislerden oluşan bağımsız bir kuruluştur.
- First-Class Engineer Belgesi Japonya'daki Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism (MLIT: Çevre, Altyapı, Ulaşım ve Turizm Bakanlığı) tarafından düzenlenir. Ancak eğitimler ve sınavlara katkı MLIT tarafından yetkilendirilmiş olan Japan Society of Civil Engineers (JSCE) tarafından yapılır. Bu kuruluş, üyeleri inşaat mühendislerinden oluşmuş bağımsız bir kuruluştur.

1.4. Türkiye'de Yetkin Mühendislikle İlgili Çalışmalar

Son 25 yıl içerisinde başta depremler olmak üzere doğal afetlerin verebileceği zararları önlemeye yönelik pek çok metin hazırlanmıştır. Yayımlanan plan ve raporlarda Yetkin Mühendislik ve Belgelendirmenin önemi oldukça vurgulanmıştır. Bunlardan bazıları aşağıda sıralanmaktadır:

- TBMM Araştırma Komisyonu Raporları (2000-2010-2022-2023)
- DPT Doğal Afetler Özel İhtisas Komisyonu Raporu (2000)
- 8-9-10-11-12. Kalkınma Planları
- T.C. Sayıştay Başkanlığı Afet Raporları (2002)
- TÜBİTAK Ulusal Deprem Konseyi Ulusal Deprem Stratejisi Raporu (2002-2005)
- Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Deprem Şurası Raporu (2004)
- Başbakanlık Teftiş Kurulu, Acil Durum ve Afet Yönetimi İnceleme Raporu (2008)
- Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Kentleşme Şurası Raporu (2009)
- Bayındırlık ve İskân Bakanlığı KENTGES Strateji ve Eylem Belgesi (2010)
- Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı 2012-2023

1992 Erzincan Depremi sonrası Türkiye’de “Yetkin Mühendislik” ihtiyacı akademisyenler tarafından gündeme getirilmiş, İMO tarafından yayınlanan teknik raporun sonuç bölümünde “Ülkemizde bir türlü gündeme giremeyen profesyonel mühendislik kavramı üzerinde artık çalışmaya başlanmalıdır” denilmiştir. Örneğin, 1992 Erzincan Depremi sonrası Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından “Proje Kontrol Müşavirliği Hizmeti Yönetmeliği” yayınlamış her türlü projenin idare adına nitelikleri uygun proje firmaları tarafından da denetlenebileceğini ve bu hizmeti veren mühendis ve mimarların en az 12 yıl alanlarında deneyimli olması gerektiğini belirtilmiştir.

1.4.1. İMO Yetkin İnşaat Mühendisliği Kanun ve Yönetmelik Taslağı Çalışması

1997 yılında İnşaat Mühendisleri Odası bir Yetkin İnşaat Mühendisliği Kanun ve Yönetmelik taslağı önermiştir. 1999 Depremleri sonrası 595 ve 601 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerle (KHK), Yapı Denetim sistemi içerisinde yer alacak mühendis ve mimarların “uzman” olmaları gerekliliğini ve bu uzmanlıkların TMMOB bağlı Odalarının yapacağı eğitim ve sınavlarla belirleneceğini hükme bağlamıştır.

595 ve 601 sayılı KHK’lerin Anayasa Mahkemesi tarafından iptali sonucu çıkarılan 4708 Sayılı Yapı Denetim Kanununda uzmanlık zorunluluğu kaldırılmıştır.

İMO ilki 2005 yılında, ikincisi 2017 yılında (Referans Belge Yönetmeliği) olmak üzere deneyime ve meslek içi eğitime dayalı yetkinlik oluşturmaya çalışmış fakat bu çalışmalar Danıştay tarafından 3458 sayılı kanuna aykırılık gerekçesiyle iptal edilmiştir. Pek çok ülkede benzer şekilde mühendislik hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin çalışmalara meslek odaları destek ve katkı vermektedir. Belgelendirme, kurulduğu günden bu yana TMMOB ve bağlı Odalarının mesleki konusu olmuştur.

Referans Belgesi Yönetmeliği’nin temel kriterleri mesleki deneyim birikimi, mesleki bilgi düzeyi ve meslek etiğine uygun davranış olarak tanımlanmıştır. Her uzmanlık alanı için A, B ve C düzeyi Referans Belgesi verilmiştir.

2. Bakanlık Tarafından Yürütölen Çalışmaların Özeti

Mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sistemin getirilmesi için mevcut duruma ilişkin analizin yapılması, stratejik yol haritasının geliştirilmesi ve atılacak adımlar konusunda ilgili paydaşlardan tavsiyelerin toplanması amacıyla Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından iki çalıştay düzenlenmiştir. İlk çalıştay ağırlıklı olarak akademisyen ve odaların katılımıyla 28 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilmiş iken; ikinci çalıştay ağırlıklı olarak sektör profesyonellerin katılımıyla 20 Şubat 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Her iki çalıştay Ankara İlbank Sosyal Tesisleri’nde yapılmıştır. Çalıştaylara katılanların listesi Ekler A ve B’de verilmiştir. Çalıştay programları ve hedeflenen çalışma konuları aşağıdaki bölümlerde verilmektedir.

2.1. Çalıştay I

Mimar ve mühendislerin nitelikli iş gücünü artırmak, güvenli bina inşasını teşvik etmek ve uzmanlık alanlarını geliştirmek amacıyla düzenlenen çalıştayda, sektör temsilcileriyle bilgi ve deneyim paylaşımı sağlanmıştır.

Çalıştay I katılımcıların topluca resmi.

Çalıştayın açılışında konuşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Hasan Suver, etkinliğin mimarlık ve mühendislik alanındaki ulusal ve uluslararası gelişmeleri ele almanın yanı sıra, Türkiye’ye özgü mesleki sınıflandırma ve yeterlilik kriterlerinin belirlenmesine de katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Çalıştay I açılış konuşmaları.

Mühendislik ve mimarlıkta uzmanlaşmanın önemine dikkat çeken Suver, yapıların statik özellikleri, malzeme kalitesi ve güvenliğinin büyük önem taşıdığını vurgulamış, ancak bunun yanı sıra işlevselliğin de kritik bir unsur olduğunu ifade etmiştir. Yapı tasarımlarının deneyim ve uzmanlık gerektirdiğini belirterek, bu alandaki profesyonellerin mesleki yetkinliklerinin artırılmasının önemine değinmiştir.

Türkiye'de mühendislik eğitiminin güçlü bir teorik altyapıya sahip olduğunu, ancak uygulamalı eğitimin de mezuniyet sonrası süreçte geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Son olarak, mimar ve mühendislerin bulundukları bölgenin kültürel ve çevresel özelliklerine hâkim olmasının önemine değinen Suver, çalıştayın yerel ve küresel gelişmeleri göz önünde bulundurarak özgün ve sürdürülebilir çözümler geliştirmeyi amaçladığını ifade etmiştir.

2.1.1. Çalıştay Programı

Saat	Konu
9:00 - 9:30	Kayıt
9:30-10:00	Saygı duruşu - İstiklal Marşı - Açılış konuşmaları
10:00-10:15	ODTÜ – Uzmanlık sistemine neden ihtiyaç var? (Sunum: Erdem CANBAY)
10:15-10:30	İMO – İnşaat mühendisliği hizmetlerinde uzmanlaşma (Sunum: Nusret SUNA-Taner YÜZGEÇ)
10:35-10:50	Ara
10:50-13:00	Çalıştayda izlenecek yöntem ve beklentiler (Sunum, Moderatör: Alper İLKİ)
	Mühendislik yeterliklerinde mevcut uygulamalar (Sunum: Atila ERENLER)
	Meslek odalarının çalıştay konuları hakkındaki görüşleri (Her bir oda için 10 dk.)
	Mesleki sorumluluk sigortası hakkında TSB tarafından kısa bilgilendirme
	Mesleki yeterliklerin genel çerçevesi hakkında MYK tarafından kısa bilgilendirme
	Öğle Yemeği
	Kamu kurumlarının çalıştay konuları hakkındaki görüşleri (Her bir kurum için 10 dk.)
13:00-14:00	Ara
14:00-16:15	Değerlendirme ve kapanış

2.1.2. Çalıştay Konuları

- Uzmanlık Basamakları
 - Uzman adaylığına kabul
 - Adaylık süresi, koşulları
 - Uzmanların yetiştirilmesi
 - Uzman kıymetlendirme
- Uzmanlığa geçiş
 - Uzmanlık sınav usulü
 - Sınav kurumu
 - Uzmanlık alanları
 - Alt ihtisas dalları
- Uzmanların sicilinin tutulması
- Uzmanların meslekî malî sorumluluk sigortası
- Uzmanların sürekli mesleki eğitimi/gelişimi
- Diğer

2.1.3. Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştay I Bildirge Özeti

1. Çalıştaya katılan tüm kurumlar mimarlık mühendislik hizmetlerinde uzmanlık belgelendirmesi konusuna olumlu bakmaktadır.
2. Katılımcılar bu konuda farklı paydaşların görüşlerinin dikkate alınmasından memnuniyetlerini bildirdiler ve bu iletişimin gelişerek sürmesinin önemine işaret ettiler.
3. Deneyim, bilgi ve etik konularını kapsayan kademeli ve süreli bir belgelendirmenin gerekli olduğu genel görüş olarak ortaya çıktı.
4. Sürekli eğitim ve sonrasındaki değerlendirme ile belgelendirmenin geçerlilik süresinin uzatılmasının uygun olacağı ifade edildi.
5. Bu süreçte meslek odalarının, üniversitelerin ve Bakanlığın birlikte hareket etmesi görüşü oluştu.

6. Uzmanlık sisteminin mesleki sorumluluk sigorta sisteminin işlemesine destek olacağı, ancak özellikle deprem hasarı durumunda sorumlulukların belirlenmesindeki zorluğun önemli bir problem olduğu belirtildi.
7. Bakanlığın sadece tecrübe kriterini dikkate alan son dönemdeki bazı düzenlemelerinin olumlu bir başlangıç olduğu, tecrübelerin daha detaylı değerlendirilmesi ve bilgi düzeyine yönelik ölçümlerin yapılması, etik koşulların dikkate alınması ile geliştirilebileceği üzerinde duruldu.
8. Meslek odalarının uzun süredir bu konuda elde ettiği tecrübe ve birikimlerin bu konuda önemli bir altlık oluşturabileceği belirtildi.
9. Tüm mimarlık ve mühendislik proje hizmet sürecinin oluşturulacak ve proje bürolarını, yapı denetimi bürolarını, belediyeleri, meslek odalarını ve Bakanlık ilgililerini tek platformda çalışma prensibine uygun olarak bir e-proje yönetimi sisteminin kurulmasının yararlı olacağı belirtildi.
10. Mimarlık mühendislik bölümlerine girebilme koşullarının YÖK tarafından gözden geçirilmesinin yararlı olacağı ifade edildi.
11. Bu tür bir uzmanlık belgelendirme sisteminin lisans mezunlarının daha yüksek hedef belirlemesine ve motivasyonuna katkı sağlayacağı ifade edildi.
12. Mesleki eğitimlerin çeşitlendirilmesi, eğitimlerin, ölçmelerin, belgelendirmelerin ve değerlendirmelerin akreditasyonlarının geliştirilmesinin önemine vurgu yapıldı.
13. Uzman mimarlık ve mühendislik belgelendirme sisteminin oluşturulmasının, birliktelik müessesine de önemli katkı sağlayacağı belirtildi.
14. Tüm süreçlerde önceki tecrübeler de dikkate alınarak etkin hukuksal yöntemlerin izlenmesinin kritik öneme sahip olduğu ön plana çıktı.

2.2. Çalıştay II

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen uzman mimarlık ve mühendislik sisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar kapsamında ikinci çalıştay Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Genel Müdür Banu Aslan başkanlığında düzenlenen toplantıya, bakanlık bürokratları, bazı kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, özel sektör paydaşları, İMO ve sivil toplum kuruluşlarından uzmanlar katılım sağlamıştır. Çalıştay katılım listesi [\[EK B Çalıştay II Katılım Listesi\]](#) Ek B'de verilmektedir.

Çalıştay II açılış konuşmaları.

Toplantıda, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık yapısının oluşturulmasına yönelik mevzuat ihtiyaçları, sistemin temel bileşenleri, kısa vadeli eylem planları ve uygulanacak yol haritası üzerine grup çalışmaları yapılmıştır.

Çalıştay II katılımcıların topluca resmi.

Bu çalıştayın temel amacı, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin belirli alanlarında mesleki uzmanlık kriterlerini netleştirmek ve sektöre kalite güvencesi sağlanmış, nitelikli ve belgelendirilmiş iş gücü kazandırmaktır. Çalıştay kapsamında gerçekleştirilen değerlendirmeler, ülkemizde mesleki yeterliliklerin artırılması ve sektörün daha güçlü bir yapıya kavuşması adına önemli bir adım olarak görülmektedir.

Çalıştay II açılış konuşmaları.

2.2.1. Çalıştay Programı

Saat	Konu
9:30 - 10:00	Kayıt
10:00-10:30	Saygı duruşu - İstiklal Marşı - Açılış konuşmaları
10:30-10:45	Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Sisteminin Geliştirilmesi (Ahmet ÇİTİPİTOĞLU / TAV İnşaat)
10:45-11:00	Çalıştayda izlenecek Yöntem ve Beklentiler (Ahmet ÇİTİPİTOĞLU / TAV İnşaat)
11:00-11:15	Ara
11:00-11:45	Grup Çalışması I: SWOT analizi (Uzmanlık sistemi için güçlü ve zayıf yönler belirlenerek, fırsat ve tehditlerin analiz edilmesi)
11:15-11:45	Grup Çalışması II: "Elmas" grup çalışması (Stratejik çerçeve için mevcut durum analizi ve kısa vadeli gelişimi)
12:30-13:30	Öğle Yemeği
13:30-14:00	Grup Çalışması III: Uzmanlık sistemi geliştirilmesine yönelik stratejik yapı taşlarının belirlenmesi
14:00-14:30	Grup Çalışması IV: Uzmanlık sisteminin yol haritasının geliştirilmesi (kısa /orta/uzun vade)
14:30-14:45	Ara

14:45-15:15	Kısa vadeli eylem planı (Kim? Ne yapmalı?)
15:15-15:45	Uzmanlık sisteminin ana öğelerinin tartışılması ve çalıştay görüş formlarının doldurulması
15:45-16:00	Ara
16:00-17:00	Çalıştay sonuçlarının değerlendirilmesi
17:00	Kapanış

2.2.2. Çalıştay Konuları

- Uzmanlık yolunda staj/deneyim uygulaması
 - Staj yeri onayları nasıl yürütülmeli?
 - Staj süresi ne kadar olmalı, istisna olmalı mı?
 - Staj içeriği nasıl olmalı: Şantiye/teorik?
 - Staj değerlendirme föyü içeriğinde ne tür bilgiler olmalı?
 - Staj raporunun yeterliliği nasıl denetlenmeli?
 - Staj kayıtları nasıl ve kim tarafından tutulmalı?
- Uzmanlık sınavı
 - Sınav başvuruları hangi kurum tarafından alınmalı?
 - Sınavı hangi kurum yapmalı?
 - Sınav başarı sınırı ne olmalı?
- Uzmanlar kurulu
 - Sınavların değerlendirilmesi ve itirazlar nasıl organize edilmeli?
 - Uzmanlar kurulu nasıl teşkil edilmeli?
 - Kurulun sekreteryası nasıl oluşturulmalı?
- Uzmanlık belgesi ve kayıtları
 - Kayıtların tutulması yetkisi nasıl düzenlenmeli?
 - Belgenin geçerlilik süresi kaç yıl olmalı?
 - Belgenin askıya alınması, iptal edilmesinin koşulları neler olmalı?
- Sürekli meslek içi eğitim
 - Meslek içi eğitimin süresi ve periyodu nasıl olmalı?
 - Hangi tür eğitimler meslek içi eğitim olarak değerlendirilmeli?
 - Eğitimlerin puan esasına göre yapılması?
- Uzmanlık alanları
 - İnşaat Mühendisliği uzmanlık dalları neler olmalı?

3. Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştay II Çalışmaların Özeti

Aşağıda yer alan bölümde, 20 Şubat 2025 tarihlerinde ÇŞİDB Mesleki Hizmetler Genel Müdürü Sn.Banu ASLAN'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen çalıştay kapsamında yürütülen grup faaliyetleri ve çalıştay neticesinde elde edilen çıktılar özetlenmiştir.

Tüm gün süren çalıştayın amacı, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sisteminin geliştirilmesine yönelik ortak bir anlayış oluşturmak ve Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlığın benimsenmesine ilişkin süreci irdelemektir. Katılımcılar, mevcut duruma ilişkin genel bir değerlendirmede bulunmanın yanı sıra, temel güçlük ve fırsatları belirlemek ve uygulamaya yönelik stratejik bir yol haritası çizmek amacıyla çeşitli tartışmalar gerçekleştirmiştir. Çalıştay, kilit paydaşlar arasında iş birliğini teşvik ederek öncelikler ve takip eden süreçte atılacak adımlar konusunda mutabakat sağlanmasına yardımcı olmuştur.

Çalıştayda bir araya gelen kamu ve özel sektör temsilcileri uzmanlık alanlarına dayalı görüşlerini ve deneyimlerini paylaşmış, Türkiye'de uzman mimarlık ve mühendisliğin yaygınlaştırılmasında benimsenecek yaklaşımın şekillendirilmesine yönelik ortak çalışmalar yürütmüşlerdir. Katılımcıların üstlendiği en önemli rol, güçlükler ve fırsatlar konusunda geri bildirimde bulunmanın yanı sıra, gerçekçi ve uygulanabilir bir eylem planının geliştirilmesine katkıda bulunmak olmuştur. Çalıştay II katılımcılarının listesi Ek B'de verilmektedir. Katılımcılar, dört gruba ayrılmıştır. Her grubun bulunduğu masada seçilen moderatör tartışmalarda kolaylaştırıcı rolünü üstlenmiş ve grup geri bildirim oturumlarında masayı temsil etmekle görevlendirilmiştir.

Çalıştayın ilk bölümünde, tanımlanan çalışma kapsamına yönelik gün boyunca yürütülen çalışmaların sonrasında elde edilmesi beklenen çıktılar aktarıldıktan sonra, ilk çalıştayın özet bildirgesi paylaşıldı, ve farklı ülkelerdeki uzman mimarlık ve mühendislik uygulamaları hakkında bilgi verildi. Daha sonra, grup çalışmalarına geçildi. Dört ayrı grup kendi içerisinde eş zamanlı beş ayrı tema üzerinde çalışma yaparak, her çalışma sonunda grupların sonuçları diğer gruplarla paylaşıldı. Bu çalışmalar için hazırlanan şablonlar üzerine her katılımcı görüşlerini renkli yapışkanlı not kağıtları üzerine işledikten sonra, tartışmalarla çıktıları şekillendirdi. Bu çıktılar grup moderatörleri tarafından çalıştay geneline aktarıldı.

Çalıştay II grup çalışmaları.

3.1. Grup Çalışması 1: Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlığa Yönelik SWOT Analizi

İlk grup alıştırmalarının amacı, Türk inşaat sektörüne yönelik bir Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (SWOT *Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats*) analizi gerçekleştirmektir. Her grup kendi içinde sektörün mevcut durumuna ilişkin bir değerlendirme yapmış, kilit faktörleri belirlemiş ve bunların SWOT kategorileri içindeki yerini eleştirel bir bakış açısıyla ele almıştır. Bu alıştırmada, katılımcıların açılış sunumlarında iletilen bilgilere ve tespitlere eklemeler yapmasına, bunları daha ayrıntılı şekilde irdelemesine ve tartışmasına olanak tanımış; ülke, kurum ve proje düzeyindeki güçlükler ve fırsatlar hakkında fikir alışverişinde bulunmaya teşvik etmiştir. Bu çalışma, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sisteminin benimsenmesi sürecinde başarıya giden yolda atılacak adımların tayin edilmesi için bir temel oluşturmuştur.

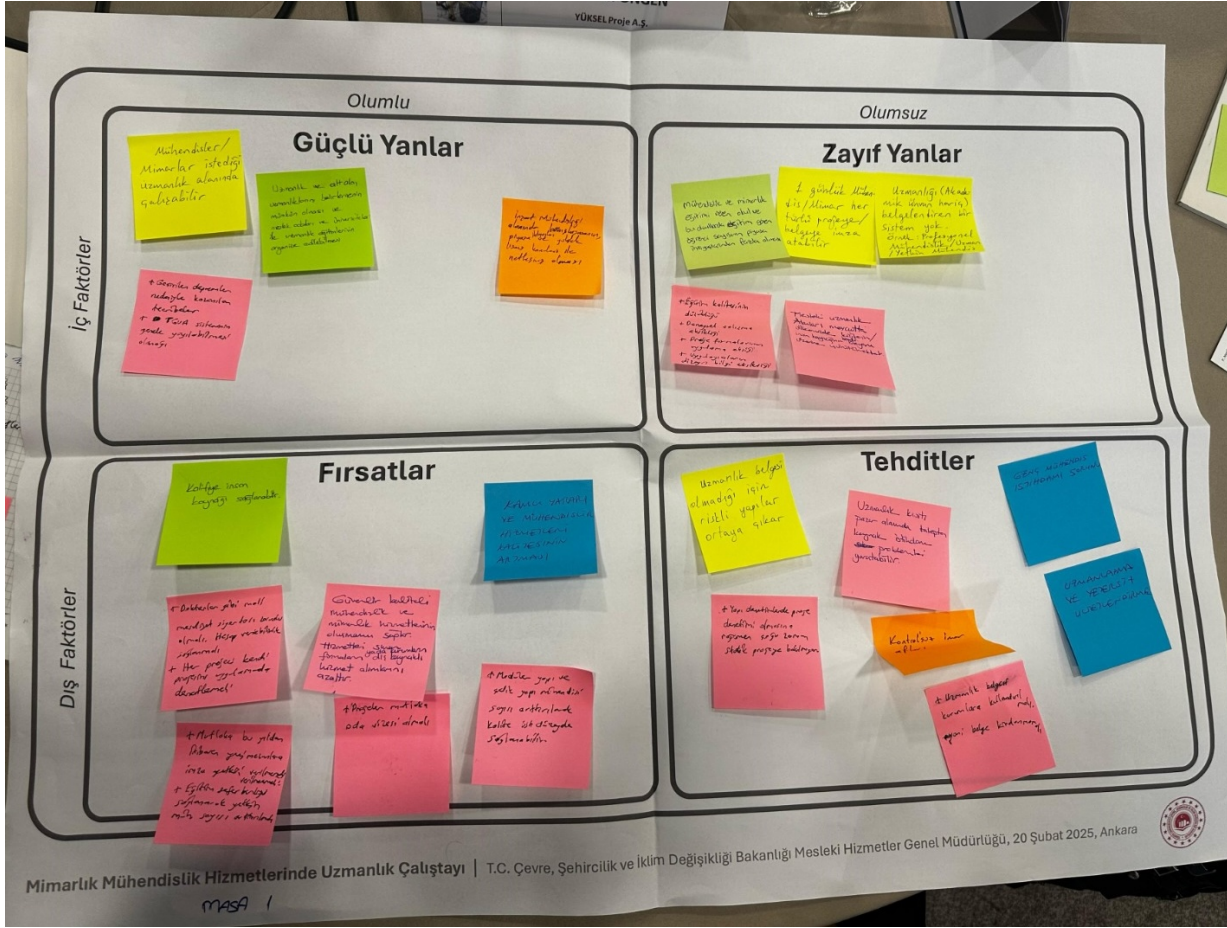
	Olumlu	Olumsuz
İç Faktörler	Güçlü Yanlar	Zayıf Yanlar
Dış Faktörler	Fırsatlar	Tehditler

Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı | T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, 20 Şubat 2025, Ankara

Çalıştay II grup çalışması 1: Mimarlık mühendislik hizmetlerinde uzmanlığa yönelik SWOT analizi çalışma kağıdı.

Dört masada yürütülen grup çalışmalarında, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sisteminin getirilmesiyle ilgili yapılan SWOT analizinde, Türk inşaat sektörünü etkileyen iç ve dış faktörlerin olumlu ve olumsuz yönleri ele alınmıştır. Bu analizde, sektörün güçlü ve zayıf yönleri ile olası fırsatlar ve tehditlere ilişkin elde edilen ana bulgular, ana başlıklar altında derlenmiştir.

Çalıştay II grup çalışması 1: SWOT analizi örnek masa grup çalışması.

GÜÇLÜ YÖNLER

Uzmanlaşma ve Eğitim Olanakları

- Mühendisler ve mimarlar, tercih ettikleri uzmanlık alanında çalışabilir.
- Uzmanlık ve alt uzmanlık alanları netleşmiş lisans eğitiminin yanı sıra, ilgili meslek için eğitimler meslek odaları tarafından organize edilmektedir.
- İnşaat mühendisliğinde branşlaşma, piyasa ihtiyaçları ve akademik çalışmalarla desteklenmektedir.
- Uluslararası tanınırlığı olan ve rekabet gücü yüksek üniversiteler mevcut.

Teknik Birikim ve Deneyim

- Depremlerden kazanılan tecrübeler ve bilgi birikimi önemli bir avantajdır.
- Tamamlanmış çok sayıda proje bulunmakta.
- Türkiye'nin tarihi mühendislik ve mimarlık birikimi ciddi bir "know-how" oluşturmakta.
- Dünya çapında çalışan teknik akademisyenler ve uzman mühendis/mimarlar mevcuttur.
- Mevcut teknik yönetmelik ve şartnameler gelişmiş ülkelerle uyumlu.

Sektörel ve Mevzuat Altyapısı

- Mevcut kurgu ve uygulama, mühendisliğin kalitesini artıracaktır.
- Tasarım Gözetmenliği Uzmanlık Alanı (TGUA) sisteminin yaygınlaşma potansiyeli vardır.
- Yapı denetim sisteminde kademelendirme daha önce uygulanmış ve tecrübe edilmiştir.
- Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği kapsamında yetkinliği artırabilecek güncel değişiklikler yapılmaktadır.
- Kamu ihalelerindeki teknik yetkinlik kriterleri (baraj, yol, kamu binaları vb.) yönlendirici niteliktedir.

İnsan Kaynağı ve Küresel Entegrasyon

- Küresel entegrasyona açık, nitelikli genç insan kaynağı mevcuttur.
- Mimari estetik komisyonu gibi imar düzeninde düzenleyici yapılar bulunmaktadır.
- Bakanlık ve meslek odalarının mevzuat hazırlama konusunda güçlü tecrübesi vardır.

ZAYIF YÖNLER

Eğitim ve Uzmanlık Sorunları

- Mühendislik ve mimarlık eğitimi veren okul sayısı ve öğrenci sayısı piyasa ihtiyaçlarının üzerinde olması.
- Eğitim kalitesinin ve deneysel çalışmaların yetersizliği.
- Üniversite mezun sayısının fazlalığı, eğitimin niteliksizleşmesi.
- Uzmanlığı (akademik unvan hariç) belgelendiren bir sistemin olmaması.
- Mesleki uzmanlık alanlarının yalnızca kişisel beyanlara dayalı olarak yürütülmesi.

Uygulama ve Denetim Eksiklikleri

- Deneyimsiz mimar ve mühendislerin her türlü projeye ve belgeye imza atabilmesi.
- Proje firmalarının uygulama alanında yeterince aktif olmaması.
- Uygulayıcıların tasarım bilgi eksikliği.
- Kontrol mekanizmalarının uzmanlıkları doğrudan tanımlamaması.
- Donanımı zayıf ve aktif mesleki gelişimi düşük kişilerin, yetersiz denetim nedeniyle sektörde yaygınlaşması.

Piyasa ve Kaynak Problemleri

- Uzmanlaşma sürecinin uzun yıllar gerektirmesi.
- Yeterli uzman kaynağı bulunmaması riski.
- Maddi kaygılar nedeniyle uzmanlaşmanın teşvik edilememesi.

Mevzuat ve Kurumsal Yapı Eksiklikleri

- 3458 sayılı Mimarlık ve Mühendislik Hakkındaki Kanunun günümüz ihtiyaçlarına cevap verememesi.
- Mevcut sistemin verimli ve aktif çalışmaması.
- Belediye ve ilgili kurumlarda uzman personel yetersizliği (nitelik ve nicelik açısından).
- Üniversite sayısı ve yetkinliğinin yeniden değerlendirilmesi gerekliliği.
- Meslek etiği konusundaki eksiklikler.
- Yazılım ve paket programların denetiminde yetersizlik.

FIRSATLAR

Kalifiye İnsan Kaynağı ve Eğitim Olanakları

- Kalifiye insan kaynağı sağlanabilir ve yetkin mühendis sayısı artırılabilir.
- Meslek odaları ve üniversiteler aracılığıyla uzmanlık eğitimi verilebilir.
- Ulusal staj programı bu alanda değerlendirilebilir.
- Sürekli mesleki eğitim fırsatları oluşturulabilir.
- Eğitim sisteminin etik ve ahlak konularını dikkate alarak yeniden tasarlanması sağlanabilir.
- Üniversitelerdeki staj sistemi meslek odaları veya ilgili kurumlar tarafından takip edilebilir ve denetlenebilir.

Mühendislik Hizmetlerinde Kalite ve Güven Artışı

- Kamu yararı gözetilerek mühendislik hizmetlerinin kalitesi artırılabilir.
- Güvenilir ve kaliteli mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin verilmesi sağlanabilir.
- Hizmetin yalnızca yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip kişiler tarafından verilmesi garanti altına alınabilir.
- Hizmetin sunulma sürecinde meslek etiği ve mesleki denetim mekanizmaları güçlendirilebilir.
- Yanlış uygulamaların önlenmesi, kalite ve güvenin artırılması sağlanabilir.

Yasal Düzenlemeler ve Hesap Verilebilirlik Mekanizmaları

- Mühendisler için mali mesuliyet sigortaları zorunlu hale getirilerek hesap verilebilirlik artırılabilir.
- Yeni mezunlara imza yetkisinin hemen verilmemesi sağlanabilir.
- Hukuki sorumlulukların paylaşımı daha net hale gelebilir.
- Afet riski yüksek bir ülkede olmamız nedeniyle uzmanlık sisteminin hayata geçirilmesi hızlandırılabilir.

Mesleki İtibar ve Ekonomik Getiriler

- İnşaat mühendisliğinin ve mimarlığın itibarı artırılabilir.
- Yetkinlik arttıkça uzman maaşlarında yükselme sağlanabilir.
- Alanında uzman kişiler maddi olarak tatmin edilirken, mesleğini layıkıyla yapmayanlar sistem dışına itilebilir.
- İnşaat mühendisliği ve mimarlık alt disiplinlerinde sektörde eksik olan ve ihtiyaç duyulan alanlar belirlenerek uzmanlaşma desteklenebilir.
- Mezun sayısı yıllık bazda planlanarak piyasadaki uzman arzı dengelenebilir.
- Hizmetin kişisel ve toplumsal yarara yönelik olması sağlanabilir.

TEHDİTLER

Mevcut Sistemden Kaynaklanan Riskler

- Uzmanlık sistemi olmadığı için riskli yapılar ortaya çıkabilir.
- Yapı denetimlerinde proje denetimi görsel olarak yapılıyor, denetimler zaman zaman yetersiz kalabilmektedir.
- Kontrolsüz imar afları, mühendislik hizmetlerinin kalitesini olumsuz etkileyebilir.
- Mevcut yapım ve uygulama süreçlerinde uzmanlık şartının aranmaması denetim mekanizmalarında eksikliklerin olmasına sebep olabilir.

Uzmanlık Sistemine Geçiş Sürecindeki Zorluklar

- Uzman/yetkin mühendislik sistemine geçişte başlangıçta uzman mühendis sayısının az olması, maliyetleri artırabilir.
- Uzmanlık sınav sisteminin sürekli ve kalite güvencesi sağlanarak uygulanması temel zorunluluktur.
- Sürecin kararlılıkla yönetilmesi ve sürdürülebilir olması kritik bir konu olacaktır.
- Belgelendirme ve yetkilendirme sisteminin şeffaflığı sağlanamazsa sistem güvenilirliğini kaybedebilir.
- Süreç içerisinde uzmanlık belgelerinin başkalarına kullandırılması gibi etik dışı durumlar oluşabilir.

Mühendis İstihdamı ve Ekonomik Zorluklar

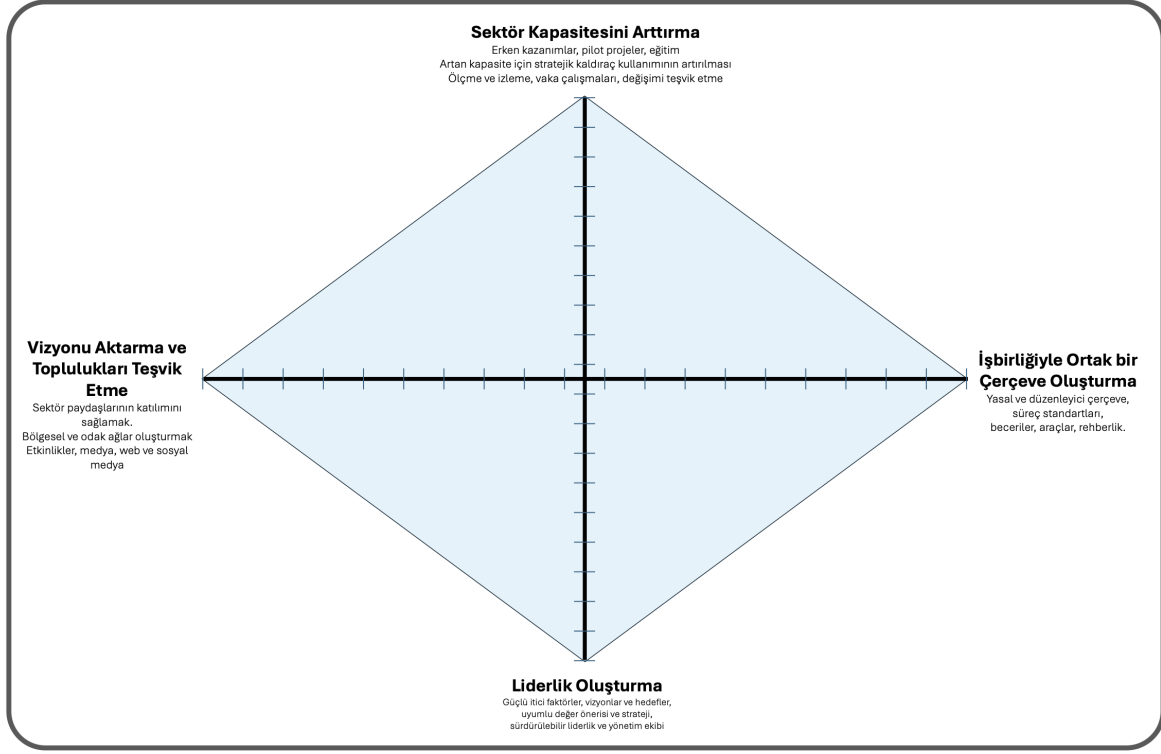
- Çok sayıda üniversitenin mühendis mezun etmesi, işsizlik sorunlarını artırabilir.
- Genç mühendislerin istihdamında zorluklar yaşanabilir.
- Uzmanlık kısıtlamaları, belirli pazarlarda talep eksikliği nedeniyle istihdam problemlerine yol açabilir.
- Yetersiz ücretlendirme ve uzmanlaşma süreçleri, mühendislik mesleğinin cazibesini azaltabilir.
- Uzmanlık sonrası eğitimlerin sürdürülebilirliği sağlanamazsa sistem etkinliğini kaybedebilir.

Sistemin İşleyişinde ve Uygulamada Karşılaşılabilecek Sorunlar

- Belgelendirme ve yetkilendirme süreçlerinin net olmaması, mevcut mühendis ve mimarların sisteme adaptasyonunu zorlaştırabilir.
- Uzmanlık sınavının içeriği ve formatı iyi planlanmazsa, amaca hizmet etmeyen bir sistem ortaya çıkabilir.
- Uzmanlık sisteminin sadece projeyi yapan müellifler ile uygulamada görev alan mühendis ve mimarlara getirilmesi, denetim mekanizmalarında zafiyet oluşturabilir.
- Hızlı karar alma süreçleri, sistemin sağlıklı işlemesini engelleyebilir.

3.2. Grup Çalışması 2: Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlığa Yönelik Stratejik Çerçeve (Elmas)

SWOT analizinden elde edilen bulgular ışığında yürütülen bu grup çalışmasının amacı, Türkiye'de mimar ve mühendislikte uzmanlık konusunda mevcut durumu ve kaydedilebilecek ilerlemeye ilişkin değerlendirmelerde bulunmak; uzmanlık sisteminin Türkiye'de tesis edilmesi için dört stratejik boyut kapsamında atılacak adımların elmas şeklindeki şablona puan skalasıyla üzerinde belirlemek.

Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı | T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, 20 Şubat 2025, Ankara

Çalıştay II grup çalışması 2: Mimarlık mühendislik hizmetlerinde uzmanlığa yönelik stratejik çerçeve çalışma kağıdı.

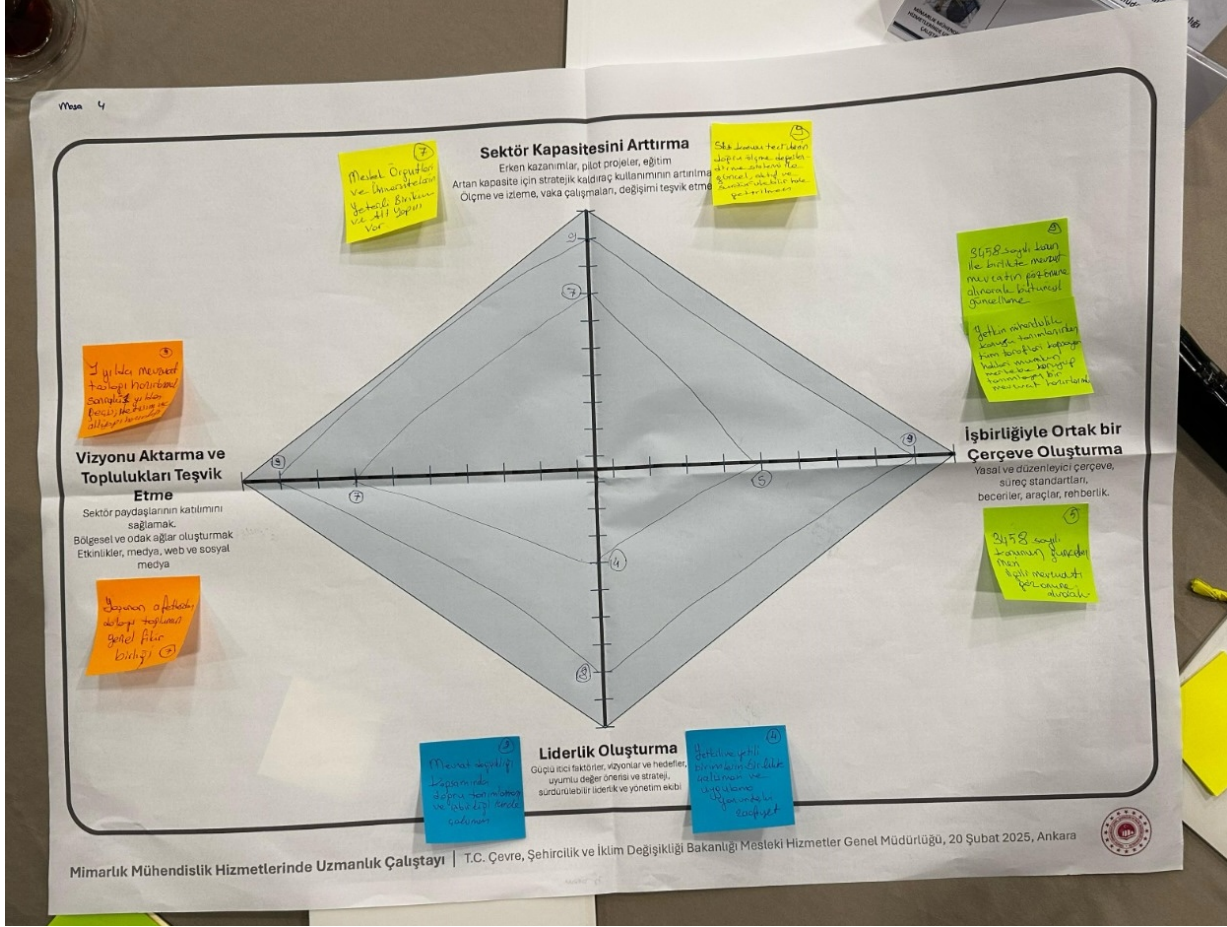
- **Sektör Kapasitesini Arttırma:**
 - Erken kazanımlar, pilot projeler, eğitim
 - Artan kapasite için stratejik kaldıraç kullanımının artırılması
 - Ölçme ve izleme, vaka çalışmaları, değişimi teşvik etme
- **İşbirliğiyle Ortak bir Çerçeve Oluşturma:**
 - Yasal ve düzenleyici çerçeve,
 - Süreç standartları
 - Beceriler, araçlar, rehberlik.
- **Liderlik Oluşturma:**
 - Güçlü itici faktörler
 - Vizyonlar ve hedefler
 - Uyumlu değer önerisi ve strateji
 - Sürdürülebilir liderlik ve yönetim ekibi
- **Vizyonu Aktarma ve Toplulukları Teşvik Etme:**
 - Sektör paydaşlarının katılımını sağlamak.
 - Bölgesel ve odak ağlar oluşturmak
 - Etkinlikler, medya, web ve sosyal medya

Alistırma öncesinde katılımcılara gereken açıklamalar yapıldıktan sonra, grup çalışmasına geçildi. Grup üyeleri, söz konusu dört alanla ilgili olarak Türkiye'deki mevcut durumu değerlendirmek, her bir alanı 1'den 10'a kadar (1 en düşük, 10 en yüksek)

bir puanlama ile neden bu puanı verdiklerini tartışmakla görevlendirildi. Gruplardan, verdikleri puana temel teşkil eden nedenlerini de not etmeleri istendi.

Alıştırma iki aşamada gerçekleştirilmiştir: Birinci aşamada, Türkiye genelinde mimar ve mühendislikte uzmanlık sistemin tesis edilmesini, tanımlanan dört stratejik boyutta mevcut durumunun belirlenmesi hedeflenmiştir. İkinci aşamada ise katılımcılar, her bir alana verdikleri puanı bir yıl içinde uzmanlık konusunda yapılabilecekler ile mevcut durumun puanı ne seviyeye ulaşabileceğini ve bunun için gereken eylemleri tespit etmeye odaklanmıştır.

Masaların her biri, öncelikle mimar ve mühendislikte uzmanlığın benimsenmesine ilişkin mevcut durumun belirlenmesine yaklaşık 30 dakika ayırmış ve daha sonra gelecekte elde edilmesi hedeflenen durumu tanımlamak için de 30 dakika daha çalışmıştır. Ardından, elde edilen puan ortalamaları paylaşılmıştır. Grup çalışmasından elde edilen çıktılardan biri örnek olarak şekilde gösterilmektedir.

Çalıştay II grup çalışması 2: Stratejik çerçeve örnek masa grup çalışması.

Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık konusunda dört stratejik boyutta mevcut durum için belirlenen grup puanlarının ortalaması ile bir yıl içerisinde yapılabileceklerle ne seviyeye ulaşabileceği belirlenen grup ortalama puanlarının gelişimi ve tespitler ana başlıklar altında derlenmiştir.

SEKTÖR KAPASİTESİNİ ARTTIRMA

Mevcut Durum (Ortalama Puan: 4.5/10)

- **Üniversiteler ve Meslek Kurumları:** Üniversitelerimiz, meslek örgütlerimiz ve yapı denetim sistemimiz mevcut ve ortalamanın üzerinde bir altyapıya sahip.
- **İnsan Kaynağı:** Yetiştirilmiş insan kaynağı bulunmakta, ancak kapasitenin yetersiz olduğu görüşü de mevcut.
- **Eksiklikler:** Uzmanlık sistemine tam olarak geçilmemiş.

Gelecek 1 Yıl İçinde Beklenen Gelişim (Ortalama Puan: 6.4/10)

- **Gelişim Potansiyeli:** Mevcut kapasite doğru bir kurgu ile geliştirilebilir. Esneklik ve uyum yeteneği ile 5 yıl içinde daha ileri düzeye ulaşabilir.
- **Değişimi Teşvik Eden Faktörler:**
 - Kamunun ve işverenlerin artan talebi.
 - Meslek içi eğitimlerin ve yüksek lisans programlarının artırılması.
 - TGUA gibi yapıların değişimi teşvik etme kapasitesi.
 - ÖSYM ve üniversitelerin sunduğu ölçme ve izleme altyapısının yeterliliği.
- **Eksiklikler ve Zorluklar:**
 - Pilot projelerin olmaması.
 - Değişim teşviki için caydırıcı yaptırımlara duyulan ihtiyaç.
 - Yeterli sayıda uzman bulunmaması.
 - Uzmanlık sistemine geçildiğinde yeterlilik eğitimi verecek yetkin kişilerin eksikliği.
- **Çözüm Önerileri:** Sektördeki tecrübelerin doğru ölçme ve değerlendirme sistemleri ile güncel, aktif ve sürdürülebilir hale getirilmesi.

VİZYONU AKTARMA ve TOPLULUKLARI TEŞVİK ETME

Mevcut Durum (Ortalama Puan: 3.8/10)

- **Farkındalık Seviyesi:** Sektörde bu konuda yeterli farkındalık henüz oluşmamış durumda.
- **Toplumsal Algı:** Yaşanan afetler nedeniyle toplumun genelinde sistemi destekleyebilecek nitelikte fikir birliği mevcut.

Gelecek 1 Yıl İçinde Beklenen Gelişim (Ortalama Puan: 7/10)

- **Liderlik ve Yol Haritası:** Liderlik netleştğinde, gerekli çalışmalar hayata geçirilebilir.
- **Toplantılar ve Etkinlikler:**
 - Yetkinlik alanlarına göre daha fazla ve kapsayıcı toplantılar düzenlenmelidir.
 - Deprem, bu konuda farkındalığı artıran bir itici güç olabilir.
- **Halkın Bilinçlendirilmesi:**
 - Farkındalık artırıcı kamu spotları hazırlanmalı.
 - Sektördeki yanlış algılar düzeltilmeli, yapıların nasıl yıkıldığı ve nasıl dayanıklı hale getirilebileceği anlatılmalı.
- **Mevzuat Çalışmaları:**
 - Bir yıl içinde mevzuat taslağı hazırlanmalı.
 - Sonraki yıl için geçiş süreci, iletişim ve altyapı hazırlıkları yapılmalı.

LİDERLİK OLUŞTURMA

Mevcut Durum (Ortalama Puan: 4.8/10)

- Bakanlık liderlik ediyor.
- 12. Kalkınma Planı'nda uzmanlaşma ihtiyacı yer alıyor.
- Yaşanan olumsuz tecrübeler sonucunda uzmanlaşma ihtiyacı ve talebi artıyor.
- Yetkili ve ilgili birimlerin iş birliği içinde çalışması gerekir, ancak uygulama yönünde zafiyetler mevcut.

Gelecek 1 Yıl İçinde Beklenen Gelişim (Ortalama Puan: 7.8/10)

- Yasal düzenlemeler ile liderlik güçlendirilebilir.
- Odalar, dernekler ve diğer kurumlar ile iş birliği artırılarak kapsayıcılık sağlanabilir.
- Sürecin, teknik yeterliliğe sahip yetkin meslek insanları tarafından yürütülebilmesi netlik kazanmalıdır.
- Mevzuat değişiklikleri ile doğru tanımlamalar yapılarak iş birliği içinde çalışma sağlanmalıdır.

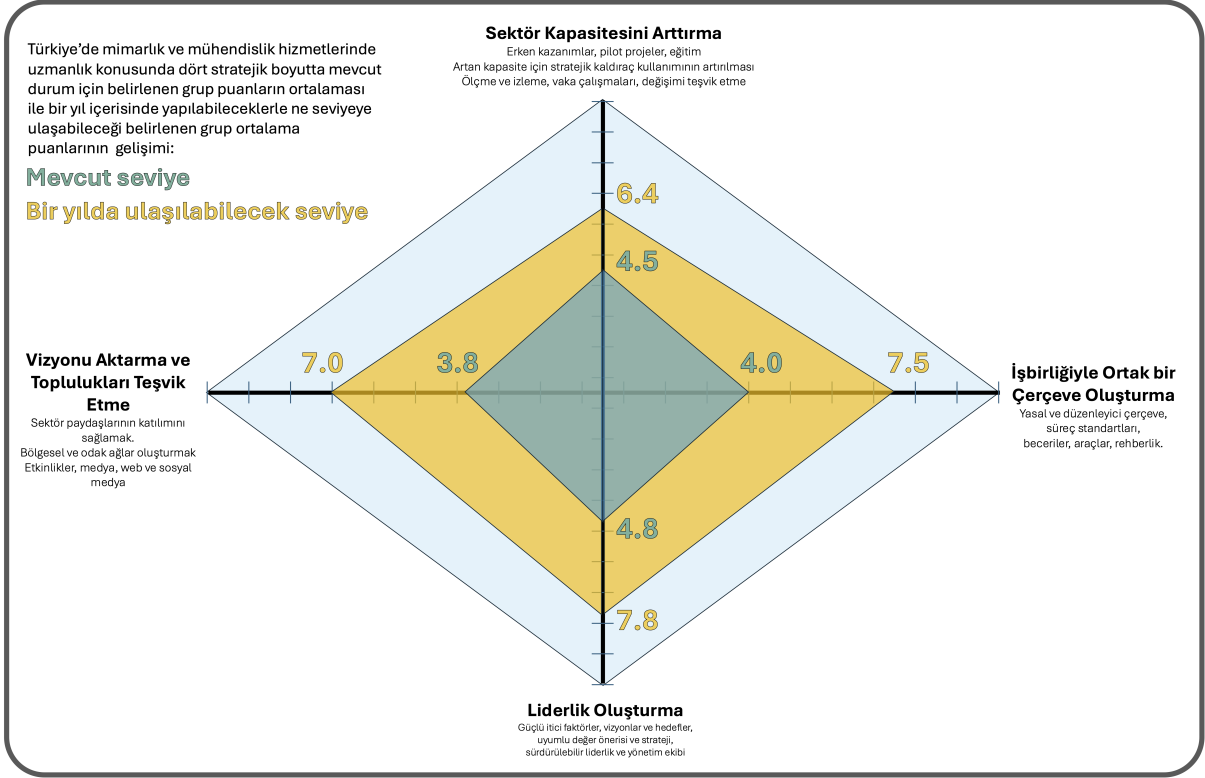
İŞBİRLİĞİ ile ORTAK BİR ÇERÇEVE OLUŞTURMA

Mevcut Durum (Ortalama Puan: 4/10)

- Önceki çalışmalardan kaynaklı olarak Bakanlık ve İMO'nun uzman/yetkin mühendislik konusunda tecrübesi bulunuyor.
- Sürecinin takibi konusunda yetki ve sorumluluk paylaşımı belirsiz.
- 3458 sayılı Kanunun güncellenmesi ve ilgili mevzuatın göz önüne alınması gerekiyor.

Gelecek 1 Yıl İçinde Beklenen Gelişim (Ortalama Puan: 7.5/10)

- İşbirliği kamu politikası haline gelmeli; merkezi idareler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör, ortak hedefler doğrultusunda uzun vadeli uyum içinde faaliyet göstermeli.
- Daha fazla paydaşla bir araya gelinmeli.
- Hukuki yaptırımlar ve mevzuat eksikliği giderilmeli. Yetkinlik belgeleri için standartların belirlenmesi ancak mevzuatın yürürlüğe girmesiyle anlam kazanır. Geçmiş deneyimler ışığında denetim ve hukuki zorunluluklar belirlenmeli.
- 3458 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat bütüncül bir yaklaşımla güncellenmeli.
- Uzman/yetkin mühendislik konusu ele alınırken tüm tarafların haklarını kapsayan ve koruyan bir mevzuat hazırlanmalıdır.

Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı | T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, 20 Şubat 2025, Ankara

Çalıştay II grup çalışması 2: Dört stratejik boyutun mevcut durum ve bir yıl içinde ulaşılabilir seviye değerlendirmelerinin grup ortalamaları.

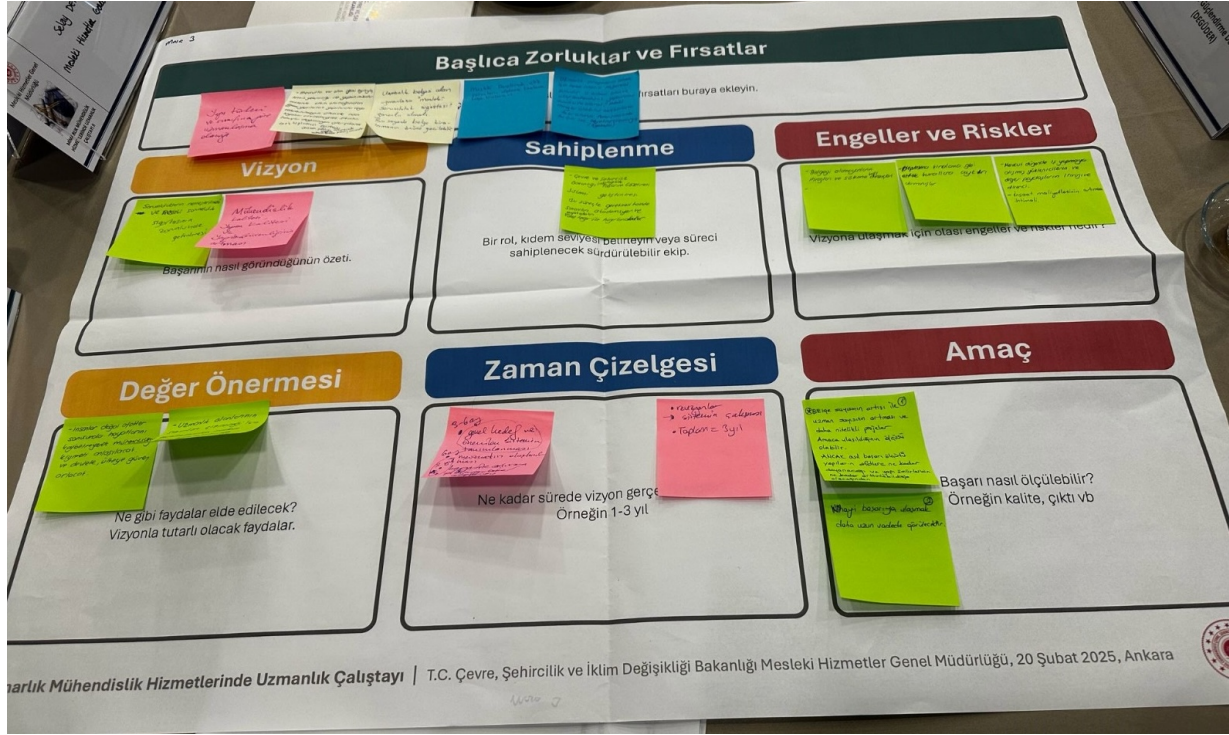
3.3. Grup Çalışması 3: Stratejik İlkeler ve Vizyonu Belirlemek (Yapı Taşları)

Bu alıştırmamızın amacı, her grubun belirlenen güçlükler ve fırsatlardan faydalanarak Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sisteminin tesis edilmesi sürecine yönelik bir vizyon oluşturmalarını sağlamaktır. Gruplar, önceki çalışmada tanımlanan Fırsat ve Zorlukları gözönünde bulundurarak, aşağıda ifade edilen stratejik yapı taşlarına odaklanmıştır:

- **Vizyon:** Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sistemine yönelik açık ve net bir vizyon beyanı geliştirilmesi.
- **Sahiplenme:** Vizyonu ileriye taşımaktan sorumlu kişi ve yapıların belirlenmesi.
- **Engeller ve Riskler:** Uzmanlığın tesis edilmesi sürecinde karşılaşılan engeller ve risklerin irdelenmesi.
- **Değer Önermesi:** Uzmanlık sistemin getirilmesiyle elde edilecek değerlerin irdelenmesi.
- **Zaman Çizelgesi:** Tanımlanan vizyona ulaşılmasına yönelik gerçekçi zaman çizelgelerinin tayin edilmesi.
- **Amaçlar:** İlerlemeyi takip etmek amacıyla, ölçülebilir kıstasları esas alan kısa, orta ve uzun vadeli amaçların tanımlanması.

Bu alıştırmaya, yapılandırılmış bir plan hazırlamaya başlamanın yanı sıra roller, takvimler ve başarı kriterlerini irdelemelerinde katılımcılara yardımcı olmuştur.

Başlıca Zorluklar ve Fırsatlar		
SWOT çalışmasından başlıca 5 zorluklar ve fırsatları buraya ekleyin.		
Vizyon	Sahiplenme	Engeller ve Riskler
Başarının nasıl görüldüğünün özeti.	Bir rol, kıdem seviyesi belirleyin veya süreci sahiplenecek sürdürülebilir ekip.	Vizyona ulaşmak için olası engeller ve riskler nedir?
Değer Önermesi	Zaman Çizelgesi	Amaç
Ne gibi faydalar elde edilecek? Vizyonla tutarlı olacak faydalar.	Ne kadar sürede vizyon gerçekleştirilebilir? Örneğin 1-3 yıl	Başarı nasıl ölçülebilir? Örneğin kalite, çıktı vb

Çalıştay II grup çalışması 2: Stratejik ilkeler ve vizyonu belirlemeye yönelik örnek masa grup çalışması.

MASA 1

Vizyon

"Eğitimli, yetkin mühendis ve mimar insan kaynağının artırılması ve tüm paydaşların işbirliği içerisinde çalışması ile kaliteli mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin gerçekleşmesi."

Sahiplenme

İlgili Bakanlıklar, Meslek odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ve Yerel Yönetimler.

Engeller ve Riskler

- Liyakatsizlik
- Şeffaf ve adil olmamak.
- Etik kurallara uyulmaması.
- Şeçkin zümreler oluşturulması.
- Sistemin sürdürülebilirliğinin sağlanamaması.

Değer Önermesi

- Güvenli ve kaliteli mimarlık ve mühendislik hizmeti.
- Ekonomik mühendislik çözümleri.
- Şeffaf ve etkin denetleme mekanizması.
- Yenilikçi tasarım hizmetleri.

Zaman Çizelgesi

- Mevzuat çalışmaları (1 yıl)
- Belirlenen pilot bölgelerde ölçme ve değerlendirme yapılması (3 yıl)
- Sistemin tüm ülke çapında işler hale getirilmesi (3 yıl)

Amaç

- Afetlerden kaynaklanan can ve mal kayıplarının en aza indirilmesi.
- Denetim süreçlerinin iyileştirilmesiyle mühendislik hatalarının azaltılması.
- Yatırım maliyetlerinin düşürülerek ekonomik verimliliğin artırılması.
- Mühendislik ve mimarlık hizmet ihracatının teşvik edilerek uluslararası rekabet gücünün artırılması.

MASA 2

Vizyon

"Türkiye'nin liyakatli teknik elemanlar ile kaliteli ve güvenli yapılaşması; dünyaya örnek bir altyapıya kavuşması."

Sahiplenme

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı öncülüğünde mühendis odaları, diğer meslek örgütleri, dernekler, özel sektör temsilcileri ve akademisyenlerden oluşan teknik bir komisyon kurulmalı.
- Komisyon üyeleri temsil ettikleri sektörlerin görüşlerini almalı.
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, AFAD, Türkiye Belediyeler Birliği ve Cumhurbaşkanlığı gibi kurumlar taslak çalışmalarına katkı sunmalı.
- Yazılı sınavlar akademisyenler ve uzman mühendislerden oluşan bağımsız bir kurul tarafından yürütülmeli.
- Meslek içi eğitim konuları ve eğitmenler uzmanlar kurulu tarafından belirlenmeli.

Engeller ve Riskler

- Kısa vadedeki oluşabilecek yüksek talep ve yetersiz kapasite.
- Mühendislik hizmetleri bedellerinde olası artışlar.
- Sınavlarda ve değerlendirmede şeffaflık konusunda endişeler.
- Uzmanlar kurulunun yeterli liyakate sahip olmayan kişiler tarafından oluşturulması riski.
- Sistem değişiminin uzun soluklu olabileceği ve sürecin uzayabileceği endişesi.

Değer Önermesi

- Sorumluluklar ve yetki sınırları netleşecek.
- Halkın yapı güvenliğine olan inancı artacak.
- Mühendislik ve mimarlık mesleklerinin itibarı artacak.

Zaman Çizelgesi

- Yasal düzenleme için gecikme yaşanmamalı, özellikle yeni mezun mühendisler için süreç hızlandırılmalı.
- Uzmanlık sınavları sistemin hayata geçmesinden üç yıl sonra başlamalı.
- Komisyon, çalışmalarını bir yıl içinde tamamlayarak yasa taslağını hazırlamalı.
- Uzmanlar kurulu 1 sene içerisinde oluşturulup uzmanlık alanına özel sınav tasarımlarını oluşturmalı.

Amaç

- İnşaat ve mühendislik hizmetlerinde kaliteyi artırmak ve kamu güvenini sağlamak.
- Uzmanlığın sınav ile nesnel ve ölçülebilir bir şekilde değerlendirilmesi.
- İlk sınav sonrası elde edilen verilerin değerlendirilerek sistemin gelişiminin sağlanması.

MASA 3

Vizyon

"Mühendislik kalitesi, yapım kalitesi ve yapıların güvenliğinin artması. Sorumlulukların netleşmesi ve mesleki sorumluluk sigortasının zorunlu hale gelmesi."

Sahiplenme

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesinde tasarım Gözetmeni sistemi geliştirilmelidir. Bu süreçte gerekmesi halinde sınavlar, akademisyen ve meslek odalarının desteğiyle hazırlanabilir.

Engeller ve Riskler

- Belge alamayanların itirazı ve sisteme karşı dirençleri.
- Diploma kiralama gibi etik kurallara aykırı davranışlar.
- Mevcut düzende iş yapmaya alışmış yüklenicilerin ve diğer paydaşların itirazı ve direnci.
- İnşaat maliyetinin artması ihtimali.

Değer Önermesi

- İnsanlar doğal afetler sonucunda hayatlarını kaybetmeyecek, mühendisliğin kıymeti anlaşılacak ve devlete ülkeye güven artacak.
- Uzmanlık alanlarının sınırları çizileceği için mühendis ve mimarlar sadece kendi uzmanlık alanlarında sorumluluğunu taşıyacak.

Zaman Çizelgesi

- 3-6 ay içerisinde genel hedef ve önerilen sistemin tanımlanması.
- 6 ayda mevzuatın oluşturulması.
- 2 yıl içinde kapasite artırma ve pilot uygulama adaptasyon.
- 3 yılda revizyonlarla birlikte sistemin tam anlamıyla çalışması hale gelmesi.

Amaç

Belge sayısının artışı ile uzman sayısının artması ve daha nitelikli projelerin ortaya çıkması amaca ulaşıldığının ölçüsü olabilir. Ancak asıl başarı ölçütü yapıların afetlere ne kadar dayanacağı ve yapı ömürlerinin ne kadar artırılabilirdiğinden nihayi başarı uzun vadede görülecektir.

MASA 4

Vizyon

"Güvenilir, ekonomik, sağlıklı, kaliteli ve sürdürülebilir mimarlık/mühendislik hizmetlerine erişmek."

Sahiplenme

Çevre Şehircilik ve İklim değişikliği Bakanlığı öncülüğünde, meslek odalarının işbirliği ile süreçlerin yürütülmesi hedeflenebilir.

Engeller ve Riskler

- Kurum ve kuruluşlar arası yetki çatışmaları, yetki alanları ile ilgili görev dağılımında zorluklar.
- Geçiş sisteminde sektörün işleyişinin yavaşlamaması için müktesep haklara yönelik mevzuatın düzenlenmesi.
- Maliyetlerin artması.

Değer Önermesi

- Nitelikli insan kaynağının elde edilmesi.
- Kaliteli ve güvenilir ürünlerin elde edilmesi.
- Yaşam boyu mesleki eğitim ile sürekli gelişim kültürünün oluşturulması.
- Kentleşme ve şehirciliğin olumlu yönde gelişmesi.

Zaman Çizelgesi

Uzun vadede ülke şartlarını gözetten bir sistem ile 7-8 yılda vizyona ulaşılabilir.

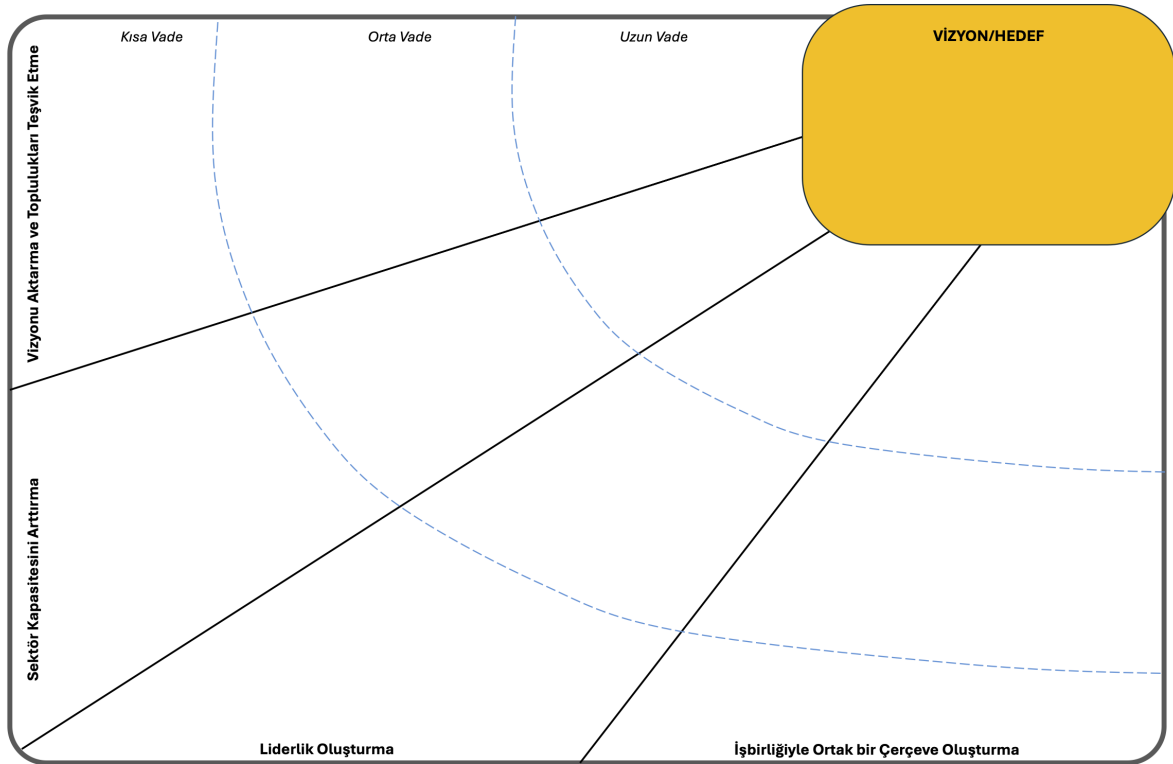
Amaç

- Uzun vadede afetler sonucunda başarımız ölçülebilir.
- Uzmanlaşmış mühendislik hizmetleri sayesinde yurtdışından ülkemize gelecek iş fırsatlarının ve ihalelerin artmasıyla mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin ekonomik katma değer yaratması.

3.4. Grup Çalışması 4: Yol Haritasının Belirlenmesi

Bu alıştırmamızın amacı, önceki etkinlikler neticesinde elde edilen bilgileri, çalıştay sonrasında doğrudan tatbik edilebileceği, uygulanabilir ve zaman çizelgesi belirlenmiş adımlara dönüştürmektir.

Önceki tartışmalar ışığında katılımcılar, Türkiye'de mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sistemin tesis edilmesi kapsamında atılacak adımları daha önce irdelenen dört stratejik boyut: *Sektör Kapasitesini Arttırma*, *İşbirliğiyle Ortak bir Çerçeve Oluşturma*, *Liderlik Oluşturma*, ve *Vizyonu Aktarma ve Toplulukları Teşvik Etme* çerçevesinde kısa, orta ve uzun vadeli olarak öncelik sırasına dizmiştir. Alıştırma sırasında, her alana yönelik belirli görevlerin tanımlanması, gerçekçi takvimlerin belirlenmesi ve uzmanlık sistemin başarılı bir şekilde benimsenmesini sağlamak için ihtiyaç duyulan kaynakların tanımlanması gerektiği vurgulanmıştır. Bu çalışmanın amacı, söz konusu faaliyetleri genel vizyon beyanı ile uyumlu hale getirmek, ileriye dönük bir plan oluşturmak ve uzmanlık uygulamasında istenilen sonuçlara ulaşmak için bir yol haritası geliştirmektir.

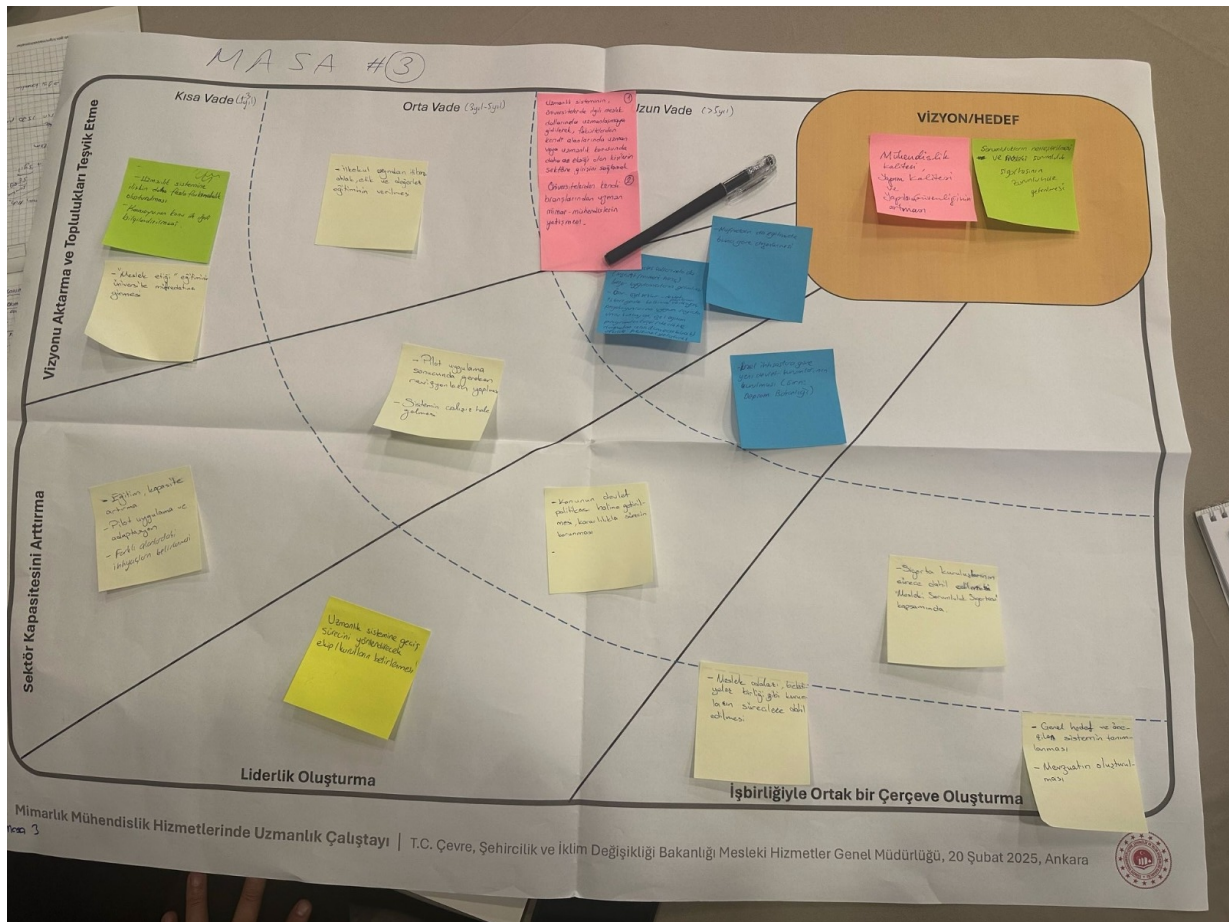

Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı | T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, 20 Şubat 2025, Ankara

Çalıştay II grup çalışması 4: Yol haritasının belirlenmesine yönelik çalışma kağıdı.

Dört grup tarafından mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde uzmanlık sistemin tesis edilmesi sürecinde gerçekleştirilmesi önerilen yol haritası faaliyetleri ana başlıklar altında derlenmiştir.

Çalıştay II grup çalışması 2: Yol haritası faaliyetlerini ve vizyon beyanını içeren örnek masa grup çalışması.

MASA 1

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

Kısa vade: 1 yıl

- Mimarlık ve mühendislik mesleklerinde uzmanlaşmanın önemi ve sağladığı faydaların kamuoyuna etkili iletişim yolları ile anlatılması. Örnek: Kamu spotları, bilgilendirici kampanyalar.

Orta vade: 3 yıl

- Mühendislik ve mimarlık öğrencileri ile çalışanlarının bilinçlendirilmesi ve teşvik edilmesinin sağlanması.
- Uzmanlık hizmetleri için sigorta ve vergi avantajları oluşturulması.

Uzun vade: 5 yıl

- Kısa ve orta vadede başlatılan çalışmalar tüm ülkeye yaygınlaştırılarak kalıcı bir mesleki kültür oluşturulması.

Sektör kapasitesini artırma

Kısa vade: 1 yıl

- Uzmanlık gerektiren alanlar için belirli kriterlerin oluşturulması ve tecrübeye dayalı yetkinlik belgelendirme sistemlerinin geliştirilmesi.
- Sınav ve değerlendirme kurullarının oluşturulması.

Orta vade: 3 yıl

- Pilot bölgelerde yetkinlik geliştirme faaliyetleri tamamlanarak uygulamaya başlanması.

Uzun vade: 5 yıl

- Yetkinlik sistemlerinin tüm sektöre yaygınlaştırılması, ölçme ve değerlendirme süreçleri doğrultusunda gerekli iyileştirmelerin yapılması.

Liderlik oluşturma

Kısa vade: 1 yıl

- Bakanlık ve meslek odaları iş birliğiyle uzman/yetkin mühendislik yasasının hazırlanması.

Orta vade: 3 yıl

- Kanun kapsamında prosedürlerin oluşturulması ve ilgili kurumların faaliyete geçirilmesi.

Uzun vade: 5 yıl

- Mevzuat ve uygulamalardaki eksikliklerin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılması.

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

Kısa vade: 1 yıl

- Bakanlık, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının bir araya gelerek ilgili yönetmeliklerin hazırlanması.

Orta vade: 3 yıl

- Meslek odaları tarafından mühendis ve mimarlara yönelik teknik eğitimlerin düzenlenmesi ve tüm paydaşlarla eşgüdüm içinde çalışılması.

Uzun vade: 4+ yıl

- Yapılan çalışmaların sürekliliğinin sağlanması, sigorta ve mali süreçlerin entegre edilerek kurumlar arasında otomasyon sistemlerinin oluşturulması.

MASA 2

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

Kısa vade: 1 yıl

- İlgili alanlarda üniversite taban puanlarının yükseltilmesi ve mezunlar için sınav şartının getirilmesi.
- Üniversite kontenjanların azaltılmasının sağlanması.

Orta vade: 3 yıl

- Meslek odaları öncülüğünde, geniş paydaş desteğiyle kamuoyunda farkındalık yaratacak organizasyonların düzenlenmesi.
- Diğer teknik disiplinlere yönelik bilgilendirme ve iş birliği faaliyetlerinin artırılması.

Uzun vade: 5 yıl

- Uzman/yetkin mühendislik hizmeti almış yapıların örnek gösterildiği yayınların hazırlanması.

Sektör kapasitesini artırma

Kısa vade: 1 yıl

- Uzmanlar kurulu oluşturularak eğitim programlarına başlanması.

Orta vade: 3 yıl

- Yetkin mühendislik sınavlarının başlatılması.

Uzun vade: 5 yıl

- Ölçme ve değerlendirme sistemindeki eksikliklerin gözden geçirilerek iyileştirilmesi.
- Uzmanların sürekli gelişimini sağlamak için düzenli eğitimler ve değerlendirmeler yapılması.

Liderlik oluşturma

Kısa vade: 1 yıl

- Bakanlık koordinasyonunda, uzman/yetkin mühendislik ve mimarlık yasasının hazırlanması için teknik bir komisyon kurulması.

Orta vade: 3 yıl

- Kanun ve ilgili yasal mevzuatın oluşturulması.

Uzun vade: 5 yıl

- Seçilen pilot illerde uygulamaya geçilmesi.

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

Kısa vade: 1 yıl

- Bakanlık koordinasyonunda oluşturulan ana komisyonun, alt çalışma gruplarını belirleyerek çalışmalara başlaması.

Orta vade: 3 yıl

- Sürekli geri bildirim mekanizmalarının oluşturulak süreç içerisinde gerekli düzenlemelerin yapılması.

Uzun vade: 5 yıl

- Sistemin izlenmesi ve geri bildirimlerle sürekli iyileştirilmesi.
- Proje onay süreçlerinde akredite mühendislerin değerlendirmesine yer verilmesi.
- Belirli projeler için derinlemesine değerlendirme (Deep Review) süreçlerinin uygulanması.

MASA 3

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

Kısa vade: 1-3 yıl

- Uzmanlık sisteminin tanıtımı ve farkındalığın artırılması.
- Kamuoyunun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi.
- Meslek etiği eğitiminin üniversite müfredatına dahil edilmesi.

Orta vade: 3-5 yıl

- İlkokul seviyesinden itibaren ahlak, etik ve değerler eğitiminin müfredata eklenmesi.

Uzun vade: 5< yıl

- Üniversitelerde mesleki uzmanlık alanlarına yönelik bölümlerin oluşturulması.
- Mezunların belirli bir uzmanlık alanında yetkinleşerek sektöre kazandırılması.

Sektör kapasitesini artırma

Kısa vade: 1-3 yıl

- Eğitim programlarının geliştirilmesi ve kapasitenin artırılması.
- Pilot uygulamaların başlatılması ve sistemin test edilmesi.
- Sektörde farklı alanlardaki ihtiyaçların belirlenmesi.

Orta vade: 3-5 yıl

- Pilot uygulamalar sonucunda gerekli düzenlemelerin yapılması.
- Uzmanlık sisteminin işler hale getirilmesi.

Uzun vade: 5< yıl

- İnşaat mühendisi ve mimarlık dışındaki meslek grupları için de benzer uzmanlık sistemlerinin geliştirilmesi.
- Üniversite, özel sektör ve devlet iş birliğiyle sektörel kalkınma planlarının oluşturulması.
- Üniversite kontenjanlarının ve özel eğitim programlarının sektör ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi.
- Müfredat ve eğitim içeriklerinin uzmanlık sistemine uygun hale getirilmesi.

Liderlik oluşturma

Kısa vade: 1-3 yıl

- Uzmanlık sistemine geçiş sürecini yönetecek ekip ve kurulların belirlenmesi.

Orta vade: 3-5 yıl

- Uzmanlık sisteminin devlet politikası haline getirilmesi ve sürecin kararlılıkla sürdürülmesi.

Uzun vade: 5< yıl

- Belirli uzmanlık alanlarına yönelik yeni devlet kurumlarının oluşturulması (örneğin Deprem Bakanlığı gibi).

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

Kısa vade: 1-3 yıl

- Meslek odaları, belediyeler birliği gibi kuruluşların sürece dahil edilmesi.
- Genel hedeflerin ve önerilen sistemin net bir şekilde tanımlanması.
- Uzmanlık sistemine yönelik mevzuatın hazırlanması.

Orta vade: 3-5 yıl

- Mesleki sorumluluk sigortası kapsamında sigorta kuruluşlarının sürece dahil edilmesi.

Uzun vade: 5< yıl

- Uzmanlık sisteminin sürdürülebilir hale getirilmesi ve yasal çerçevenin güçlendirilmesi.

MASA 4

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

Kısa vade: 0-2 yıl

- Kamu spotlarının hazırlanıp yayına alınması.
- Tanınmış kurumların uzmanlık kavramını duyurması.
- Meslektaşlara ve öğrencilere uzmanlığın önemi hakkında bilgilendirme yapılması.

Orta vade: 2-5 yıl

- Farkındalık artırıcı eğitimlerin düzenlenmesi.
- Eğitici kurum ve kuruluşların belirlenmesi ve eğitimlerin başlatılması.
- Eğitim programlarının güncellenmesi.

Uzun vade: 5-8 yıl

Uzman mühendislik kavramının bir marka değeri haline getirilmesi.

Sektör kapasitesini artırma

Kısa vade: 0-2 yıl

Mevcut insan kaynağı envanterinin çıkarılması ve sektör ihtiyaçlarına göre planlanması.

Orta vade: 2-5 yıl

Mesleki eğitimlerin düzenlenmesi için eğitici kurum ve kuruluşların belirlenmesi ve programların uygulanması.

Uzun vade: 5-8 yıl

Alt uzmanlık alanlarının tanıtılması ve bu alanlara yönelik eğitimlerin düzenlenmesi.

Liderlik oluşturma

Kısa vade: 0-2 yıl

Bakanlık ve meslek odaları arasında görev, yetki ve sorumlulukları netleştiren ön protokollerin hazırlanması.

Orta vade: 2-5 yıl

Diğer kurumlarla işbirliği protokollerinin oluşturulması.

Uzun vade: 5-8 yıl

Çalışmaların etkisini izlemek için raporlar hazırlanması ve protokollerin ihtiyaç doğrultusunda revize edilmesi.

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

Kısa vade: 0-2 yıl

3458 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatın gözden geçirilerek revize edilmesi.

Orta vade: 2-5 yıl

Uygulama esaslarının belirlenmesi.

Uzun vade: 5-8 yıl

Uygulamaların etkin bir şekilde denetlenmesi ve ihtiyaç halinde yönetmeliklerin güncellenmesi.

3.5. Grup Çalışması 5: Kısa Vade İçin Önerilen Eylemler

Son olarak, her gruptan yol haritalarında belirtilen eylemleri gözden geçirmeleri ve kısa vadede kazanım olarak kabul edilebilecek olanları önceliklendirmeleri istenmiştir. Amaç, kısa vadede uygulanabilecek, hemen fayda sağlayacak eylemleri belirlemektir. Bu kısa vadeli kazanımlara odaklanarak, katılımcılar erken dönemde elde edilebilecek başarıları belirlemeye, paydaşlar arasında güven inşa etmeye ve daha karmaşık, uzun vadeli girişimlere yönelik bir temel oluşturmaya teşvik edilmiştir.

Bu alıştırmamızın amacı, yol haritasının hem uygulama ve neticelendirme bakımından elverişli hem de yakın gelecekte somut sonuçlar verebilecek kapasitede olmasını sağlamaktır.

Gruplar tarafından stratejik odak alanlarından her biri için belirlenen kısa vadeli eylemler aşağıda gösterilmiştir.

Kısa Vadeli Plan	Liderlik Oluşturma	İşbirliğiyle Ortak bir Çerçeve Oluşturma	Vizyonu Aktarma ve Toplulukları Teşvik Etme	Sektör Kapasitesini Arttırma
Kim?	MASA 1 2 3 4 1. Bakanlık ve MÜHÜR ODAKLI 2. MASA-2 Çevre ve Şehircilik 3. Genel Müdürlük 4. Bakanlık	MASA 1 2 3 4 1. Bakanlık, MÜHÜR ODAKLI, Şehircilik 2. Bakanlık 3. Bakanlık 4. Bakanlık	MASA 1 2 3 4 1. GSB Tarafından 2. MASA-2 3. Bakanlık 4. Bakanlık	MASA 1 2 3 4 1. Bakanlık ve MÜHÜR ODAKLI 2. MASA-2 Çevre ve Şehircilik 3. Bakanlık 4. Bakanlık
Ne?	1. YETKİN MÜHÜR ODAKLI KANUNU 2. MASA-2 Bakanlık 3. Bakanlık 4. Bakanlık	1. Bakanlık, MÜHÜR ODAKLI, Şehircilik 2. Bakanlık 3. Bakanlık 4. Bakanlık	1. Bakanlık 2. Bakanlık 3. Bakanlık 4. Bakanlık	1. Bakanlık ve MÜHÜR ODAKLI 2. MASA-2 Çevre ve Şehircilik 3. Bakanlık 4. Bakanlık

Çalıştay II grup çalışması 2: Kısa vade için önerilen eylemler grup çalışmaları özeti.

MASA 1

Liderlik oluşturma

KİM? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve meslek odaları
NE? Yetkin Mühendislik Kanunu

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

KİM? Bakanlık, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları
NE? İlgili yönetmelik ve ölçme değerlendirme kriterlerinin belirlenerek mevzuata uygun hale getirilmesi.

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

KİM? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından
NE? Kamu spotu ve benzeri bilgilendirme çalışmalarının yapılması

Sektör kapasitesini artırma

KİM? Bakanlık ve meslek odaları
NE? Tecrübeye dayalı yetkinlik verilmesi, sınav ve seçme kurullarının oluşturulması

MASA 2

Liderlik oluşturma

KİM? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
NE? Bakanlık koordinasyonunda yasayı oluşturmak üzere teknik komisyon kurulması

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

KİM? Bakanlık ile birlikte komisyondaki temsilciler
NE? Bakanlık koordinasyonunda oluşturulacak alt çalışma gruplarını oluşturma

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

KİM? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve YÖK
NE? Üniversitelere girişte taban puanı, kontenjanda azaltma ve mezunlara sınav şartı

Sektör kapasitesini artırma

KİM? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve İMO
NE? Uzmanlar kurulu oluşturulup eğitimlere başlanması

MASA 3

Liderlik oluşturma

KİM? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
NE? Uzmanlık sistemine geçiş sürecini yönlendirecek kurulların belirlenmesi

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

KİM? Belirlenecek ekip ve kurullar
NE? Genel hedef ve önerilen sistemim tanımlanması, mevzuatın oluşturulması

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

KİM? Bakanlık, meslek odaları ve üniversiteler
NE? Uzmanlık sistemine ilişkin daha fazla farkındalık oluşturulması, kamuoyunun konu ile ilgili bilgilendirilmesi

Sektör kapasitesini artırma

KİM? Meslek odaları, üniversiteler, kamu kurumları ve özel sektör
NE? Eğitim, kapasite artırma, pilot uygulama ve adaptasyon, farklı alanlardaki ihtiyaçların belirlenmesi

MASA 4

Liderlik oluşturma

KİM? Bakanlık ve meslek odaları
NE? Görev yetki ve sorumlulukların belirlenmesi, ön protokollerin oluşturulması

İşbirliği ile ortak bir çerçeve oluşturma

KİM? Bakanlık, meslek odaları, sektör paydaşları
NE? 3458 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatın revize edilmesi

Vizyonu aktarma ve toplulukları teşvik etme

KİM? Bakanlık, meslek odaları ve üniversiteler
NE? Medya, sosyal medya ve toplantılar aracılığı ile bilinçlendirme ve bilgilendirme çalışmaları

Sektör kapasitesini artırma

KİM? Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi
NE? İnsan kaynağı envanterinin çıkarılması ve planlanması

4. Türkiye'de Mimar ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Sisteminin Tesis Edilmesi için Özet Öneriler ve Yol Haritası

Çalıştay katılımcıları, uzmanlık sistemi oluşturulmasıyla mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin daha güvenilir, kaliteli ve sürdürülebilir bir seviyeye ulaşacağı konusunda hemfikir. Yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkan öneriler, temel başlıklarla, uzmanlık sistemin uygulanmasına yönelik bir yol haritası özetlenmiştir.

Liderlik Oluşturma ve Yasal Çerçeve Geliştirme: Uzmanlık sisteminin hayata geçirilmesi için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın liderliği önemlidir. Yetkin Mühendislik Kanunu'nun hazırlanması ve 3458 sayılı Kanun'un güncellenmesi öncelikli adımlar arasında yer almalıdır. Bakanlık koordinasyonunda teknik çalışma grupları ve uzmanlık kurulları kurulmalı, görev-yetki-sorumluluk tanımları netleştirilmelidir. Meslek odalarıyla iş birliği içinde geliştirilecek bu yasal altyapı, uzmanlık sisteminin şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde uygulanmasını sağlayacaktır.

İşbirliği ile Ortak Çerçeve Oluşturma: Sistemin başarısı, paydaşlar arasında güçlü bir iş birliğine bağlıdır. Bakanlık, meslek odaları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörle ortak bir çerçeve oluşturulmalıdır. Ölçme-değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi, mevzuatın uzmanlık sistemine uygun hale getirilmesi ve alt çalışma gruplarının kurulması hedeflenmelidir. Mesleki sorumluluk sigortası gibi yenilikçi uygulamaların entegrasyonu ve yapı denetim tecrübelerinden yararlanılarak uzmanlık alanlarının tanımlanması, sistemin güvenilirliğini artıracaktır.

Vizyonu Aktarma ve Toplumsal Farkındalık Yaratma: Uzmanlık sisteminin toplumda benimsenmesi için farkındalık çalışmaları önemlidir. Bakanlık, meslek odaları, üniversiteler ve YÖK iş birliğiyle kamu spotları, medya kampanyaları ve sosyal medya bilgilendirmeleri düzenlenmelidir. Üniversite müfredatlarına etik ve meslek ahlakı eğitimleri eklenmeli, afet deneyimleri üzerinden yapı güvenliği ve uzmanlığın önemi vurgulanmalıdır. Bu adımlar, kamuoyunun desteğini kazanarak sistemin meşruiyetini güçlendirecektir.

Sektör Kapasitesini Artırma ve Eğitim Sisteminin Güçlendirilmesi: Sektörün uzmanlık sistemine hazırlanması için kapasite artırımı önceliklidir. Tecrübeye dayalı yetkinlik sistemleri geliştirilmeli, uzmanlar kurulu oluşturularak eğitim programları başlatılmalıdır. Üniversite kontenjanlarının azaltılması, taban puan uygulaması ve mezunlara sınav şartı getirilmesi mesleki niteliklerin yükseltilmesine katkı sağlayacaktır. Ulusal staj programları ve sürekli mesleki eğitimler, nitelikli insan kaynağını destekleyerek uzmanlık alanlarındaki ihtiyaçların karşılanmasına olanak tanıyacaktır.

İnsan Kaynağı Planlaması ve Belgelendirme: Etkili bir uzmanlık sistemi için insan kaynağı planlaması şarttır. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin liderliğinde, sektördeki insan kaynağı envanteri çıkarılmalı ve uzmanlık alanlarına göre planlama yapılmalıdır. Bağımsız kurullarca yürütülecek sınav ve belgelendirme süreçleri, objektif kriterlere dayanmalı; yeni mezunlara doğrudan imza yetkisi verilmemeli ve mali mesuliyet sigortaları zorunlu hale getirilmelidir. Bu adımlar, mesleki sorumluluğu ve uzmanlığın itibarını artıracaktır.

Kısa Vadeli Yol Haritası ve Öncelikli Eylemler: Kısa vadede, uzmanlık sisteminin temellerini atmak için somut adımlar atılmalıdır: (1) Bakanlık öncülüğünde Uzman Mimarlık ve Mühendislik Kanunu taslağı hazırlanmalı ve 3458 sayılı Kanun revize edilmelidir; (2) Meslek odaları ve paydaşlarla teknik komisyonlar kurularak ölçme-değerlendirme kriterleri belirlenmelidir; (3) Kamu spotları ve medya kampanyalarıyla farkındalık çalışmaları başlatılmalıdır; (4) Uzmanlar kurulu oluşturularak pilot eğitim programları hayata geçirilmelidir; (5) İnsan kaynağı envanteri çıkarılmalı ve belgelendirme süreçleri için altyapı oluşturulmalıdır. Pilot uygulamalarla test edilecek bu adımlar, sistemin uygulanabilirliğini güçlendirecek ve eksikliklerin giderilmesine olanak tanıyacaktır.

Uzun Vadeli Vizyon ve Sürdürülebilirlik için Yol Haritası: Kısa vadeli eylemler, uzmanlık sisteminin uzun vadeli bir mesleki kültür haline gelmesi için zemin hazırlayacaktır. 3-8 yıllık bir geçiş sürecinde, pilot uygulamaların sonuçları değerlendirilerek sistem ülke geneline yaygınlaştırılmalıdır. Mevzuatın düzenli güncelleni, yaşam boyu eğitim kültürünün yerleşmesi ve kurumlar arası iş birliğinin güçlendirilmesi, sistemin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır. Uzmanlık sınavlarının bağımsız kurullarca yürütülmesi, etik dışı uygulamaların önlenmesi ve yapı güvenliğiyle ölçülecek başarı kriterleri, sistemin nihai hedeflerini destekleyecektir. Uzmanlık kavramının bir marka değerine dönüşmesi, nitelikli profesyonellerin sektöre yön vermesini sağlayarak afetlere karşı dayanıklı yapılar ve uluslararası saygınlık kazandıracaktır.

5. Mimar ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Sisteminin Taslak Çerçevesi

Uzman mühendislik sistemine geçiş süreci, iki aşamalı bir yapı ile kurgulanması önerilmektedir. İlk aşamada **Uzman Mühendis Adayı** 'nın sağlam bir bilgi temeliyle meslesleğine başlamasını amaçlar. İkinci aşamada **Uzman Mühendis** deneyimle edinilmiş olan mesleki bilgilerin sınanması ve belgelenmesi ile mesleği boyunca sürdürülebilir şekilde gelişmesini hedefler.

Uzman Mimar/Mühendis Sisteminin Taslak Çerçevesi

Uzman Mimar/Mühendis Adayı

- **Eğitim:** Eğitim programı akredite olan bir üniversitenin ilgili mühendislik bölümünden mezun olmak.
- **Sınav:** Mezuniyet sonrasında temel mühendislik konularını kapsayan Uzman Mühendis Aday sınavını geçmiş olmak.

Uzman Mimar/Mühendis

- **Deneyim:** 3+ yıl uzman mühendis gözetiminde, belgelenebilir proje deneyimi edinmiş olmak.
- **Sınav:** Deneyim süresi sonunda uzmanlık alanındaki şartname, tasarım-hesaplama ve mesleki etik konularında Uzman Mühendis sınavını geçmiş olmak.
- **Sürekli Eğitim:** Uzman Mühendis'in sürekli meslek gelişimini sağlamak için belli aralıklarda mesleki eğitimlere ve/veyan faaliyetlere katılımın belgelenmesi.

EKLER

EK A Çalıştay Katılım Listeleri

Çalıştay I Katılım Listesi

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI I (28.11.2024)		
NO	ADI VE SOYADI	KURULUŞU
1	BURCU GÜŞEN AYDOĞDU	Mesleki Yetkinlik Kurumu
2	NUSRET SUNA	İnşaat Mühendisleri Odası
3	TANER YÜZGEÇ	İnşaat Mühendisleri Odası
4	ALPER İLKİ	İstanbul Teknik Üniversitesi
5	ERDEM CANBAY	Ortadoğu Teknik Üniversitesi
6	CİHAN YİĞİT	Ankara İl Müdürlüğü
7	ERDAL SARIKAYA	Kayseri İl Müdürlüğü
8	ORHAN ARSLAN	Konya İl Müdürlüğü
9	CEM BAHADIR ŞENER	Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü
10	HALE ATASOY KUŞ	Yüksek Fen Kurulu
11	MUSTAFA KEMAL VARÇIN	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
12	ALPER BALCI	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
13	ALİ GÜRBÜZ AKSU	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
14	ALİ YİĞİT	Elektrik Mühendisleri Odası
15	TORES DİNÇÖZ	Mimarlar Odası
16	ÖZGÜR TOPÇU	TMMOB
17	ALİ EKBER ÇAKAR	Makine Mühendisleri Odası
18	KEREM CANER SARICA	TOKİ
19	HÜSEYİN ALAN	Jeoloji Mühendisleri Odası
20	MUSTAFA İNAN	Kentsel Dönüşüm Başkanlığı
21	ÇAĞATAY TAKVA	Gazi Üniversitesi
22	OĞUZHAN SÜMER	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
23	TUNA ERDOĞAN	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
24	HACI HASAN ÖLGEY	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
25	SELÇUK ÜNAL	Komite Başkanı
26	SERPİL TABUROĞLU	Makine Mühendisleri Odası
27	HAYRİ SUSUZ	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
28	ALİ ÖZARSLAN	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
29	SERDAR KART	Jeofizik Mühendisleri Odası
30	TAHA TAŞKIRAN	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
31	AYŞE TUĞBA AÇIKGÖZ	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
32	MEMDUHA EVMEZ	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
33	GÜLRAN DURUKAN	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Çalıştay II Katılım Listesi

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI II (20.02.2025)			
NO	MASA NO	ADI VE SOYADI	KURULUŞU
1	5	AHMET ÇİTİPİTİOĞLU	TAV Tepe Akfen Yatırım İnşaat ve İşletme A.Ş.
2	2	ELİFCAN GENÇASLAN	T.C. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı
3	4	ŞEYMA SARIKAYA	T.C. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı
4	1	CEM BAHADIR ŞENER	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
5	1	FARUK ÇELİK	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
6	4	DOĞAN YORULMAZ	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
7	1	SELÇUK ULUATA	TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
8	4	NUSRET SUNA	TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
9	1	MEHMET DÖNMEZ	Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB)
10	2	ZAFER UĞUR	Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB)
11	4	VEYSEL ARLI	Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB)
12	3	MUSTAFA GÖRKEM YILDIZ	Deprem Güçlendirme Derneği (DEĞÜDER)
13	1	MEHMET EMRE ÖZCANLI	Türk Deprem Vakfı
14	2	M. BARÇIN KAYAMAN	Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Derneği
15	3	ERSEN ÖZÖRÜCÜ	Yapı Denetim ve Deprem Mühendisliği Derneği
16	3	TİMURHAN TİMUR	ARUP Mühendislik ve Müşavirlik Ltd. Şti.
17	2	CANER SOYDAŞ	ARUP Mühendislik ve Müşavirlik Ltd. Şti.
18	1	NESLİHAN ÖNGEN	Yüksel Proje A.Ş.
19	3	ZEYNEP ÇEKİNMEZ BAYRAM	Yüksel Proje A.Ş.
20	4	MUSTAFA TEKE	Dolsar Mühendislik A.Ş.
21	2	YAVUZ KARAGÜMÜŞ	Temelsu Uluslararası Mühendislik Hizmetleri A.Ş.
22	2	SELCAN KAAAN ACAREL	Prota Mühendislik Proje ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.
23	1	BÜLENT SERDAR DÜNDAR	Prokon Mühendislik ve Müşavirlik A.Ş.
24	3	TUĞÇE AKBAŞ BOZKURT	Atak A.Ş.
25	1	AHMET CEM SAYAR	Promer Müşavirlik Mühendislik A.Ş.
26	4	HAYRİ SUSUZ	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
27	4	HASAN ZEHİR	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
28	4	SELAY DEMİRCİOĞLU	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
29	3	V. AYDIN ÖNAL	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
30	3	GÜLRAN DURUKAN	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
31	4	YASEMİN ALTINEL	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

EK B Çalıştay Görüş Formları

Çalıştay I Görüş Bildirme Formları

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : Erdal SARIKAYA Kurumu : Kayseri Çevre Peh. ve İkl. Dep. İl Md.
E-posta : ~~erdal.sarikaya@csb.gov.tr~~ Telefon Numarası : 0505 766 9575
erdal.sarikaya@csb.gov.tr

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgi Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☐ Uzmanlık Sınavı
☐ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☐ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☐ Uzmanların Yetiştirilmesi	☐ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☐ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☒ Diğer	☐ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

Yeterli bir alt yapı ve temel olmadan yapılacak yetkinlik, uzmanlık vs. eğitim ve seminerleriyle verilerek yetkinlik belgelerinin yeterli olduğu konusunda değilim. Mimarlık ve mühendislik yüksek öğreniminin tüm üniversitelerde, hatta aynı üniversite de farklı bölümler arasında da aynı standart bir seviyede verilmesi, eğitimlerini tamamlayan öğrencilerin en azından bile belli bir standart düzeyinde olmalarını sağlanması çok iyi olacaktır.

Ayrıca lisans eğitimlerini tamamlayan öğrencilerin ulusal bir yetkinlik ve yeterlilik sınavından geçirilerek diplomalarını almaya hak kazanabilecekleri bir sistemin geliştirilmesi doğru olacağını düşünüyorum.

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : Orhan ARSLAN Kurumu : Konya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği
E-posta : orhanarslan@csb.gov.tr Telefon Numarası : 0532 470 33 74

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgi Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☒ Uzmanlık Sınavı
☐ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☐ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☐ Uzmanların Yetiştirilmesi	☐ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☒ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☐ Diğer	☐ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

Mimar ve mühendislerin görev yapacağı alan ile ilgili (Proje Mülkiyeti, Rastgele Kontrol, Gelişim vb.) Mesleki Eğitim ve Gelişim faaliyetleri düzenlenmeli eğitim süreçleri sonunda Uzmanlık Sınavına tabi tutulmalı, sınavla başarılı olanlara uzman unvanı verilmesi, başarılı olunmaması durumunda eğitim süreçleri devam ettirilmesi uygun olacaktır değerlendirilmektedir. Uzman unvanı altında belli dönemlerde temenleği eğitimine tabi tutulması, teknolojik gelişmeler ve mevzuat değişiklikleri hakkında bilgi alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : K. Caner SAKKA Kurumu : TOKİ

E-posta : kesanica@tiki.gov.tr Telefon Numarası : 0532 317 30 51

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgi Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☐ Uzmanlık Sınavı
☐ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☐ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☒ Uzmanların Yetiştirilmesi	☐ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☒ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☐ Diğer	☐ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : Selçuk ÜNAL Kurumu : TSB (Milli Reasürans)
E-posta : sunal@millire.com Telefon Numarası : 0533 310 4131

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgi Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☐ Uzmanlık Sınavı
☐ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☐ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☐ Uzmanların Yetiştirilmesi	☐ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☐ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☐ Diğer	☒ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

TSB temsilcisi olarak katılan toplantıda, katılımcılara

Mimar, mühendis ve yapı denetçilere sağlanan mesleki sorumluluk sigortası hakkında bilgi verilmiş, sorular sanılara cevaplan, mimarlık mühendislik işlerinde çalışan kişilere mesleki yeterlilik-uzmanlık sertifikaları verilmesiyle ilgili söz konusu sigortalara daha uygun şartlarla ulaşma konusunda faydalı olacağı konusunda duyuru yapılmıştır.

Selçuk Ünal

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : Oğuzhan SÜMER Kurumu : Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (AYGM)
E-posta : oguzhan.sumer@uyb.gov.tr Telefon Numarası : 0554 876 44 98

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgi Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☒ Uzmanlık Sınavı
☒ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☒ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☒ Uzmanların Yetiştirilmesi	☒ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☒ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☒ Diğer	☐ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

- * Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı sonucunda çeşitli konu kurumları, üniversiteler ve ilgili meslek odalarının görüşleri ve yapılan istisnalar sonucunda uzmanlığa geçişin sağlanması konusunda önemli bir adım atıldığı kanaatindeyim.
- * Uzmanlığa geçiş konusunda taslak mevzuat çalışmalarına başlanabilir. Bu mevzuata esas teşkil etmek üzere ilgili konu kurumlarından görüşler resmi yazı ile alınabilir.

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : Tuna ERDOĞAN Kurumu : Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
E-posta : tuna.erdogan@uah.gov.tr Telefon Numarası : 0505 505 33 53 - 0312 203 1887
Haberleşme Genel Müdürlüğü

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgi Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☐ Uzmanlık Sınavı
☐ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☐ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☐ Uzmanların Yetiştirilmesi	☐ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☐ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☒ Diğer	☐ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

Çalıştayı çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle düzenleyen Bakanlığın müza emeği geçen tüm personele teşekkür ederim. Özellikle aktif deprem bölge-
sinde olan ülkemiz için çalıştayda konuşulan konuların önemi malumunuz.
Konutların yapılacağı alanların zemin etüdünden yapım aşamaları-
daki malzeme, işçilik ve denetim konusun çok daha ciddi düzeyde
tüm ülkemiz genelinde sağlanmalıdır. Konuşulanda ^{sektörde} eğitimli ki-
şilere düşen görevler, sorumluluklar konuşuldu ancak bu yön daha
çok mütfağında olan müteahhitler, denetçiler, kamu, vb. temsil eden
biri ve biriktire de yeterli eğitimli verilerle bir bütün olarak
ele alınması için daha iyi örnekler verileceğini
düşünmekteyim.

Saygılarımla arz ederim,

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÇALIŞTAY FORMU

28 KASIM 2024 | ANKARA

Kişisel Bilgiler

Adı & Soyadı : Alper BALCI Kurumu : YİĞM
E-posta : alper.balci@csb.gat Telefon Numarası : 0312 586 34 36

Görüş Bildirilen Konu ve Sorunlar

(İlgili Alanınızı İşaretleyiniz)

☐ Uzmanlık Basamakları	☒ Uzmanlık Sınavı
☐ Uzman Adaylığına Kabul,
Adaylık Süresi ve Koşulları	☐ Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları
☐ Uzmanların Yetiştirilmesi	☐ Uzmanlık Sicilleri
☐ Uzman Kıymetlendirme	☒ Mesleki Eğitim ve Gelişim
☐ Diğer	☐ Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Tespitler

Uzmanlık ve yetkiliğe ilişkin getirilecek dereyim ve sınav kriterleri ile verilecek belgeler diğer kamu kurumlarının mevzuatlarında da kullanılması açısından değerli, inar mevzuatı getirilecek ~~diğer~~ (uzmanlık veya yetkiliğe dair) diğer mevzuatlara da otomatik olarak işlenecek hızlı bir biçimde kamu tarafından yapılacak belgelendirme ve dereyim konularında iyileştirme sağlayacaktır.

Ayrıca birleştirebiliriz geliştirme yaparak bilimsel seviyeleri arttıracak çalışmalarla mesleki açıdan iyileştirme sağlayacaktır.

Çalıştay II Görüş Bildirme Formları

MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI GÖRÜŞ FORMU

Masa No : 1
Koordinatör : A. Cem SAYAR

Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı'nda temsil ettiğiniz kurum, kuruluş ya da STK adına görüşülmesi düşünülen konulara ilişkin fikir ve düşüncelerinizi belirtmeniz, çalıştayın sonuçları ve yapılması düşünülen düzenlemelerin tüm paydaşların fikirleri doğrultusunda şekillenmesi açısından önem arz etmektedir.

STAJ UYGULAMASI

Staj yeri onayları nasıl yürütülmeli

Yetkin mühendisin çalıştığı yere stajyer olarak başvuran mühendis öncelikle staj işin başvurusunu kurumun yetkin mühendisinin kabulü ve meslek odasının onayı ile yürütülmelidir.

Staj süresi ne kadar olmalı, istisna olmalı mı?

3 yıl, istisna yok

Staj içeriği nasıl olmalı: Şantiye/teorik

Tasarım alanında olmalı.

Staj değerlendirme föyü içeriğinde ne tür bilgiler olmalı?

Teknik yeterlilik, etik değerler

Staj raporunun yeterliliği nasıl denetlenmeli

Altında çalıştığı yetkin mühendisin imzası yeterlidir. Arşivlerin tutulması meslek odası yapacaktır

Staj kayıtları nasıl ve kim tarafından tutulmalı?

Meslek odası tarafından tutulması

UZMANLIK SINAVI

Sınav başvuruları hangi kurum tarafından alınmalı?

Meslek odası

Sınavı hangi kurum yapmalı?

Meslek odası / Bakanlık

Sınav başarı sınırı ne olmalı?

70/100

Mosa 1

UZMANLAR KURULU

Sınavların değerlendirilmesi ve itirazlar ne şekilde organize edilmeli?

Sınav kuruluna itiraz edilmeli. Bakanlık ve meslek örgütü beraber sınav kuruluna organize edebilir.

Uzmanlar kurulu nasıl teşkil edilmeli?

Meslek odası ve Bakanlık uzmanlar kurulunu teşkil edecektir.

Kurulun sekretaryası nasıl oluşturulmalı?

Meslek odası sekretaryayı üstlenecektir.

UZMANLIK BELGESİ ve KAYITLARI

Kayıtların tutulması yetkisi nasıl düzenlenmeli?

Bakanlık ve meslek odası kayıtları eş zamanlı olarak tutacaktır.

Belgenin geçerlilik süresi kaç yıl olmalı?

En az 5 yıl olmalıdır.

Belgenin askıya alınması, iptal edilmesinin koşulları neler olmalı?

Etik ihlali; mesleki ilke ve kurallara uymamak.

SÜREKLİ MESLEK İÇİ EĞİTİM

Meslek içi eğitimin süresi ve periyodu nasıl olmalı?

Meslek odası tespit etmelidir.

Hangi tür eğitimler meslek içi eğitim olarak değerlendirilmeli?

Mesleki gelişime katkı koyan her türlü eğitim.

Eğitimlerin puan esasına göre yapılması?

Meslek odası tarafından belirlenmelidir.

UZMANLIK ALANLARI

İnşaat Mühendisliği uzmanlık dalları

- * Yapı
- * Ulaştırma
- * Hidrolik ve su yapıları
- * Geoteknik
- * Yelken yönetimi
- * Kıtı Liman
- * Malzeme bilimi

MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI GÖRÜŞ FORMU

Masa No :

2

Koordinatör :

Caner BOYDAŞ

Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı'nda temsil ettiğiniz kurum, kuruluş ya da STK adına görüşülmesi düşünülen konulara ilişkin fikir ve düşüncelerinizi belirtmeniz, çalıştayın sonuçları ve yapılması düşünülen düzenlemelerin tüm paydaşların fikirleri doğrultusunda şekillenmesi açısından önem arz etmektedir.

STAJ UYGULAMASI

Staj yeri onayları nasıl yürütülmeli

Staj yeri, uzman mühendislik çalıştığı kurumlar içerisinde, stajyer tarafından karşılanabilir ya da ile belirlenmelidir.

Staj süresi ne kadar olmalı, istisna olmalı mı?

Mezun mühendis sınava tabi tutulmalı sonrasında, çalışacağı alanda, bir senelik stajyer mühendis olarak çalışmalı.

Staj içeriği nasıl olmalı: Şantiye/teorik

Doğrudan çalışması düşünüldüğü alanda (şantiye veya ofis) olmalı.

Staj değerlendirme föyü içeriğinde ne tür bilgiler olmalı?

Öncesinde bir sınava tabi tutuldukları için bir senelik seneyi usta-çırak ilişkisi olarak düşünüyorum.

Staj raporunun yeterliliği nasıl denetlenmeli

Bir senelik staj sonrası sınava yetki alacağı için bu süreç sadece usta-çırak ilişkisi ile geçecektir.

Staj kayıtları nasıl ve kim tarafından tutulmalı?

Önerilen sistem ile stajını tamamlamış mühendis minimum yetkiye sahip olduğundan, ilgili alanda mühendislik firmasında SGK kaplı ve sorumlu mühendis yazısı yeterlidir.

UZMANLIK SINAVI

Sınav başvuruları hangi kurum tarafından alınmalı?

Bağımsız bir kurum oluşturulmalı. Kurum kendi içinde bağımsız bir kurul oluşturulmalı. Kurul açık ve şeffaf olarak uzman mühendislerden, sonrasında da akademisyenlerden oluşmalı, 5 senede değişmeli.

Sınavı hangi kurum yapmalı?

Yukarıda cevaplanmıştır.

Sınav başarı sınırı ne olmalı?

Yazılı bir sınav olmalı. Minimum 70/100 dene üze, mutlaka doğru cevaplanması gereken sorular¹ olmalı.

Masa 2

UZMANLAR KURULU

Sınavların değerlendirilmesi ve itirazlar ne şekilde organize edilmeli?

Sınavlar yazılı olmalı ve soruları hazırlayanların dışında, cevap araftoruna göre daha geniş bir değerlendirme komisyonu tarafından yapılmalı. Hangi soruları hazırlayan sınav komisyonuna yapılmalı.

Uzmanlar kurulu nasıl teşkil edilmeli?

Bakanlık tarafından tüm paydaş temsilcileri ile oluşturulan kurulca, aday gösterilecek, alanında uzmanlığını belgeleye bilece ve elserisi pratik, sahada faaliyet gösteren mühendislerce oluşturulmalı.

Kurulun sekreteryası nasıl oluşturulmalı?

UZMANLIK BELGESİ ve KAYITLARI

Kayıtların tutulması yetkisi nasıl düzenlenmeli?

Uzmanlık üç aşama olmalı. Mezun mühendis sınavı girmeli, geçen her maskean- belki ilk seneği stajyer olarak geçirip "Temel Mühendis" olarak sınırlı yetkiye sahip olmalı. 5 senelik mühendis sınav ile yetkin mühendis olmalı. Çok özel yapılar ve

Belgenin geçerlilik süresi kaç yıl olmalı? Tecrübe ve sınav olmalı. Kendi görevi yerine geçecek yetkiler için 10 sene

Belge zor alınmalı, elden de zor alınmalı. Minimum 5 sene, Sınavınla belirli eğitimler alınma zorunluluğu olmalı.

Belgenin askıya alınması, iptal edilmesinin koşulları neler olmalı?

Bir denetleme kurulu olmalı ve her alanda tamamen kuşkuya dayalı sistemle uzmanları belirli periyotlarla çeşitlenerek denetlemeli.

SÜREKLİ MESLEK İÇİ EĞİTİM

Meslek içi eğitimin süresi ve periyodu nasıl olmalı?

Sürekli eğitim olmalı. Yetkin mühendisliği alduktan sonra da her sene belirli sayıda eğitimi tamamlama şartı aranmalı.

Hangi tür eğitimler meslek içi eğitim olarak değerlendirilmeli?

Ofis içi, tasarım, yönetim vb. işler de ancak pratikçe dayalı. Saha işleri için hem de teorik eğitimler.

Eğitimlerin puan esasına göre yapılması?

Belirli sayıda eğitim her sene için zorunlu tutulmalı. Zorunlu ve seçmeli eğitimler olabilir.

UZMANLIK ALANLARI

İnşaat Mühendisliği uzmanlık dalları

- * Yapı Mühendisi - Deprem Mühendisi
- * Geoteknik Mühendisi
- * Su yapıları mühendisi
- * Proje yönetimi
- * Kuvvet - Liman Mühendisi
- * Altyapı Mühendisi
- * Yapı malzemesi

MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI GÖRÜŞ FORMU

Masa No : 3

Koordinatör : Dr. Zeynep ÇEKİNMEZ BAYRAM (Yüksel Proje)

Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı'nda temsil ettiğiniz kurum, kuruluş ya da STK adına görüşülmesi düşünülen konulara ilişkin fikir ve düşüncelerinizi belirtmeniz, çalıştayın sonuçları ve yapılması düşünülen düzenlemelerin tüm paydaşların fikirleri doğrultusunda şekillenmesi açısından önem arz etmektedir.

STAJ UYGULAMASI

Staj yeri onayları nasıl yürütülmeli

- Yetkin mühendis olması lazım. Bu sistem oluşturulmadan önce ise belirli bir süredir mesleki deneyimi olan ve iş bitirmesi olan kişiler mentor olmalı.

Staj süresi ne kadar olmalı, istisna olmalı mı?

Lisans diploması olanlar için en az 4 yıl uzmanlık sınavına gireceği alanda deneyim (iş bitirmesi) ile desteklenmeli.
Y. lisans " " " " 2 yıl " " " " " "

Staj içeriği nasıl olmalı: Şantiye/teorik

Doktora için direkt sınava girmeye hakk kazanır.
Birini seçecek. Hangisinde süreyi doldurduysa onun sınavına girecek.

Staj değerlendirme föyü içeriğinde ne tür bilgiler olmalı?

Çalışılan projelerin çıktıları, mentorun imzası - onayı

Staj raporunun yeterliliği nasıl denetlenmeli

Daha önceden yetkin msh. belgesi verilmiş olan kişinin onaylaması için.
Meslek odasına teslim edilmesi

Staj kayıtları nasıl ve kim tarafından tutulmalı?

TMMOB

UZMANLIK SINAVI

Sınav başvuruları hangi kurum tarafından alınmalı?

TMMOB

Sınavı hangi kurum yapmalı?

TMMOB + Bakanlık + Üniversite

Sınav başarı sınırı ne olmalı?

≥ %70

Masa 3

UZMANLAR KURULU

Sınavların değerlendirilmesi ve itirazlar ne şekilde organize edilmeli?

İtirazlar TMMOB'ye ~~gönderilmeli~~ gitmeli, bunlar ~~kurul~~ üst kurul tarafından tekrar değerlendirilmeli

Uzmanlar kurulu nasıl teşkil edilmeli?

Bakanlık, Oda, Özel sektör ve Üni'lerden seçilen kişiler

Kurulun sekretaryası nasıl oluşturulmalı?

UZMANLIK BELGESİ ve KAYITLARI

Kayıtların tutulması yetkisi nasıl düzenlenmeli?

TMMOB bildirerek
Bakanlıkta tutulur

Belgenin geçerlilik süresi kaç yıl olmalı?

5 yıl

Belgenin askıya alınması, iptal edilmesinin koşulları neler olmalı?

Etilme ayları, süre içerisinde olumsuz 2 iş bitirilmesi olmaması, eğitim vermemesi belirli bir süre

SÜREKLİ MESLEK İÇİ EĞİTİM

Meslek içi eğitimin süresi ve periyodu nasıl olmalı?

Bu alanda uzman TC genelindeki herkes 2 yılda bir toplanıp veya 50 saat/yıl meslek içi tecrübe, eksiklikler, sıkıntılar, notlar paylaşılmalı

Hangi tür eğitimler meslek içi eğitim olarak değerlendirilmeli?

Seminer, çalıştay, veya üni/öğütlerde eğitim vermek/alınmak

Eğitimlerin puan esasına göre yapılması?

Belirli bir puan sistemine tabii olunmalı.

UZMANLIK ALANLARI

İnşaat Mühendisliği uzmanlık dalları

- * Yapı Mühendisliği
- * Geoteknik "
- * Malzeme "
- * Su Kaynakları ve Borular Mühendisliği
- * Kıyı Liman Mühendisliği
- * Ulaştırma Mühendisliği
- * ~~İnşaat Mühendisliği~~
- * ~~Mühendislik Sismolojisi~~

Projeler ve inşaat için
ayrı sınavlar olmalı.

MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI GÖRÜŞ FORMU

Masa No : 4

Koordinatör : Mustafa Reke - Yoremin Altınel

Mimarlık ve Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı'nda temsil ettiğiniz kurum, kuruluş ya da STK adına görüşülmesi düşünülen konulara ilişkin fikir ve düşüncelerinizi belirtmeniz, çalıştayın sonuçları ve yapılması düşünülen düzenlemelerin tüm paydaşların fikirleri doğrultusunda şekillenmesi açısından önem arz etmektedir.

STAJ UYGULAMASI

Staj yeri onayları nasıl yürütülmeli

~~Okul - Yetkili Yetkinliğe Sahip Sektör Firmalar~~
Meslek Odaları

Staj süresi ne kadar olmalı, istisna olmalı mı?

2 yıl

Staj içeriği nasıl olmalı: Şantiye/teorik Proje
Şantiye + Proje

Staj değerlendirme föyü içeriğinde ne tür bilgiler olmalı?

Katılım (Devamlılık) Başlı Amir Karatı
Proje Sayısı ve Türü Karanlık deneyimler
Eğitimler

Staj raporunun yeterliliği nasıl denetlenmeli

Staj yaptığı işlere ait sözleşme bilgi Elde edilen kazanımlar
İlgi Projele ilgili hesap raporu ve amir görüşü.
Çalışma akışı, sorunlara ne şekilde eleştirisi dokümanlar

Staj kayıtları nasıl ve kim tarafından tutulmalı?

Meslek Odaları,

UZMANLIK SINAVI

Sınav başvuruları hangi kurum tarafından alınmalı?

Bakanlık ve YÖK

Sınavı hangi kurum yapmalı?

Bakanlık ve YÖK

Sınav başarı sınırı ne olmalı?

1,70

Masa 4

UZMANLAR KURULU

Sınavların değerlendirilmesi ve itirazlar ne şekilde organize edilmeli?

Genel sınav olmalı. İtirazlar Bakanlıkta değerlendirilmeli.

Uzmanlar kurulu nasıl teşkil edilmeli?

Meslek Odası Temsilcisi
Bakanlık Temsilcisi

Kurulun sekreteryası nasıl oluşturulmalı?

Bakanlık

UZMANLIK BELGESİ ve KAYITLARI

Kayıtların tutulması yetkisi nasıl düzenlenmeli?

Bakanlık

Belgenin geçerlilik süresi kaç yıl olmalı?

10 yıl

Belgenin askıya alınması, iptal edilmesinin koşulları neler olmalı?

Meslek efisi dışında bulunma

SÜREKLİ MESLEK İÇİ EĞİTİM

Meslek içi eğitimin süresi ve periyodu nasıl olmalı?

İlk etapta belge geçerliliği için sürdürülebilirliğin sağlanması için süre ve yerne eğitim ve eğitim puanı belirlenebilir. Yıllık bütçe puan toplamı belirlenebilir.

Hangi tür eğitimler meslek içi eğitim olarak değerlendirilmeli?

↳ Case study
↳ Yönlendirici eğitimler
↳ Mesleki eğitimler
↳ Konferans ve Toplantı Katılımları
↳ Teknik Bilgilendirme Eğitimleri

Eğitimlerin puan esasına göre yapılması?

Eğitim türleri puanlar ile değerlendirilir. Kısa eğitimler, katılım belgeli eğitimler, sertifikalı eğitimler, sınavlar.

UZMANLIK ALANLARI

İnşaat Mühendisliği uzmanlık dalları

- * Hidrolik ve Su Kaynakları
- * Çatı Tekniği
- * Üstünlük
- * Yapı
- * Yapı Malzemeleri

TMOBB Görüş Yazısı

tmmob
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS

Sayı : E-29404982-003.01-30

03/01/2025

Konu : Mimarlık Mühendislik
Hizmetler TMMOB Ve
Bağlı Odalarının Görüşleri
Hk.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

İlgi : 14.11.2024 tarih ve E-77681855-330-10957023 sayılı yazınız.

Bakanlığınıza bağlı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün çağrısı ile 28 Kasım 2024 Tarihinde yapılan "Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştay" başlıklı çalıştayda paylaştığımız TMMOB ve Bağlı Odalarının konu hakkındaki görüş ve değerlendirmeleri ayrıca yazılı olarak da talep edilmiştir.

Öncelikle ifade etmek gerekir ki çok uzun yıllardır halkın can güvenliğini ve kamusal faydayı önceleyen TMMOB ve bağlı Odalarımızın gündeminde olan yetkin/yetkili mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı çalışmalarımızın ilgili kamu kurumlarının da gündemine girmiş olması olumlu bir gelişme olarak görülmelidir.

Ülkemizde çok sayıda üniversitede farklı statüdeki çok sayıda fakültelerde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi verilmektedir. Üniversitelerde mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı eğitimi alan kişiler, mezun oldukları günden başlamak üzere, 3458 sayılı "Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun" hükümleri gereği, mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı unvanına sahip olmaktadır.

Bununla birlikte bilindiği üzere yalnızca bu unvana sahip olmak mesleki faaliyette bulunabilmek için yeterli değildir. Mesleki faaliyette bulunabilmenin ön koşulu Birliğimize bağlı ilgili Odaya üye olmak ve üyelik vasıflarını yerine getirmektir. Bu koşulların yerine getirilmemesi 6235 sayılı Yasa ile 70 yıldan beri ağır yaptırımlara tabi tutulmuş ve bu kişilerin 3458 sayılı Yasa uyarınca mühendis/mimar/şehir plancısı unvanına sahip olsalar dahi Türkiye'de mesleki faaliyetten men edilecekleri açıklıkla kural altına alınmıştır.

Bu kapsamda üyelik vasfına ilişkin düzenlemeler, meslek mensuplarının uymakla yükümlü olduğu mesleğin icrasına ilişkin kuralları belirlemektir. Bu konu TMMOB ve Odaların yetki alanında olduğu gibi aynı zamanda ve daha mühimi kuruluş gerekçesi, üyelerin yerine getirmekle yükümlü olduğu görevleridir. Mühendis, mimar veya şehir plancısı diploması alan herkesin, uygulamada herhangi bir deneyime sahip olmaksızın, bir anlamda, sınırsız mesleki yetki ile donatılmasının yarattığı sakıncalar gözetilerek, benzer sorunla karşılaşan birçok ülke, hizmetin verilmesi aşamasında oluşabilecek risklerin azaltılmasını sağlamak amacı ile çeşitli belgelendirme sistemlerini uygulamaktadırlar.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <http://evrak.tmmob.org.tr/eimza/?Code=84E6ECAEX9> linkinden 84E6ECAEX9 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Adres: Kocatepe Mahallesi Selanik Caddesi No. 19/1 06420
Çankaya/ANKARA
Telefon: +90 (312) 418 12 75
Faks: +90 (312) 417 48 24
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr
KEP Adresi: tmmob@hs03.kep.tr
İnternet Sitesi: www.tmmob.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Sibel KARTAL
Büro Görevlisi

E-Posta: gsekreter@tmmob.org.tr

Aynı gerekçelerle ilgili Odalarımız ve Birliğimiz, TMMOB de yetkinlik tartışmasını özellikle 90'lı yıllarda yoğunlaştırarak, 2003 yılında düzenlenen Mühendislik Mimarlık Kurultayında kurullarıyla, üyeleriyle tartışarak karar altına almıştır.

Buna göre;

"2. TMMOB ve Odalar, (eğitimde kalite eşitliğini göz önünde bulundurarak - İzmir) toplumun güvenliğini, sağlığını ve gönencini (yaşanabilirliğini), doğal ve kültürel yaşam ortamlarını doğrudan etkileyen alanları önceliklerine göre belirleyerek, bu alanlardaki gereksinmelere uygun olarak tanımlanacak bilgi ve beceri düzeylerine göre mesleki yeterliliğin belirlenmesini, geliştirilmesi ve belgelenmesini sağlarlar.

3. TMMOB her meslek grubunun kendi ihtiyaçlarına ve şartlarına bağlı olarak kaliteli ve güvenilir hizmet ve üretim sürecinde düzenlemelere gitmesini teşvik eder. Meslek odalarının bu konudaki çalışmalarının koordinasyonunu sağlar. TMMOB "Yetkin Mühendislik" konusunu bu tür çabaların olumlu bir sonucu olarak değerlendirir. Bu uygulamaya ihtiyaç duyan Meslek Odalarının koordinasyonunu düzenleyerek çerçeve yönetmeliğin oluşturulmasını gerçekleştirir. Meslek Odaları, uygulama yönetmeliklerini kendileri hazırlar.

5. TMMOB ve Odaları; tüm mühendis ve mimarların aldıkları eğitimleri ve iş deneyimlerini takip etmekle ve onların sicilini tutmakla yükümlüdür.

10. (...) Mühendislik ve mimarlık eğitiminin, teorik ve pratik süreçleri kapsayacak biçim ve içerikte düzenlenmesi gerekmektedir. Bilim ve teknolojinin günümüzdeki ilerleme hızı göz önünde tutularak TMMOB'ye bağlı Odalar tarafından meslek içi eğitim verilmeli ancak bu meslek içi eğitim sürecinin lisans eğitimini ikame edeceği düşünülmemelidir." alınan kararlar arasında bulunmaktadır.

Kurultayın hemen ardından yine bu dönem yaptığımız çalışmaya benzer bir çalışma kapsamında Bayındırlık ve İskân Bakanlığının 30 Aralık 2004 tarih ve 1496 sayılı Birliğimize göndermiş olduğu yazı ile Birliğimizden Yetkin Teknik Eleman Kanunu hazırlanması talep edilmiştir.

Birliğimiz ve bağlı odalarının kurullarında, komisyonlarında tartışılarak, üyelerimizin görüşleri alınarak toplam 16 maddeden oluşan, içeriğinde uzmanlık konularının belirlenmesi ve duyurulması, meslek içi eğitim ve belgelendirme, denetim ve disiplin bölümlerini içeren YETKİLİ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ BELİRLENMESİ VE BELGELENDİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TASARISI hazırlanmış ve 28 Şubat 2005 tarih ve 279 sayılı üst yazı ile birlikte dönemin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na sunulmuştur (Ek -1). Ancak hazırlanan bu Yasa tasarısı ile ilgili bir gelişme olmamıştır.

Birliğimiz, 6235 sayılı Yasa ile kurulmuş ve Anayasa'nın 135. maddesinde düzenlenen kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. Bünyesinde bugün için 24 bağlı Oda, 120'nin üzerinde meslek disiplini ve 700 binin üzerinde meslek mensubu bulunmaktadır. Birliğimize bağlı Odalar ilgili alanlarında ülkemizdeki tek yetkili meslek kuruluşları olup Birliğimiz de bütün bu disiplinleri ve meslek alanlarını kapsayan tek yetkili kuruluştur.

Merkezi yönetimin müdahalesi olmadan, merkezi yönetimi yönlendiren saiklere tabi olmadan, kuruluş amaçlarını gerçekleştirebilmeleri; özellikle akademik meslek kuruluşları açısından, düzenleme alanlarına giren mesleklerle ilişkin, bilimsel ve teknik gereklere göre, mesleğin ve mesleki faaliyetlerin toplumun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <http://evrak.tmmob.org.tr/eimza/?Code=84E6ECAEX9> linkinden 84E6ECAEX9 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Adres: Kocatepe Mahallesi Selanik Caddesi No. 19/1 06420
Çankaya/ANKARA
Telefon: +90 (312) 418 12 75
Faks: +90 (312) 417 48 24
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr
KEP Adresi: tmmob@hs03.kep.tr
İnternet Sitesi: www.tmmob.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Sibel KARTAL
Büro Görevlisi

E-Posta: gsekret@tmmob.org.tr

TMMOB, Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlanan 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS

yararı doğrultusunda gelişmesini sağlamak amacına dayanmaktadır. Meslek kuruluşlarına özerk nitelik verilmesini sağlayan bu amaçtır.

Bilim ve teknolojinin gelişkin olduğu dünya ülkelerinde mesleki faaliyetlere ilişkin kuralları belirleme, kayıt ve sicilleri tutma, mesleki gelişimi sağlamaya yönelik eğitim süreçleri düzenleme, uzmanlık ve işteğal konularına göre veri tabanı oluşturmak, toplumun ve kurumların ihtiyaç duyduğu güvenilir referans kaynağı oluşturmak ve nihayetinde uzmanlıklar ve mesleki deneyim koşullarına uygun belgelendirme süreçlerini yürütme görevleri; mesleki bilgi ve formasyona haiz, bütünü meslek mensuplarından oluşan meslek Odalarına verilmiştir. Nitekim ülkemizde de evvelden beri meslek kuruluşlarına kamu kurumu niteliği verilerek kamusal görev ve yetkilere sahip olması öngörülmüştür.

Meslek mensuplarına yönelik eğitim ve belgelendirme süreçleri ise bu görevlerin başında yer almaktadır. Zira mesleki faaliyetin niteliği gereği yalnızca lisans eğitimi neticesinde edinilen diploma mesleki faaliyette bulunmak için yeterli görülmemiştir. Aynı zamanda ilgili Odaya üye olmak ve üyelik vasfını korumak da zorunlu şartlardandır. Buradaki zorunlu üyelik ise yalnızca bir kayıt tutulmasından ibaret olmayıp faaliyetler gerçekleştirilirken Oda tarafından konulan kurallara uyulmasını da gerektirmektedir. Aksi halde herhangi bir kuruluş yahut kişi tarafından da kayıtlar tutulabilecek, kamu görev ve yetkilerini doğuran kamu tüzelkişiliğinin anlamı ortadan kalkacaktır.

Mimarlık, mühendislik ve şehir plancılığı faaliyetleri çok geniş bir alanı kapsamasının yanı sıra hizmetin niteliği gereği de uygulama ve tecrübe büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle mimarlık, mühendislik ve şehir plancılığı alanlarına giren konularda vatandaşların güvenli yaşam hakkının korunması ve kaliteli mesleki hizmetlerin sağlanmasına yönelik uygulamalar zorunludur. Bu bakımdan da belgelendirme ile eğitim süreçlerini yürüten TMMOB ve Odaların faaliyetlerini zorlaştıracak düzenlemeler yapılmamalıdır.

İfade edildiği üzere meslek alanlarına ilişkin uzmanlıkların ve mesleki deneyim koşullarının belirlenmesi ile uygun belgelendirme süreçlerini yürütme görevleri dünya genelinde meslek kuruluşlarına verilmekle birlikte, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararlarında da meslekle bağlantılı alanlarda belgelendirme yetkisini kullanmanın meslek kuruluşlarında olduğu; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanları özelinde ise hizmetin esaslarını, mesleki deneyim, kapasite ve yeterliliğe ilişkin hususları belirlemeye TMMOB ve bağlı Odalarının yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Tüm bu nedenlerle yapılması gereken; bilimin ve teknolojinin ışığında mesleki faaliyetlere ilişkin düzenlemeler getiren, Anayasada öngörüldüğü üzere mesleğin ve meslektaşların genel menfaatlere uygun biçimde gelişmesini sağlayan, mesleki bilgi ve birikimini meslek mensuplarının yetkinliğine, belgelendirilmesine ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamasına adan Birliğimizin ve Odalarımızın bu faaliyetleri kolaylaştıracak; engellenmesine yönelik uygulamaları ortadan kaldıracak yasal güvencelerin sağlanması olmalıdır.

Konuya ilişkin Birliğimiz ile TMMOB İnşaat Mühendisleri, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın görüşlerine ilişkin belgeler ekte tarafınıza sunulmuştur.

Saygılarımızla,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <http://evrak.tmmob.org.tr/eimza/?Code=84E6ECAEX9> linkinden 84E6ECAEX9 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Adres: Kocatepe Mahallesi Selanik Caddesi No. 19/1 06420
Çankaya/ANKARA
Telefon: +90 (312) 418 12 75
Faks: +90 (312) 417 48 24
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr
KEP Adresi: tmmob@hs03.kep.tr
İnternet Sitesi: www.tmmob.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Sibel KARTAL
Büro Görevlisi

E-Posta: gsekreter@tmmob.org.tr

TMMOB, Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlanan 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Özgür TOPÇU
Genel Sekreter V.

Ek:

- 1- 2005-279 Yetkin Teknik Eleman Kanunu TMMOB Görüşü (6 Sayfa)
- 2- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 18.12.2024 tarih ve OB.2543 sayılı yazısı
- 3- TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 10.12.2024 tarih ve E-95871739-050.01.01-2988 sayılı yazısı.
- 4- TMMOB Makina Mühendisleri Odası 10.12.2024 tarih ve 100/4447 sayılı yazısı.
- 5- Makina MO EK-1_UZMANLIK VE BELGELENDİRME_GÖRÜŞ (6 Sayfa)
- 6- Makina MO EK-2_MEKANİK TESİSAT BAŞVURU KOŞULLARI (1 Sayfa)
- 7- Makina MO EK-3_SMM DENEYİM TAKİP FÖYÜ (1 Sayfa)
- 8- Makina MO EK-4_SMM YÖNETMELİĞİ (11 Sayfa)
- 9- Makina MO EK-5_MT UZMANLIK VE BELGELENDİRME YÖNETMELİĞİ (5 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <http://evrak.tmmob.org.tr/eimza/?Code=84E6ECAEX9> linkinden 84E6ECAEX9 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Adres: Kocatepe Mahallesi Selanik Caddesi No. 19/1 06420
Çankaya/ANKARA
Telefon: +90 (312) 418 12 75
Faks: +90 (312) 417 48 24
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr
KEP Adresi: tmmob@hs03.kep.tr
İnternet Sitesi: www.tmmob.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Sibel KARTAL
Büro Görevlisi

E-Posta: gsekreter@tmmob.org.tr

TMMOB, Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlanan 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

TMOBB Görüş Yazısı Ek 1 - 2005-279 Yetkin Teknik Eleman Kanunu TMMOB Görüşü

TMMOB

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

UNION OF CHAMBERS OF TURKISH ENGINEERS AND ARCHITECTS
UNION DES CHAMBRES DES INGENIEURS ET DES ARCHITECTES TURCS

Atatürk Bulvarı No : 131 Kat : 9 06640 Bakanlıklar ANKARA - TÜRKİYE Tel : +90 (312) 418 1275 Faks : +90 (312) 417 4824
Web: <http://www.tmmob.org.tr> E-Posta : tmmob@tmmob.org.tr

Tarih: 28 Şubat 2005
Sayı : 279

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı'na
ANKARA

Konu: Yetkin Teknik Eleman Kanunu hazırlanması hk.

İlgi: 30 Aralık 2004 tarih ve B.09.0.YFK.0.00.00.00/6/1-1496 sayılı yazınız.

Ülkemizde çok sayıda üniversitede farklı statüdeki çok sayıda fakültelerde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi verilmektedir. Üniversitelerde mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı eğitimi alan kişiler, mezun oldukları günden başlamak üzere, 3458 sayılı "Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun" hükümleri gereği, mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı hizmeti verme hakkına sahip olmaktadır.

3458 sayılı Yasaya göre mühendis, mimar veya şehir plancısı diploması alan herkesin, uygulamada herhangi bir deneyime sahip olmaksızın, bir anlamda, sınırsız mesleki yetki ile donatılması, hizmetin niteliği ve güvenilirliği bakımından zaman zaman sakıncalar yaratabilmektedir. Benzer sorunla karşılaşan bir çok ülke, hizmetin verilmesi aşamasında oluşabilecek risklerin azaltılmasını sağlamak amacı ile çeşitli sistemleri uygulamaya sokmuşlardır.

Günümüzde bilim, teknoloji ve mühendislik uygulama alanlarındaki hızlı gelişim, üretim süreçlerinde varolan bileşenlerin kendilerini sürekli yenilemelerini ve geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır. Varlık koşulu bu alanlardaki faaliyetlere bağlı olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının alanlarının gelişme ve geliştirilme düzeylerine hükmedecek nitelikte olması gerekmektedir. Örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim zaman içinde atıl bilgi haline gelmekte ve yetersiz kalmaktadır.

Örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim sonrası meslek sahibi olma ve unvan kullanmanın dışında, ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili uygulama ve denetimin yapılabilmesi için, uzmanlaşmaya gereksinim duyulmaktadır.

Uzmanlık alanlarının tanımı ve Odalar tarafından gerekli meslek içi eğitimin verilmesinin son adımı, her uzmanlık konusu için Odanın yetkili üye belgesi vermesi olmalıdır.

Ekli Kanun Tasarısı, ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili uygulama ve denetimin yapılabilmesi için; uzmanlık alanı ve yetkili üyeliğin tanımlanması, yetkili üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmaları, yaptıkları işler ile tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Meslek Odalarıyla belirlenmesi, belgelendirilmesi ve gerektiğinde yetkili üyelerin kamuoyuna önerilmesini düzenlemektedir.

Bu gerekçelerden hareketle "Yetkin Teknik Eleman Kanunu" hazırlanması ile ilgili talebiniz üzerine, Birliğimiz koordinatörlüğünde ilgili meslek Odalarımızın da katılımıyla hazırlanan "Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı" ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Mehmet SOĞANCI
Yönetim Kurulu Başkanı

EK: Kanun Tasarısı Taslağı

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasasının 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

**YETKİLİ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ BELİRLENMESİ VE
BELGELENDİRİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TASARISI
(TMMOB TARAFINDAN HAZIRLANAN TASLAK)
28.02.2005**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, mühendis, mimar ve şehir plancıları'nın ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili uygulama ve denetimin yapılabilmesi için; uzmanlık alanı ve yetkili üyeliğin tanımlanması, yetkili üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmaları, yaptıkları işler ile tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Meslek Odaları'nca belirlenmesi, belgelendirilmesi ve gerektiğinde yetkili üyelerin kamuoyuna önerilmesinin sağlanmasıdır.

Kapsam

Madde 2 - Bu Kanun, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalara kayıtlı mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarına yönelik, toplumun gereksinimlerini karşılamak doğrultusunda araştırma, inceleme, planlama, projelendirme, tasarım, raporlama, bilirkişilik, denetim, danışmanlık, eğitim, uygulama ve teknik sorumluluğu üstlenme işlevleri kapsamında olan ve uzmanlık gerektiren hizmetler için yetkili üyelerin saptanması, eğitimi ve belgelendirilmesi esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Kanun 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Kanunda geçen;

- a) TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,
- b) Oda: TMMOB'ne bağlı Odaları,
- c) Üye : Oda üyesini
- d) MİSEM: Oda bünyesinde oluşturulan Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezini,
- e) Uzmanlık: Belli bir iş için gerekli özel bilgi, deneyim veya beceriyi,
- f) Uzmanlık Alanı: Odanın, öğrenim programları, uygulama alanları, mesleki ve bilimsel gelişmeler, ülkenin teknolojik durumu, kamuoyunun ve üyelerinin istemleri dikkate alarak ve gerektiğinde oluşturacağı mesleki ve bilimsel kurullara danışarak belirleyeceği mesleki uzmanlık konularını,
- g) Yetkili Üye: Uzmanlık gerektiren hizmetlerde çalışan ve ilgili Oda tarafından belgelendirilen, meslek bilgisini ve deneyimini ülke ve toplum yararına sunan, çalışmalarını meslek etiği kurallarından ayrılmadan sürdüren mühendis, mimar veya şehir plancısı üyeyi,
- h) Belge : Yetkili mühendis, mimar veya şehir plancısı belgesini

ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM
Uzmanlık Konularının Belirlenmesi ve Duyurulması**

Uzmanlık Konularının Belirlenmesi

Madde 5 - Oda, üretilen ürün ya da hizmetlerde kamu yararına mesleki denetimin sağlanması konusunda mesleğin uzmanlık konularını ve uzmanlığın hangi koşullara göre belgelendirileceğini belirler. Oda Yönetim Kurulu, üyelerinin uzmanlık konuları ile belgelendirme esaslarını, TMMOB Yönetim Kurulu onayına sunmak zorundadır.

Uzmanlık Konularının Duyurulması

Madde 6 - Oda, TMMOB Yönetim Kurulu tarafından onaylanan uzmanlık konularını ve belgelendirme esaslarını süreli yayınları aracılığıyla üyelerine duyurur.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasasının 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme

Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi

Madde 7 - Meslek içi eğitim, aşağıdaki esaslara göre düzenlenir;

- Uzmanlık konuları ile ilgili verilecek meslek içi eğitimler ve sınavlar Oda bünyesinde oluşturulacak MİSEM tarafından gerçekleştirilir.
- MİSEM çerçeve yönetmeliği TMMOB tarafından hazırlanır.
- Oda'ca oluşturulacak MİSEM sorumlusu, Oda Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek üyedir.
- MİSEM, Odanın ilgili komisyonlarının görüş ve önerilerini alarak her uzmanlık konusu için ayrı olmak üzere eğitim ve sınav programı ile takvimini hazırlar ve Oda Yönetim Kurulunun onayına sunar.
- Oda Yönetim Kurulu tarafından onaylanan eğitim ve sınav programları ile takvimleri Odanın süreli yayınlarında duyurulur.
- Eğitim ve sınavların kimler tarafından gerçekleştirileceği, eğitmenler ile sınav komisyonlarına ödenecek ücretler, eğitimlere katılım ücreti ile eğitimlerin ve sınavların yapılacağı yerler Oda Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- Her eğitim ve sınav için; katılanların adı, soyadı, Oda sicil numarası, mesleği ve sınav sonuçlarını gösterir liste Oda arşivlerinde iki yıl süresince saklanır.

Belgelendirme İlkeleri

Madde 8 - Uzmanlık konuları ile belgelendirme ilkeleri şunlardır;

- Uzmanlık konuları Oda tarafından belirlendikten ve TMMOB Yönetim Kurulunca onaylandıktan sonra, Oda her uzmanlık konusu için belge verebilir.
- Oda tarafından belirlenen uzmanlık konuları ve belge alma koşullarını sağlayan veya bu koşulları yerine getiren üyelere, ilgili uzmanlık konusunda belge verilir.
- Belge alma koşulları her uzmanlık konusu için ayrı olmak üzere Oda tarafından belirlenir. Gerekli durumlarda Oda Yönetim Kurulu, belge alma koşullarını değiştirebilir. Bu durumda üyelerin kazanılmış hakları göz önünde bulundurulur.
- Belge sahibi üye, belgenin kullanımında Odanın alacağı kararlara uymak zorundadır.
- Belge ücretleri Oda Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- Oda Yönetim Kurulu hakkında herhangi bir nedenle soruşturma açılan belge sahibinin belgesini kullanması, soruşturma sonuçlanıncaya kadar geçici olarak durdurabilir.
- Belgenin iptalinde Oda ve TMMOB Disiplin Yönetmeliklerindeki esaslar geçerlidir.
- Oda merkezinde her uzmanlık konusu için ayrı olmak üzere belge sicil dosyası açılarak yetkili mühendislerin, mimarların ve şehir plancılarının sicilleri tutulur, onaylar işlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Denetim ve Disiplin Cezaları

Denetim

Madde 9 - Bu kanun kapsamında yapılan iş ve işlemler ilgili Oda ve TMMOB tarafından denetlenir.

Disiplin Cezaları

Madde 10 - Bu Kanuna aykırı hareket edenler hakkında TMMOB Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır ve gerekli cezalar verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM Değişik ve Son Hükümler

Madde 11 - 27.01.1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 5 - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalar; meslek alanlarına giren konularda uzmanlık dalları oluşturmaya, mühendis, mimar ve şehir plancılarının hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla meslek içi eğitime ve sınava bağlı olarak yetkili mühendis, yetkili mimar veya yetkili şehir plancısı belgesi vermeye yetkilidir.”

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasasının 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Madde 12 - 17.06.1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Değişik Madde 7 - 1 nci maddede sayılan diploma ve belgelerden birine sahip olmayanlar Türkiye’de mühendis, mimar veya şehir plancısı unvanı ile çalışamazlar, bu unvanları kullanamazlar, imza atarak mesleklerini icra edemezler.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının uzmanlık gerektiren mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde çalışabilmeleri için, 6325 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda belirtilen yetkili mühendis, yetkili mimar veya yetkili şehir plancısı belgesine sahip olmaları gereklidir.

Kamu ve özel bütün kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler; yapacakları veya yaptıracakları mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin önemi ve özelliğine göre yetkili mühendis, mimar veya şehir plancısı çalıştırır.”

Madde 13 – 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10. maddesi (b) fıkrası birinci bendine aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Mühendis, mimar ve şehir plancılarının, üyelikleri ile uzmanlık alanına bağlı olarak Yetkili mühendis/mimar/şehir plancısı belgeleri bağlı oldukları meslek odasından istenir."

Uygulama Yönetmelikleri

Madde 14 - Yetkili üyelerin belirlenmesi, belgelendirilmesi ve duyurulmasına ilişkin uygulama yönetmelikleri ilgili Oda tarafından kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde hazırlanır ve TMMOB Yönetim Kurulu onayına sunulur.

Geçici Madde 1 - Bu kanunun yayımlanmasından önce Odalar tarafından TMMOB onayına sunularak Resmi Gazetede yayımlanmış benzer yönetmelikler, kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde bu kanuna uygun hale getirilir.

Geçici Madde 2 - Bu kanunun yayımlanmasından önce gerçekleştirilen eğitimlere katılarak belge almış yetkili üyelere, kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde başvurmaları halinde, Oda Yönetim Kurulu tarafından oluşturulacak komisyonun değerlendirmesine göre belge verilir.

Geçici Madde 3 - Bu kanunun yayımlanmasından önce belgelendirme yapan Odalar; uzmanlık konularını, belgelendirme koşullarını ve belgelendirdikleri üyelerinin listesini kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde TMMOB Yönetim Kurulu onayına sunar.

Yürürlük

Madde 15 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16 - Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasasının 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde çok sayıda üniversitede farklı statüdeki çok sayıda fakültelerde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi verilmektedir. Üniversitelerde mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı eğitimi alan kişiler, mezun oldukları günden başlamak üzere, 3458 sayılı “Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun” hükümleri gereği, mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı hizmeti verme hakkına sahip olmaktadır.

3458 sayılı Yasaya göre mühendis, mimar veya şehir plancısı diploması alan herkesin, uygulamada herhangi bir deneyime sahip olmaksızın, bir anlamda, sınırsız mesleki yetki ile donatılması, hizmetin niteliği ve güvenilirliği bakımından zaman zaman sakıncalar yaratabilmektedir. Benzer sorunla karşılaşan bir çok ülke, hizmetin verilmesi aşamasında oluşabilecek risklerin azaltılmasını sağlamak amacı ile çeşitli sistemleri uygulamaya sokmuşlardır.

Günümüzde bilim, teknoloji ve mühendislik uygulama alanlarındaki hızlı gelişim, üretim süreçlerinde varolan bileşenlerin kendilerini sürekli yenilemelerini ve geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır. Varlık koşulu bu alanlardaki faaliyetlere bağlı olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının alanlarının gelişme ve geliştirilme düzeylerine hükmedecek nitelikte olması gerekmektedir. Örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim zaman içinde atıl bilgi haline gelmekte ve yetersiz kalmaktadır. Eğitimi tamamlamış ve mühendis, mimar ve şehir plancısı unvanını kazanmış kişiler zamanla ciddi bir sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Bu yüzden, artan bilgi birikimine hızlı ulaşma, edinilen bilgi ve deneyimleri paylaşma ve üretim süreçlerinde değerlendirebilme becerisi için, sürekli bir meslek içi eğitim şarttır. Böylesi bir meslek içi eğitim, mühendis, mimar ve şehir plancılarının yasal örgütü olan TMMOB ve bağlı Odalarının temel görevlerinden biridir.

Örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim sonrası meslek sahibi olma ve unvan kullanmanın dışında, ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili uygulama ve denetimin yapılabilmesi için, uzmanlaşmaya gereksinim duyulmaktadır. Uzmanlık konuları ilgili Oda tarafından belirlenmeli ve eşgüdüm sorunu yaşanmaması için TMMOB Yönetim Kurulu tarafından onaylanmalıdır.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı çalışmalarında meslek alanlarına yönelik sürekli, yaygın ve kurumsallaşmış bir eğitim faaliyetinin gerekliliğinin kabul edilmesi nedeniyle, bu doğrultuda üyelerin meslek alanlarındaki gereksinimlerini ve uzmanlaşma taleplerini dikkate alarak, gelişen bilim ve teknoloji doğrultusunda, toplumun gereksinimlerini de gözeterek Odalar bünyesinde Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi (MİSEM) kurulmalıdır.

Uzmanlık alanlarının tanımı ve Odalar tarafından gerekli meslek içi eğitimin verilmesinin son adımı, her uzmanlık konusu için Odanın yetkili üye belgesi vermesi olmalıdır.

Kanun tasarısı, ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili uygulama ve denetimin yapılabilmesi için; uzmanlık alanı ve yetkili üyeliğin tanımlanması, yetkili üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmaları, yaptıkları işler ile tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Meslek Odalarıyla belirlenmesi, belgelendirilmesi ve gerektiğinde yetkili üyelerin kamuoyuna önerilmesini düzenlemektedir.

Kanun Tasarısı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalara kayıtlı mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarına yönelik, toplumun gereksinimlerini karşılamak doğrultusunda araştırma, inceleme, planlama, projelendirme, tasarım, raporlama, bilirkişilik, denetim, danışmanlık, eğitim, uygulama ve teknik sorumluluğu üstlenme işlevleri kapsamında olan ve uzmanlık gerektiren hizmetler için yetkili üyelerin saptanması, eğitimi ve belgelendirilmesinin ilkelerini kapsamaktadır.

Kanun Tasarısının hedefi; hizmetin kişi ve toplum yararına verilmesi, yanlış uygulamaların önlenmesi, kalite ve güvenirliliğin artırılması için; hizmetin uzmanlık alanlarına göre yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olan kişilerce verilmesi, hizmetin verilme sürecinde hizmeti veren kişilerin mesleki ve meslek etiği açısından tam olarak denetlenmesi, bilginin hızla yenilenmesi gereksinimine uygun olarak hizmeti veren kişilerin çağdaş teknikleri izleyebilmelerine yönelik sürekli mesleki eğitim sürecine tabi tutulmalarının sağlanmasıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Bu Kanunun amacının; ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanları ile ilgili uygulama ve denetimin yapılabilmesi için; uzmanlık alanı ve yetkili üyeliğin tanımlanması, yetkili üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmaları, yaptıkları işler ile tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Meslek Odalarınca belirlenmesi, belgelendirilmesi ve gerektiğinde yetkili üyelerin kamuoyuna önerilmesinin sağlanması olduğu belirtilmiştir.

Madde 2 - Bu Kanunun, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalara kayıtlı mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarına yönelik, toplumun gereksinimlerini karşılamak doğrultusunda araştırma, inceleme, planlama, projelendirme, tasarım, raporlama, bilirkişilik, denetim, danışmanlık, eğitim, uygulama ve teknik sorumluluğu üstlenme işlevleri kapsamında olan ve uzmanlık gerektiren hizmetler için yetkili üyelerin saptanması, eğitimi ve belgelendirilmesi esaslarını kapsadığı belirtilmiştir.

Madde 3 - Bu Kanunun 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlandığı belirtilmiştir.

Madde 4 - Bu Kanunda sıkça geçen; TMMOB, Oda, Üye, MİSEM, Uzmanlık, Uzmanlık Alanı ve Yetkili Üye, belgenin tanımları verilmiştir.

Madde 5 - Odanın, mesleğin uzmanlık konularını ve uzmanlığın hangi koşullara göre belgelendirileceğini ve bu süreçte TMMOB'nin konumu açıklanmıştır.

Madde 6 - Uzmanlık konularının duyurulma şekli açıklanmıştır.

Madde 7 - Meslek içi eğitimin ilkeleri açıklanmıştır.

Madde 8 - Belgelendirme ile ilgili ilkeler açıklanmıştır.

Madde 9 - Bu kanun kapsamında yapılan iş ve işlemlerin ilgili Oda ve TMMOB tarafından denetleneceği belirtilmiştir.

Madde 10 - Bu Kanuna aykırı hareket edenler hakkında TMMOB Disiplin Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı ve gerekli cezaların verileceği belirtilmiştir.

Madde 11 - 27.01.1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Hakkında Kanuna eklenen madde ile; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalar; meslek alanlarına giren konularda uzmanlık dalları oluşturmaya, mühendis, mimar ve şehir plancılarının hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla meslek içi eğitime ve sınava bağlı olarak yetkili mühendis, yetkili mimar veya yetkili şehir plancısı belgesi vermeye yetkili kılınmıştır.

Madde 12 - 17.06.1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 7 nci maddesinde yapılan değişiklikle; 3458 sayılı Yasanın birinci fıkrası sadeleştirilerek yeniden yazılmıştır. Maddeye eklenen ikinci fıkrası ile; mühendis, mimar ve şehir plancılarının uzmanlık gerektiren mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde çalışabilmeleri için, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda belirtilen yetkili mühendis, yetkili mimar veya yetkili şehir plancısı belgesine sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir. Maddeye eklenen üçüncü fıkra ile; kamu ve özel bütün kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin, yapacakları veya yaptıracakları mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin önemi ve özelliğine göre yetkili mühendis, mimar veya şehir plancısı çalıştırması gerekliliği düzenlenmiştir.

Madde 13 - 4734 sayılı Kamu ihale kanununun 10. maddesi (b) fıkrası birinci bendine bir cümle eklenerek kamu ihale kanun ile bu kanun arasında paralellik sağlanılmaya çalışılmıştır.

Madde 14 - Uygulamada sorun olmaması amacıyla, yetkili üyelerin belirlenmesi, belgelendirilmesi ve duyurulmasına ilişkin uygulama yönetmeliklerinin ilgili Oda tarafından kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde hazırlanmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Geçici Madde 1 - Bu kanunun yayımlanmasından önce Odalar tarafından TMMOB onayına sunulacak Resmi Gazetede yayımlanmış benzer yönetmeliklerin, kanunun yürürlük tarihinden altı ay içerisinde bu kanuna uygun hale getirilmesine yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Geçici Madde 2 - Bu kanunun yayımlanmasından önce gerçekleştirilen eğitimlere katılarak belge almış yetkili üyelere, kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde başvurmaları halinde, Oda Yönetim Kurulu tarafından oluşturulacak komisyonun değerlendirmesine göre belge verileceği belirtilerek, hak kaybı oluşmamasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Geçici Madde 3 - Bu kanunun yayımlanmasından önce belgelendirme yapan Odaların, uzmanlık konularını, belgelendirme koşullarını ve belgelendirdikleri üyelerinin listesini kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde TMMOB Yönetim Kurulu onayına sunması gerektiği belirtilerek, TMMOB'nin kanunun uygulanmasında eşgüdüm görevini etkin yerine getirmesine yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Madde 15 - Kanunun yürürlük maddesidir.

Madde 16 - Kanunun yürütme maddesidir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasasının 135.maddesinde tanımlanan 66 ve 85 sayılı KHK ve 7303 sayılı yasa ile değişik 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

TMOBB Görüş Yazısı Ek 2 - İnşaat Mühendisleri Odası Görüş Yazısı

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Sayı : OB.2543
Konu : Mimarlık Mühendislik Hizmetlerine
İlişkin Görüş Hk.

18 Aralık 2024

**TMMOB
Genel Sekreterliğine
ANKARA**

İlgi : 03.12.2024 tarih ve 2283 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile talep edilen, 28.11.2024 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı ile ilgili görüşlerimiz ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla,

Serap DEDEOĞLU
Genel Sekreter

Eki:
TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı ile ilgili görüşleri (8 sayfa).

**TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI**

MİMARLIK MÜHENDİSLİK HİZMETLERİNDE UZMANLIK ÇALIŞTAYI

**İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI UZMAN MÜHENDİSLİK VE BELGELENDİRME
ÇALIŞMALARI**

Odamız Anayasa'nın 135. Maddesi'nde tanımlanan 6235 sayılı kanunla kurulmuş bulunan TMMOB'ye bağlı kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasının kuruluş amaçları arasında "İnşaat Mühendisliği alanındaki gelişmeleri ülke çıkarlarına uygun bir biçimde yaygınlaştırmaya çalışmak, gerekirse ülke dışındaki ilgili meslek örgütleriyle ilişki kurmak, üyelerinin okul sonrası eğitimine önem vermek, teorik ve pratik olarak bilgi birikimlerini artırma çabasına girmek, üyelerinin mesleki alanlarındaki ulusal ve uluslararası yeni gelişmeleri, tartışmaları izleyebilmesi ve aktarabilmesi, mesleki sorunların dile getirilebilmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi, ilgili alanlarda politikaların oluşturulması amacıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte kongre, kurultay, sempozyum, fuar, sergi vb. düzenlemek, üyelerin sosyal-kültürel gelişimine katkıda bulunmak için kurs, seminer, söyleşi vb. etkinlikler düzenlemek" yer almaktadır.

Odamızca toplumsal bir hizmet sunan inşaat mühendislerinin yeterli bilgi ve deneyime sahip olmaları bu yetkinlikle çalışma hayatlarını sürdürmeleri ana gündem konularından olmuş ve bu amaç doğrultusunda Referans Belgesi Yönetmeliği çalışmaları yapılmıştır.

Bu Yönetmelik, İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı üyelerin isteği ve başvurusu üzerine; mesleki etkinliklerini, meslek etiği, deneyim, birikim ve yeterlilikleri doğrultusunda değerlendirerek, uzmanlık ve uğraş konularına göre referans belgesi vermek ve veri tabanı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.

1. Uzmanlık Basamakları

9 Şubat 2015 tarihinde yayımlanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Referans Belgesi Yönetmeliği kapsamında Yapı, Geoteknik, Ulaştırma, Hidrolik ve Su Kaynakları, Kıyı ve Deniz Uzmanlık Alanı, Yapım Yönetimi ve Yapı İşletmesi Uzmanlık Alanı ve Yapı Malzemeleri Uzmanlık Alanı olmak üzere 7 farklı Uzmanlık alanında,

- A Düzeyi Referans Belgesi
- B Düzeyi Referans Belgesi
- C Düzeyi Referans Belgesi

olmak üzere 3 farklı düzeyde uzmanlık basamağı belirlenmektedir.

1.1. Uzman Adaylığına Kabul

Uzman adaylarının başvuru ve kabulleri aşağıda özetlenmektedir.

A Düzeyi Referans Belgesi: 7 Yıllık Deneyim, Genel Sınavda Başarı, Özel Sınavda Başarı ve Kişisel Değerlendirme Raporu

B Düzeyi Referans Belgesi: 5 Yıllık Deneyim, Kredi Puanı ve Genel Sınavda Başarı

C Düzeyi Referans Belgesi: 3 Yıllık Deneyim ve Kredi Puanı

1.2. Adaylık Süresi, Koşulları

Her bir belge için başvuru süresi ve koşulları farklı olmakla birlikte konu aşağıda özetlenmektedir.

**TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI**

A Düzeyi Referans belgesine başvuruda bulunabilmek için en az yirmi yıldan beri Oda'ya kayıtlı üye olmak ya da en az yedi yıldan beri Oda'ya kayıtlı üye olmak ve A Düzeyi Referans Belgesi Sınavları'na katılarak başarılı olmak gerekir.

B Düzeyi Referans belgesine başvuruda bulunabilmek için en az on iki yıldan beri Oda'ya kayıtlı üye olmak ya da en az beş yıldan beri Oda'ya kayıtlı üye olmak ve B Düzeyi Referans Belgesi Sınavı'na katılarak başarılı olmak gerekir.

C Düzeyi Referans belgesine başvuruda bulunabilmek için en az en az üç yıl mühendislik deneyimi sahibi olmak ve bu hizmetleri belgelemek gerekir.

Ayrıca A ve B düzeyi Referans Belgelerinde yüksek lisans bir yıl ve doktora eğitimleri ise iki yıl olmak üzere, sürelerde kısalma söz konusu olmaktadır.

1.3. Uzmanların Yetiştirilmesi

Tamamen üyenin isteğine bağlı olarak verilmekte olan Referans Belgesi; başvuruda bulunup ilgili belgeyi aldıktan sonra üyenin özellikle sürekli eğitimlerin içerisinde yer alıp kendilerini geliştirmeleri yönünde bazı kriterler konmuştur. En genç mühendisin dahi en az üç yıldan beri Oda'ya kayıtlı üye olması ve talep edilen uzmanlık alanında minimum 60 kredi puanına sahip olması beklenir.

2. Uzmanlık Sınavı

Bu bölümde 7 uzmanlık alanında A, B ve C Düzeyi Referans Belgesi almak isteyen üyelerin belirli sınavlarda başarılı olmalarına ve yeterli kredi puanlarına sahip olması gerekir.

A Düzeyi Referans Belgesi Sınavları:

Genel Konular Sınavı: B düzeyi sınavına benzer niteliktedir.

Özel Konular Sınavı: Adayın uzmanlık alanında bilgi ve yeteneğini derinlemesine yoklayan sorulardan oluşur.

B Düzeyi Referans Belgesi Sınavı:

Genel, çoktan seçmeli bir sınavdır. Adaylardan genel konuların yanı sıra uzmanlık alanından belli miktardaki soruları doğru yanıtlaması beklenir.

C Düzeyi Referans Belgesi:

Bu belgeyi almak için herhangi bir sınav şartı olmayı, talep edilen uzmanlık alanında meslek içi eğitimlerden ve mesleki hizmetlerinden ayrı ayrı olmak üzere en az 20'şer puan toplamak gerekmektedir.

3. Uzmanlık ve Alt İhtisas Alanları

No	Uzm. Kodu	Uzmanlık Alanları
		YP. Yapı Uzmanlık Alanı
1	YP1	Betonarme Yer Üstü ve Yer Altı Yapılar
2	YP1.A1	Yığma Yapılar

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

No	Uzm. Kodu	Uzmanlık Alanları
3	YP1.B1	Betonarme Karkas Konut Yapıları
4	YP1.B2	Betonarme Tünel Kalıp Konut Yapıları
5	YP1.B3	Betonarme Hizmete Özel Yapılar (İş Merkezleri, Eğitim-Sağlık ve Turistik Yapılar, Barınaklar)
6	YP1.B4	Betonarme Hizmete Özel Yapılar (Spor Tesisleri, Terminal Yapıları, Alışveriş Merkezleri, Sanat-Kültür ve Kongre Merkezleri, Katlı Otoparklar)
7	YP1.B5	Betonarme Hizmete Özel Yapılar (Sanayi Yapıları, Silolar, Depolar)
8	YP1.B6	Betonarme Hizmete Özel Yapılar (Sismik İzalatör Uygulanmış Yapılar)
9	YP1.B7	Betonarme Hizmete Özel Yapılar (Kuleler, Soğutma Kuleleri, Kontrol Kuleleri, Bacalar)
10	YP1.C1	Yüksek Yapılar (Deprem Yönetmeliğinde Tanımlanan Yükseklikteki Binalar)
11	YP1.D1	Su Tutucu Yapılar (Havuzlar, Depolar)
12	YP1.E1	Havai Nakil Yapıları (Enerji Hattı Direkleri, Kablololu ve Konveyörlü Taşıma Yapıları)
13	YP1.F1	Köprüler ve Viyadükler (Serbest Açıklığı 12 m'den Küçük)
14	YP1.F2	Köprüler ve Viyadükler (Serbest Açıklığı 12 m'den Büyük)
15	YP1.G1	Tüneller (Karayolu, Demiryolu, Metro, Derivasyon)
16	YP1.H1	Dayanma Yapıları
17	YP1.K1	Onarım ve Güçlendirme Projelerine Yönelik Performans Analizi
18	YP1.K2	Güçlendirme
19	YP1.L1	Kültür Varlıklarının Restorasyon ve Onarımı
20	YP2	Çelik ve Ahşap Yapılar
21	YP2.A1	Ahşap Yapılar
22	YP2.B1	Çelik Karkas Konut Amaçlı Yapılar
23	YP2.B2	Çelik Hizmete Özel Yapılar (İş Merkezleri, Eğitim-Sağlık ve Turistik Yapılar, Barınaklar)
24	YP2.B3	Çelik Hizmete Özel Yapılar (Spor Tesisleri, Terminal Yapıları, Alışveriş Merkezleri, Sanat-Kültür Ve Kongre Merkezleri, Katlı Otoparklar)
25	YP2.B4	Çelik Hizmete Özel Yapılar (Sanayi Yapıları, Silolar, Depolar, Soğutma Kuleleri, Su ve Yakıt Tankları, Bunkerler, Tarımsal Yapılar, Hangarlar)
26	YP2.B5	Çelik Hizmete Özel Yapılar (Kuleler, Bacalar)
27	YP2.C1	Yüksek Yapılar (Deprem Yönetmeliğinde Tanımlanan Yükseklikteki Binalar)

**TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI**

No	Uzm. Kodu	Uzmanlık Alanları
28	YP2.D1	Havai Nakil Yapıları (Enerji Hattı Direkleri, Kablolu ve Konveyörlü Taşıma Yapıları)
29	YP2.E1	Köprüler
30	YP2.E2	Asma Köprüler
31	YP2.F1	Kalıp ve İş İskeleleri
32	YP2.G1	Hafif Çelik Yapılar (İnce Cidarlı)
33	YP2.H1	Çelik Raflar
34	YP3	Prefabrik Yapılar
35	YP3.A1	Prefabrik Konutlar
36	YP3.B1	Prefabrik Hizmete Özel Yapılar
37	YP3.C1	Prefabrik Köprüler
38	YP3.D1	Prefabrik Su İletim Yapıları
39	YP3.E1	Prefabrik Yapı Elemanları Üretimi
40		GT. Geoteknik Uzmanlık Alanı
41	GT1	Zemin Etütleri ve Geoteknik Değerlendirmeler
42	GT1.A1	Parsel Bazında Yapılan Etütler
43	GT1.B1	Yol, Baraj, Tünel vb. Yapıların Etütleri
44	GT1.C1	İmar Planları İçin Yapılan Etütler
45	GT1.D1	Geoteknik Değerlendirmeler
46	GT2	Zemin İyileştirmesi
47	GT3	Derin Kazılar ve Dayanma Yapıları *(Ankrajlar, Palplanjlar, Şevler ve İksa Uygulamaları, İstinat Duvarları vb.)
48	GT4	Donatılı Zemin Uygulamaları (*)
49	GT5	Tüneller
50	GT6	Kazık ve Derin Temeller (*)
51	GT7	Şev Stabilitesi
52		UL. Ulaştırma Uzmanlık Alanı
53	UL1	Karayolları
54	UL1.A1	Otoyollar

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

No	Uzm. Kodu	Uzmanlık Alanları
55	UL1.B1	Devlet ve İl Yolları
56	UL1.C1	Köy, Servis ve Bağlantı Yolları
57	UL2	Demiryolları
58	UL2.A1	Yüksek Hızlı Demiryolu Hatları
59	UL2.B1	Demir Yolu Hatları
60	UL3	Metro ve Hafif Raylı Sistemler
61	UL3.A1	Metro Hatları
62	UL3.B1	Hafif Raylı Sistemler
63	UL3.C1	Kent İçi Banliyö Hatları
64	UL4	Trafik Düzenlemeleri
65	UL4.A1	Kent İçi Trafik Düzenlemeleri
66	UL4.B1	Şehirler Arası Trafik Düzenlemeleri
67	UL5	Havaalanları (Pistler, Taksirutlar, Apronlar)
68	UL6	Ulaşım Planlamaları
69	UL6.A1	Kent İçi Ulaşım Planlaması
70	UL6.B1	Bölgesel Ulaşım Planlaması
71	UL6.C1	Ulaşım Master Planlaması
72		SU. Hidrolik ve Su Kaynakları Uzmanlık Alanı
73	SU1	Barajlar
74	SU1.A1	Dolgu Barajlar
75	SU1.A2	Beton Ağırlık Barajlar (*)
76	SU1.A3	Betonarme Kemer Barajlar (*)
77	SU1.B1	Hidroelektrik Santraller (*)
78	SU1.B2	Enerji Kırıcı Yapılar ve Denge Bacaları (*)
79	SU1.D1	Dip Savak – Dolu Savak Yapıları (*)
80	SU1.D2	Su Alma Ağız Yapıları (*)
81	SU1.D3	Baraj Emniyet ve Ölçüm Tesisi Yapıları (*)
82	SU1.E1	Havza Planlaması ve Yönetimi

**TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI**

No	Uzm. Kodu	Uzmanlık Alanları
83	SU2	Akarsu İyileştirme ve Göletler
84	SU2.A1	Taşkın Koruma Yapıları (*)
85	SU2.B1	Göletler (*)
86	SU2.C1	Akarsu Düzenleme Yapıları (*)
87	SU2..D1	Dere Islahı (*)
88	SU3	Sulama ve Kurutma Sistemleri
89	SU3.A1	Sulama Sistemleri
90	SU3.B1	Drenaj Sistemleri
91	SU3.C1	Kabartma ve Su Alma Yapıları (*)
92	SU4	İçme Suyu ve Kanalizasyon Sistemleri
93	SU4.A1	İletim Yapıları
94	SU4.B1	İçme Suyu Dağıtım Sistemleri
95	SU4.C1	Kanalizasyon Sistemleri
96	SU4.C2	Yağmur Suyu Sistemleri
97	SU4.D1	Atıksu Toplama, Biriktirme ve Arıtma Sistemleri (*)
98	SU5	Boru Hatları
99	SU5.A1	Petrol Boru Hatları
100	SU5.B1	Doğalgaz Boru Hatları
101	SU6	Atık Bertarafı
102	SU6.A1	Evsel Katı Atık Depolama ve Kompost Tesisleri
103	SU6.B1	Tehlikeli Katı Atık Depolama ve Kompost Tesisleri
104	SU6.C1	Tıbbi Katı Atık Depolama ve Kompost Tesisleri
105		KD. Kıyı ve Deniz Uzmanlık Alanı
106	KD1	Kıyı ve Deniz Yapıları
107	KD1.A1	Dalga Kıranlar
108	KD1.B1	Yanışma Yapıları
109	KD1.C1	Bağlama Sistemleri
110	KD1.D1	Ulaşım Kanalları

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

No	Uzm. Kodu	Uzmanlık Alanları
111	KD1.E1	Liman Kara Alanı Yapıları Planlaması
112	KD1.F1	Kıyı Koruma Yapıları
113	KD1.G1	Deniz Altı Boru Hatları
114	KD1.H1	Açık Deniz Platformları (*)
115	KD1.I1	Deniz Ulaşım Tünelleri
116	KD1.J1	Deniz Deşarj Sistemleri
117	KD1.K1	Su Alma Verme Yapıları
118	KD1.L1	Enerji Yapıları
119	KD1.M1	Desalinasyon Yapıları
120	KD1.N1	Deniz Tarama, Dolgu, Kıyı Yenileme
121	KD2	Kıyı ve Deniz Ölçümleri
122	KD3.A1	Bütünleşik Kıyı ve Havza Alanları Yönetimi
123	KD3.B1	Liman Planlaması, Yönetimi
124	KD3.C1	Kıyı Alanları Doğal Afetler Yönetimi (İklim Değişikliği, Tsunami, Fırtına Kabarması, Deprem vb.)
125	KD4	Model Çalışmaları
126	KD4.A1	Fiziksel Modelleme
127	KD4.A2	Sayısal Modelleme
128		YY. Yapım Yönetimi ve Yapı İşletmesi Uzmanlık Alanı (**)
129	YY1	YY1. Yapım Yönetimi
130	YY1.A1	Yapım Yönetimi
131	YY1.B1	İş Hukuku
132	YY2	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
133	YY3	Kalite Kontrol ve Kalite Güvencesi
134		YM. Yapı Malzemeleri Uzmanlık Alanı
135	YM1	Yalıtım Malzemeleri ve Uygulamaları
136	YM2	Yapı Kimyasalları Malzeme ve Uygulamaları
137	YM3	Hazır Beton Üretim ve Uygulamaları

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

4. Uzmanlığa Geçiş

Üyeler, herhangi bir uzmanlık alanında belge talebinde bulunurken, almak istedikleri belge düzeyine uygun Referans Belgesi kriterlerini karşılayan belgeleri sunmalıdır. Bu süreç aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Üye, bir dilekçeyle kayıtlı bulunduğu şubeye başvurmalı ve bu dilekçeye aşağıda sıralanan belgeleri eklemelidir.

- Belge almak istediği düzeye ait başvuru formu ve ekleri,
- En az başvuru düzeyinde Referans Belgesi sahibi bir mühendisten alınmış, mühendislik yeteneklerini değerlendiren kapalı ve imzalı zarfta verilmiş bir referans mektubu,
- B Düzeyi Referans Belgesi başvurularında, adayın İMO'ya kayıtlı üyeliği on iki yıl ve üzerindeyse ve aday sınavsız Referans Belgesi alabilmek için başvuruda bulunmuş ise adayın ilgili uzmanlık alanında daha önce yaptığı mühendislik uygulamalarından birini özetleyen bir rapor,
- A Düzeyi Referans Belgesi başvurularında, adayın ilgili uzmanlık alanında daha önce yaptığı mühendislik uygulamalarından birini özetleyen bir rapor.

5. Uzmanların Sicillerinin Tutulması

İnşaat Mühendisleri Odasına kayıtlı üyelerin isteği ve başvurusu üzerine: mesleki etkinliklerini, meslek etiği, deneyim, birikim ve yeterlilikleri doğrultusunda değerlendirerek, uzmanlık ve uğraş konularına göre veri tabanı oluşturulur.

6. Uzmanların Sürekli Mesleki Eğitimi/Gelişimi

Referans Belgesi almak veya yenilemek isteyenler başvuru tarihinde veya yenileme dönemi sonunda bu A, B ve C düzeyleri için gerekli kredi puanını toplamak zorundadır. Kredi puanları ise üyenin mesleki faaliyet, mesleki deneyim, meslek içi eğitim, mesleki etkinlik ve akademik unvan olmak üzere beş ana konu çerçevesinde verilir. Bu puanlar her uzmanlık alanı için ayrı ayrı değerlendirilir. Her yılının sonunda belgelerini yenilemek için üyeler bu kredi puanlarını ilgili kurula sunmak zorundadır.

7. Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası

Meslek mensupları tarafından mesleki faaliyetlerini ifa ederken meydana gelen zarar ziyan ve tazminatların karşılanması, meslek alanında standartların yükseltilmesi, üyelerinin haklarının korunması ve kamu yararının gözetilmesi amacıyla Mesleki Mali Sorumluluk Sigortası bahsi geçen yönetmeliklerin uygulanabilmesi için önem arz etmektedir.

Projelerin tasarımı, denetimi ve yönetiminde kritik bir rol oynayan inşaat mühendislerinin işlerinde ortaya çıkan zararlar büyük mali kayıplara veya hukuki sorunlara yol açabilmektedir. Mesleki mali sorumluluk sigortası, inşaat mühendislerinin mesleklerini güvence altında yürütmeleri, finansal risklerden korunmaları ve sektörde daha sağlam pozisyon edinmelerine yardımcı olan kritik bir araçtır.

TMOBB Görüş Yazısı Ek 3 - Jeoloji Mühendisleri Odası Görüş Yazısı

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI Genel Merkezi

Sayı : E-95871739-050.01.01-2988

10/12/2024

Konu : Mimarlık-Mühendislik Hizmetlerine
İlişkin Görüş İstenmesi Hk.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

İlgi : 03.12.2024 tarih ve 2283 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda özetle; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından On İkinci Kalkınma Planının (2024-2028) İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri kapsamında, sektördeki yaklaşımların ortaya konulması ve olası mevzuat ihtiyaçları hakkında görüş alışverişinde bulunulması amacıyla 28 Kasım 2024 tarihinde “**Mimarlık-Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı**” düzenlendiği ve çalıştaya katılımın sağlandığı belirtilerek, Çalıştayda, yetkin/yetkili mühendislik, mimarlık şehir plancılığı ile ilgili Birliğimizin görüşlerinin 2003 yılında düzenlenen Mühendislik Mimarlık Kurultayında alınan kararlar doğrultusunda ve 28.02.2005 yılında hazırlanarak ilgili bakanlığa gönderilen ve kamuoyu ile de paylaşılan “**TMMOB Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı**” doğrultusunda, Birliğimizin ve bağlı odalarının hukuki olarak sorumlulukları ve hakları şifahi olarak aktararak, bahse konu çalışma ile ilgili görüşlerimizin ilgili bakanlığa bildirilmek üzere 10 Aralık 2024 tarihine kadar Birliğe gönderilmesi istenilmektedir.

Söz konusu Çalıştaya, Birlik Genel Sekreteri ile birlikte Odamız adına Yönetim Kurulu Başkanı katılım göstermiş olup, söz konusu çalıştayda yapılan sunumlar ve dile getirilen görüşler de dikkate alınarak aşağıda belirtilen “**temel kaygılar**” şifahi olarak ifade etmiştir.

1-Ülkemizde mühendislik-mimarlık hizmetlerinin, 3458 sayılı Mühendislik Mimarlık Hakkında Kanun çerçevesinde, ülkemizde veya yurtdışında aynı yeterliliğe sahip lisans veya yüksek lisans gören mühendis ve mimarlık fakültelerinde mezun olanların, aldıkları ruhsatlar vasıtasıyla yürüttükleri belirtilerek, TMMOB ve bağlı odalarının da “lisans eğitimi” baz alarak örgütlenme yapısını oluşturduğu, bugün sayısı 100 üzerine varan ve üniversitelerin ilgili mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümlerinde mezun olanların, TMMOB ye bağlı 24 odaya üye olduğu ifade edilerek, 3458 sayılı yasa değiştirilerek, hizmet üretimin lisans düzeyinde eğitim gören kişilerin ellerinden alınması, değiştirilmesi veya sınırlandırılması durumunda, bunun 6235 sayılı yasa ve örgütlenme yapısına bugün ve gelecekte nasıl bir değişikliğe neden olacağı, dünya örneklerinde olduğu gibi aynı uzmanlığa haiz bireylerin bir araya gelerek oluşturacakları meslek örgütleri veya birliklerinin oluşturulup-oluşmayacağı ile bunun TMMOB örgütlülüğü üzerine olumsuz etkiye neden olup, olmayacağına ilişkin konuların geniş perspektiften değerlendirilmesi gerektiği,

2-Madencilik sektöründe Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2016 yılında, madencilik sektöründe daha kaliteli mühendislik hizmetlerinin üretilmesi ve uluslararası sisteme entegre olunması amacıyla 3213 sayılı Maden Kanuna, Ek-14 üncü maddenin ilave edilmesi ile Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonunun kurulduğunu, söz konusu komisyonun kurulmasından sonra çıkardığı Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Kodunda (UMREK), meslek örgütleri dışlanarak, kuruluşunun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrakınızı <http://178.251.40.130/E-Imza/?Code=79BA1CB6XF> linkinden 79BA1CB6XF kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Kocatepe Mahallesi Hatay Sokak No: 21 Çankaya / Ankara
T: +90 850 4950006F: +90 312 4342388
E-Posta: jmo@jmo.org.tr
Kep Adresi: jmo@hs01.kep.tr
İnternet Adresi: www.jmo.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Deniz IŞIK GÜNDÜZ
Genel Sekreter

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

üzerinden sadece 6 gün geçmiş, yeri ve tek üyesi bulunmayan “**Yerbilimleri, Maden Ve Metalürji Mühendisleri Profesyonelleri Birliği Derneği (YERMAM)**” tarafından verilecek olan “Yetkinlik Mühendis Belgesinin” kabul edileceğini belirtmiş ve meslek odaları sürecin dışına bırakılmıştır. Odamızın yaşadığı bu olumsuz deneyim Çalıştayda, ifade edilmiştir. Bu kapsamda UMREK Komisyonunun çıkardığı UMREK Kodunda, doğrudan YERMAM’ Derneğine atıf yapılması nedeniyle 7 yılı aşkın süredir söz konusu derneğin “**jeoloji, jeofizik, maden ve metalürji mühendislerine**” verdiği, günümüzde bu dernek tarafından yetkin kılan kişiler tarafından kamuya açık kaynak ve rezerv raporlarının hazırlandığı, bu süreçte etik dışı uygulamalar yaşandığı belirtilerek, “yapılması düşünülen yetkin mühendislik-mimarlık düzenlemesinin” Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 7 yılı aşkın süredir uygulanan düzenleme ile paralellik gösterip göstermeyeceği,

3- Her bir bakanlığın kendi hizmet alanı ile ilgili “Yetkin Mühendislik-Mimarlık Düzenlemesi” yapmasının doğru olup olmadığı sorgulanmış, jeoloji mühendisliği hizmet alanları için konu ele alınarak, Odamızın da bileşeni olduğu, Dünya Bilim Konseyi üyesi **Uluslararası Jeoloji Bilimleri Birliği (IUGS)**’nin 2023 yılında, jeoloji mühendisliğine ilişkin hazırladığı uzmanlık alanı standartına göre jeoloji mühendislerin 22 ayrı alanda 40 ayrı uzmanlık alanına sahip olduğunu belirtilerek, yapılması planlanan düzenlemede jeoloji mühendislerinin bu uzmanlık alanlarına ilişkin yetkinliklerini belgeleme imkanının verilip verilmeyeceği konusundaki tereddütler aktarılmış ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ilgi ve görev alanına girmeyen konularının nasıl düzenleneceğine ilişkin konuların değerlendirilmesi gerektiği,

4- Toplantıda yapılan sunumlarda daha önce bazı meslek örgütlerinin çıkardığı uzmanlık düzenlemesine ilişkin yönetmeliklerin iptal edildiği hususu da belirtilerek, yargı kararlarında yetkin mühendislik düzenlemelerinin 2547 sayılı YÖK kanuna göre Yüksek Öğretim Kurumunun görevleri arasında sayılmasına rağmen, yargı kararları dikkate alınmaksızın bu sürecin neden Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanlığının uhdesine alınmak istediğine ilişkin kaygılar belirtilmiştir. Temel çalışma alanı imar, planlama, yapı üretim ve denetim, çevrenin korunması, iklim değişikliği ile arsa ve konut üretmekle görevli bir kurum olan Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanlığının yargı kararlarında belirtilmesine rağmen “Yetkin Mühendislik-Mimarlık Düzenlemesi” yapmasının doğru olmayacağı,

5- Toplantıda sıklıkla yapı üretim süreçlerinde yetkin mühendislik düzenlemesinin getirilmesi suretiyle hizmet kalitesini artırarak özellikle depremlerde yıkımın ve can kayıplarının önleyeceğinin ifade edilmesi üzerine, konu “İş Güvenliği Uzmanlığı” üzerinden örnek verilerek, yıllardır yürütülen çalışmalara rağmen, bugün ülkemizin iş kazaları ve iş cinayetlerinde Avrupa Birliği ülkeleri arasında 1., Dünyada 2 inci sırada yer aldığını, dağıtılacak yetkinlik mühendislik belgelerinin “depremde yıkım ve can kayıplarını azaltamayabileceği, her büyük depremde sonra can kayıpları ve yıkımları azaltacağı düşüncesi ile çıkarıldığı ifade edilen düzenlemelerin(4708 ve 6306 sayılı kanunlar) yaşama geçmesinden sonra, yaşanan depremde yıkım ve can kaybının daha da arttığı ifade edilerek, yetkin mühendislik-mimarlık düzenlemesinin yeterli olmadığını, tüm dünyada “**Yetkinlik-Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik**” üzerinden sistemin kurulduğunu, bu nedenle Yetkin Mühendislik-Mimarlık düzenlemesinin tek başına tartışılmasının anlamlı olmadığı vurgulanmıştır. Bu kapsamda iş güvenliği uzmanları üzerinden örnek verilerek, “iş kazası veya iş cinayetlerinin çoğunluğunun yapı üretim süreçlerinde yaşanmasına, iş güvenliği uzmanlarının büyük bir bölümünün mühendis veya mimar olmalarına rağmen, iş güvenliği uzmanlarının büyük bir bölümünün ilgili meslek odasına üye olmadıkları, bu nedenle iş güvenliği süreçlerinde hatası veya kusuru olan iş güvenliği uzmanları hakkında ilgili meslek örgütleri tarafından basit bir disiplin soruşturmasının dahi bile yapılamadığını, hesap verebilirlikten uzak bu yaklaşıma dayalı bir yetkin mühendislik-mimarlık düzenlemesinin nasıl işletileceğinin tartışılması gerektiği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrakınızı <http://178.251.40.130/E-Imza/?Code=79BA1CB6XF> linkinden 79BA1CB6XF kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Kocatepe Mahallesi Hatay Sokak No: 21 Çankaya / Ankara
T: +90 850 4950006F: +90 312 4342388
E-Posta: jmo@jmo.org.tr
Kep Adresi: jmo@hs01.kep.tr
İnternet Adresi: www.jmo.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Deniz İŞİK GÜNDÜZ
Genel Sekreter

TMMOB JEOLojİ MÜHENDİSLERİ ODASI
Genel Merkezi

6- Gelişmiş dünya ülkelerinde hiçbir kamu kurumunun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığındaki gibi çok sayıda belge vermediğini, Bakanlığın farklı genel müdürlüklerinin kendilerini meslek örgütü yerine koyarak “yapı denetim kuruluşlarının kayıt ve sicilleri, yapı denetçi belgesi, riski yapı uzmanı, tasarımın gözetimi uzmanı, CBS uzmanı, ÇED yeterlilik, yeşil bina sertifikalandırma, şantiye şefi, şehir planlama veya harita bürolarının sınıflandırılması, müteahhitlerin kayıt ve sicilleri gibi” sicil ve kayıtlarını tutması ve buna ilişkin düzenlemeler yapmasının yanlış olduğu, ülkenin barınma, kentleşme, imar, afet, planlama, çevre, iklim değişikliği, altyapı gibi farklı sorunlara odaklanması gerekirken bir bakanlığın işini gücünü bırakıp, meslek örgütlerinin görev alanını daraltarak sicil ve kayıt tutan bir yapıya dönüştürülmesinin yanlış olduğu, bakanlığın kendi asli işleri ile ilgilenmesi gerektiği vurgulanmış ve “Yetkin Mühendislik-Mimarlık Düzenlemesine” ilişkin bir ihtiyaç varsa TMMOB’nin buna ilişkin çalışmalarını yaparak TBMM Başkanlığı ile TBMM’de grubu bulunan siyasi partilere ileterek yasalaşması yönünde çaba göstermesi gerektiği,

yönündeki kaygı ve düşünceler Odamız adına çalıştayda belirtilmiş, çalıştay sonuç raporunda da yer alması gerekti ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, mevcut siyasal durum ve daha önce bu konuda verilen yargı kararları da dikkate alındığında 3458 sayılı yasada temelde lisans eğitimini baz alarak yetkilendirmelerin yapıldığı ülkemizde, Mühendislik Mimarlık Kanunun yetkin mühendislik üzerinden yeniden şekillendirilerek değiştirilmesinin, yakın gelecekte olmasa da TMMOB’nin örgütlü yapısı üzerinde olumsuz etkilerinin olabileceği düşünülmektedir. TMMOB’nin örgütsel bütünlüğünü bozabilecek böyle bir düzenlemenin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılmasının doğru olmadığı, eğitim+pratik deneyim+şeffaflık ve hesap verebilirlik” üzerinden şekillenen, yetkin mühendisliğin, yeni mezun mühendis, mimar ve şehir plancıları mağdur etmeyecek ve emek sömürsüne sürüklemeyecek bir şekilde öncelikle daha önceki deneyimlerde baz alınarak geniş katılımlı bir çalıştayda TMMOB ve bağlı odaları içerisinde tartışılması, kabul edilmesi halinde ise hazırlanacak yasa tasarısı teklifinin TBMM, siyasi partiler ve YÖK başta olmak üzere diğer ilgili kurumlarla paylaşılması gerektiği düşünülmektedir.

Bilgilerinizi arz ederiz.

D. Malik BAKIR
Yönetim Kurulu a.
Yazman Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrakınızı <http://178.251.40.130/E-Imza/?Code=79BA1CB6XF> linkinden 79BA1CB6XF kodu ile doğrulayabilirsiniz.

Kocatepe Mahallesi Hatay Sokak No: 21 Çankaya / Ankara
T: +90 850 4950006 F: +90 312 4342388
E-Posta: jmo@jmo.org.tr
Kep Adresi: jmo@hs01.kep.tr
İnternet Adresi: www.jmo.org.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin: Deniz İŞİK GÜNDÜZ
Genel Sekreter

TMOBB Görüş Yazısı Ek 4 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı

tmmob
70. YIL makina mühendisleri odası

Meşrutiyet Caddesi No:19 Kat: 6-7-8 Kızılay / Ankara - Tel: (+90 850) 495 0 666 - Faks: (+90 312) 417 86 21
http://www.mmo.org.tr - mmo@mno.org.tr - miem@mno.org.tr

TMMOB
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

Ankara : 10.12.2024

Sayı : 100 / 4447

İlgi: 03.12.2024 tarih ve E-29404982-001.02.24-2283 sayılı yazınız hk.

İlgi yazınızla özetle; “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından On ikinci Kalkınma Planının (2024-2028) İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Mühendislik Hizmetleri kapsamında, sektördeki yaklaşımların ortaya konulması ve olası mevzuat ihtiyaçları hakkında görüş alışverişinde bulunulması amacıyla 28 Kasım 2024 tarihinde Mimarlık Mühendislik Hizmetlerinde Uzmanlık Çalıştayı düzenlenmiş ve söz konusu çalışmaya katılım sağlandığını, çalıştayda, yetkin/yetkili mühendislik mimarlık şehir plancılığı çalışmaları ile ilgili bilgiler aktarıldığını, çalışma ile ilgili görüşlerin Bakanlığa yazılı olarak bildirilmesi için konu ile ilgili Odamız görüşü” istenmektedir.

Konu ile ilgili Odamızın görüş yazısı ektedir.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,
TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Oda Sekreteri

Elif ÖZTÜRK

- EK-1 Uzmanlık ve Belgelendirme Görüş
- EK-2 Mekanik Tesisat Başvuru Koşulları
- EK-3 SMM Deneyim Takip Föyü
- EK-4 SMM Yönetmeliği
- EK-5 MT Uzmanlık Ve Belgelendirme Yönetmeliği

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI, Anayasa'nın 135. maddesine dayanılarak çıkarılan 6235 sayılı yasaya göre kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Sayfa 1 / 1

TMOBB Görüş Yazısı Ek 5 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 1 Uzmanlık ve Belgelendirme Görüş

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI UZMAN MÜHENDİSLİK VE BELGELENDİRME ÇALIŞMALARI

Anayasa'nın 135. maddesi doğrultusunda çıkarılan 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu'na göre 1954 yılında kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın kuruluş amaçları arasında “Üyelerinin mesleki alanlarındaki ulusal ve uluslararası yeni gelişmeleri, tartışmaları izleyebilmesi ve aktarabilmesi, mesleki sorunların dile getirilebilmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi, ilgili alanlarda politikaların oluşturulması amacıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte kongre, kurultay, sempozyum, fuar, sergi vb. düzenlemek, üyelerin sosyal-kültürel gelişimine katkıda bulunmak için kurs, seminer, söyleşi vb. etkinlikler düzenlemek” yer almaktadır

Mühendislik etkinlikleriyle ilgili temel kaygı, bu etkinliklerin toplumun güvenliği ve sağlığını ön planda tutarak gerçekleştirilmesi olmalıdır. Dolayısıyla, her şeyden önce toplumsal bir hizmet sunan mühendisler yeterli bilgi ve deneyime sahip olmak, mesleklerinde uzmanlaşmak zorundadırlar.

Odamız yönetmeliklerinde uzmanlık kavramı, “Belli bir iş için lisans eğitimi sonrası aranan özel bilgi ve deneyimi” ifade etmektedir. Mühendislik hizmetleri bazen kendi iç denetimini sağlayan kurumsallaşmış yapılar içerisinde bazen de bireysel hizmetler şeklinde verilmektedir. Yeterlik ya da yetkilendirme konusu özellikle bireysel hizmetlerde önem kazanmaktadır.

Mesleğin yanlış uygulanması, doğal çevreyi ve canlı sağlığını geri dönülmez düzeyde zarara uğratabilmektedir. Bu alanlarda hizmet sunan mühendislerin bilgi ve deneyim eksikliğinden kaynaklı, hatalı tasarım ve uygulamalarının acı sonuçları, depremlerde, iş kazalarında ve yangınlarda gördüğümüz gibi doğrudan topluma ve doğal çevreye yansımaktadır.

Bir mühendisin diplomasını alır almaz uzmanlık gerektiren tüm konularda mesleki etkinliklerde bulunması söz konusu değildir. Lisans eğitimi sonrasında uygulamaya yönelik ek eğitime tabi tutulması, yeterlilikleri ve mesleki gelişimlerinin belgelenmesi, izlenmesi ve denetlenmesi gerekmektedir.

Odamızca yürütülen uzmanlık ve belgelendirme çalışmalarıyla;

- Mühendislik hizmetinin kişi ve toplum yararına verilmesi
- Yanlış uygulamaların önlenmesi
- Kalite ve güvenirliliğin artırılması
- Mühendislik hizmetlerinin, alanında yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olan üyelerce verilmesinin sağlanması
- Hizmetin verilme sürecinde hizmeti veren üyelerin meslek etiği açısından tam olarak denetlenmesi
- Hizmeti veren üyelerin bilginin hızla yenilenmesi gereksinimine uygun olarak çağdaş teknikleri izleyebilmelerine yönelik sürekli mesleki eğitim sürecine tabi tutulmalarının sağlanması
- Meslek uygulama alanlarımızın düzenlenmesi
- Yurt dışından kalitesiz ve tek yanlı hizmet sunumuna karşı ülkemiz mühendislerinin korunması amaçlanmaktadır.

Ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanlarıyla ilgili denetimin yapılabilmesi için ön koşul olan uzman üyelerin tanımlanması, üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmalarına, yaptıkları işlere ve tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Makina Mühendisleri Odası tarafından belirlenmesi, belgelendirilmesi ve uzman üyelerin kamuoyuna önerilmesinin sağlanması amacıyla

Oda Yönetim Kurulu'nun 06.07.1998 tarih ve 195-3 nolu Kararı ile Meslek İçi Eğitim Merkezi kurulmuştur. Meslek İçi Eğitim Merkezi tarafından gerçekleştirilen eğitim ve belgelendirme faaliyetleriyle üyelerimizin eğitilmesi ve yetkilendirilmesi sağlanmıştır.

38. Dönem Oda Genel Kurulunun Oda Yönetim Kuruluna verdiği görev ve yetki çerçevesinde 31.07.2000 tarih ve 452 no' lu OYK kararıyla mevcut Uzmanlık Yönetmeliği yerine "TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği" nin Resmi Gazete' de yayımlanması çalışmalarına başlanmıştır.

Meslek içi eğitim çalışmalarının daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacıyla da Oda Yönetim Kurulunun 20.10.2000 tarih ve 764 no' lu Kararı ile Meslek İçi Eğitim Merkezi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Projesi hayata geçirilmiştir. Bu proje kapsamında çalışmalara büyük bir ivme kazandırılmıştır. Bu süreç; TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği'nin 22 Kasım 2001 tarih ve 24591 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmasıyla bir üst noktaya taşınmıştır.

Odamızda meslek içi eğitim ve belgelendirme çalışmalarının teknik mevzuata göre şekillendirilmesi, bağımsız ve tarafsız bir belgelendirme faaliyetinin yürütülmesi için kurulan MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK), "TS EN ISO/IEC 17024 Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar için Genel Şartlar" standardının gereklerini yerine getirerek, 19 Ocak 2007 tarihinde TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir.

Alanında bir ilk olan PBK akreditasyonu sonrasında, çalışmaların uyumlaştırılması ve MMO genelinde verilen eğitimlerde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 1 Mayıs 2007 tarihinde "Meslek İçi Eğitim Merkezi Uygulamalarında Dikkat Edilecek Konulara İlişkin Genelge" yürürlüğe girmiştir.

Akredite PBK Dokümantasyonu ve Eğitim Genelgesi; organizasyon yapısı, eğitim, sınav, belgelendirme, gözetim faaliyetleri ve şikâyet/itirazlara ilişkin konuları kapsamaktadır. Dokümantasyonda kurullar ve çalışanların görev tanımları, uygulamalara ilişkin talimatlar, belgelendirme şartnameleri, eğitim müfredatları, sınav değerlendirme kriterleri ve kullanılan tüm formlar tanımlanmıştır.

Meslek İçi Eğitim Merkezi'nin kurulduğu 6 Temmuz 1998 tarihinden günümüze kadar 10.705 mühendis yetkilendirme eğitimine 168.834 kişi katılmış olup 319.200 belge verilmiştir.

Akreditasyon Kapsamında Belgelendirme

MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK), TS EN ISO/IEC 17024 "Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar" standardına göre TÜRKAK tarafından 19 Ocak 2007 akredite edilmiştir. Kapsam genişletme çalışmalarını sürdüren MMO PBK, bugün itibarıyla 9 kapsamda (Mekanik Tesisat, Havalandırma Tesisatı, Soğutma Tesisatı, Klima Tesisatı, Yangın Tesisatı, Doğalgaz İç Tesisatı, Asansör Avan Proje Hazırlama, Asansör, Endüstriyel ve Büyük Tüketimli Tesislerin Doğalgaza Dönüşümü) mühendis yetki belgeleri vermektedir.

Odamız, mühendis yetki ve sorumluluklarını geliştirmenin yanı sıra, mühendislik hizmetlerini denetlenebilir ve güvenilir kılma; toplumun can ve mal güvenliğini sağlama ve uluslararası standartlar doğrultusunda kurumsallaşma yolunda önemli bir adım olan PBK akreditasyon kapsamını genişletmeye ve verilen hizmeti tüm ülkeye yaymaya devam etmektedir. Akredite belge için başvuruların artmasıyla, başlangıçta sadece üç büyük ilde sınav yapan PBK, mevcut sınav merkezlerinin alt yapısını geliştirerek MMO' nun 18 şubesinde sınav yapabilir konuma gelmiştir.

Sonuç olarak, mühendisler TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) tarafından yürütülen eğitim ve belgelendirme faaliyetleri sayesinde uzmanlık belgelerini alarak mesleki yeterliliklerini kanıtlamakta ve mühendislik hizmetlerini ulusal ve uluslararası standartlara uygun şekilde sunabilmektedir.

SMMH HİZMETLERİ HAKKINDA

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik ve Mühendislik Büroları Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği, 22 Kasım 2001 tarihinde 24591 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmış olup, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu’na dayanılarak hazırlanmıştır. Bu çerçevede, makina mühendisliği hizmeti üreten kişi ve kuruluşların mesleki etkinliklerini denetlemeyi, hizmetlerin mesleki, bilimsel ve teknik esaslara uygun olarak yürütülmesini sağlamayı ve ülke ile meslektaş yararlarını gözetmeyi amaçlar. Ayrıca, hizmetlerin TMMOB Makina Mühendisleri Odası standartlarına ve yürürlükteki ulusal ve uluslararası düzenlemelere uygunluğunu sağlamak ve haksız rekabeti önlemek yönetmeliğin temel hedeflerindendir.

Odaya kayıt ve tescilini yapan serbest mühendislik ve müşavirlik bürolarına, uzmanlık alanlarına uygun olarak serbest mühendislik ve müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduklarını belirten Büro Tescil Belgeleri verilir. Tescil edilen mühendislik ve müşavirlik büroları, Odanın belirlediği kurallar çerçevesinde hizmet sunmakla yükümlüdür. Aynı şekilde, serbest müşavirlik hizmeti sunacak mühendislere de Müşavir Mühendis Belgeleri verilir.

Serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin kapsamı, bu hizmetleri yerine getirecek mühendislerin uzmanlıkları ve yeterlilikleri, TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik ve Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret Yönetmeliği ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği’nde ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, mühendislerin aldıkları meslek dersleri, katıldıkları kurslar, stajlar ve mesleki deneyimleri göz önüne alınarak hizmet sunabilecekleri alanlar belirlenir.

Oda Ana Yönetmeliği ve bağlı yönetmeliklere uygun olarak, serbest müşavirlik ve mühendislik hizmetlerinin tanımlanması, bu hizmetleri sunacak büroların tescili ve üyelerin mesleki-bilimsel çalışmalarına dayalı olarak uzmanlıklarının belgelendirilmesi sağlanır. Belgelendirme, mühendislerin yetki ve sorumluluklarını tanımlayan mesleki süreçlerin düzenli olarak takip edilmesini ve meslek mensuplarının kapasite ve yeterliliklerinin kayıt altına alınmasını içerir. Bu şekilde, makina mühendisliği hizmetlerinin bilimsel, etik ve yasal esaslara uygunluğu güvence altına alınır.

Odaya kayıt ve tescilini yapan müşavirlik bürosuna, serbest müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirten Büro Tescil Belgesi; Odaya kayıt ve tescilini yapan mühendise ise uzmanlık alanına uygun olarak serbest müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirten Müşavir Mühendis Belgesi verilir. Bu kapsamda serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin yayımlanan yönetmelik sonrasında, 18.000’i aşkın firma bu çerçevede yetkilendirilmiş ve mesleki sicilleri titizlikle tutulmuştur.

Büro tescil belgesi ile ilgili düzenlemeler, belirli koşullar altında başvuruların yapılmasını ve belgelerin incelenmesini içerir. Bu belgeler, serbest mühendislik ve müşavirlik bürosunun uygunluk durumuna göre Oda tarafından onaylanır ve büronun bulunduğu şubeye iletilir. Büro tescil belgeleri yıllık olarak yenilenebilir ve belirli değişiklikler (adres, mühendis değişikliği vb.) olduğunda yenileme yapılması gereklidir.

Yenileme için başvuru yapan büro, sosyal güvenlik kayıtları, vergi mükellefiyeti belgeleri gibi gerekli evrakları Oda birimine sunmalıdır. Büro tescil belgesinin verilmesi veya yenilenmesi, büroda belirtilen koşullara ve yönetmeliklere uygunluk şartına bağlıdır.

Oda, serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin denetiminden sorumludur. Denetimler, meslektaşlar arasındaki haksız rekabeti engellemeyi, yapılan hizmetlerin kalite ve standartlara uygunluğunu sağlamayı hedefler. Bu denetimler, büroların kayıt durumunu, yapılan hizmetlerin belgelerini ve standartlara uygunluğunu içerir.

Serbest mühendislik ve müşavirlik büroları, yalnızca Oda tarafından tescil edilen ve belgeleri uygun olan bürolar tarafından gerçekleştirilebilir. Sözleşme yapılırken, tarafların hak ve sorumlulukları açıkça belirtilmeli, ve sözleşmeye aykırı durumlarda belirli prosedürler izlenmelidir.

Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının tescili için gerekli temel şartlardan biri de kendi adına tam gün çalışan, Mekanik tesisat proje hizmeti, mühendislik hizmeti niteliği taşıdığı için bu hizmeti sunacak kişilerin firma sahibi olması gerekmektedir. Ücretli mühendisler ise yalnızca çalıştıkları firmanın uygulamasını yaptığı işler için proje hizmeti verebilir. Üçüncü şahıslara veya farklı kurumlara mühendislik hizmeti sunmaları mümkün değildir. Bu düzenleme, proje hizmetlerinin sorumluluğunu firma sahiplerine yükleyerek mühendislik hizmetlerinin niteliğini ve mesleki yetkiyi korumayı amaçlamaktadır.

Bu Kapsamda mühendisler yetkilendirilirken Uzmanlık basamakları aşağıdaki gibidir

Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzman Mühendis Belgesi

Bu belge "mekanik tesisat mühendisliği" alanında ve aşağıda belirtilen "dar kapsamlı mekanik tesisat mühendisliği" konularında verilir.

a) Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi

Belge sahibi makina mühendisi sıhhi tesisat, ısı yalıtımı, ısıtma tesisatı başlıklarıyla tanımlanan mekanik tesisat hizmetlerini yapmaya yetkilidir. Bu belge sahibi makina mühendisi, uzmanlık kapsamını "dar kapsamlı mekanik tesisat uzman mühendis yetki belgeleri" olarak artırabilir.

b) Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Yetki Belgesi

Dar kapsamlı mekanik tesisat uzman mühendis yetki belgesi konuları aşağıdaki gibidir:

- ✓ Havuz Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Sanayi Tipi Mutfak Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Sanayi Tipi Çamaşırhane Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Soğutma Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Havalandırma Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Klima Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu

- ✓ Otomatik Kontrol Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ LPG Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Basınçlı Hava Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Arıtma Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Kızgın Sulu, Kızgın Yağlı ve Buharlı Isıtma Sistemleri Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Yangın Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Medikal Gaz Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı Eğitimleri
- ✓ Mekanik Tesisat Tasarımı Uygulama Eğitimi
- ✓ Doğalgaz İç Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu
- ✓ Endüstriyel ve Büyük Tüketimli Tesislerin Doğalgaza Dönüşümü Mühendis Yetkilendirme Kursu

Yukarıda belirtilen konuların bir veya birkaçında belge sahibi makina mühendisi, belgede belirtilen konu veya konularda mekanik tesisat hizmetlerini yapmaya yetkilidir.

Yukarıda tanımlanan "Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Yetki Belgesi" konuları günün gelişen koşullarına uygun olarak ODA tarafından artırılabilir.

Uzman Mühendis Belgelendirme Koşulları

Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi almak için ODA üyesi olan makina mühendisleri başvurabilirler. Uzman mühendis belgelerinin geçerlilik süresi her yıl onaylanmak kaydıyla alındığı tarihten itibaren 5 yıldır. Belgelerin yıllık onaylarında, belgenin geçerliliğini sürdürebilmesi için belge sahibi Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme Kurulu tarafından belirlenen meslek içi eğitimleri tamamlamak zorundadır. Gerekli meslek içi eğitimi tamamlayamayan belge sahibinin belgesi yukarıda tanımlanan koşulu sağlayıncaya kadar geçerliliğini yitirir. Bu durum ODA tarafından ilgili birimlere bildirilir.

Mekanik tesisat uzman mühendis belgelendirme koşulları aşağıda belirtilmiştir.

- 1) ODA tarafından merkezi düzeyde açılan yapı üretim sürecinde geçerli olan yasalar, KHK'ler, tüzük, yönetmelik ve genelgeler konularında bilgilendirme seminerlerine katılmış olmak.
- 2) Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi almak isteyen makina mühendislerinin, ısı yalıtımı, sıhhi tesisat ve ısıtma tesisatı konularında en az bir yıl süreyle tasarım ve uygulama deneyimi kazanmaları veya Mekanik Tesisat Tasarımı Uygulama Eğitimine katılmaları gerekir. Deneyim kazanmak amacıyla çalışan mühendislerin, çalıştıkları iş yerlerinde uzman mühendis belgesine sahip en az bir makina mühendisinin bulunması zorunludur.

EK-1_MEKANİK TESİSAT UZMAN MÜHENDİS MESLEKİ DENEYİM TAKİP FÖYÜ

- 3) ODA tarafından merkezi düzeyde açılan sınavlara katılmak ve başarılı olmak gerekmektedir. Dar kapsamlı mekanik tesisat uzman mühendis belgelendirme koşulları ise şu şekildedir: ODA tarafından Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİEM) aracılığıyla merkezi düzeyde açılan eğitim programlarına katılmak ve ardından bu konularla ilgili olarak merkezi düzeyde açılan sınavlara katılmak ve başarılı olmak gerekmektedir.

Uzman mühendis belgesi olmayan makina mühendisleri mekanik tesisat alanında SMM belgesi alamaz ve yalnızca uzmanlık belgelerinde belirtilen konularda hizmet verebilirler. Uzman olmadıkları alanlarda çalışmaları yasaktır ve bu durum belgelerinde açıkça belirtilir. Bu düzenlemeler, mesleki yeterliliklerin korunması, standartların sağlanması ve mesleki gelişimin desteklenmesi amacıyla uygulanır.

Ayrıca 12.05.2023 tarihinde yayınlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğinin 57. Madde c ve ç bentleri kapsamında SMM Belgeleri kademeye ayrılmıştır. Odaya kayıt ve tescilini yapan mühendise ise uzmanlık alanına uygun olarak serbest müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirten Müşavir Mühendis Belgesinde İmar Yönetmelikleri Çerçevesinde yer alacak şekilde kademelendirmeler tanımlamış ve belge üzerine eklenerek ilgili belediye ve yetkili firmalara değişiklikler tebliğ edilmiştir.

EK-2_SMMH DENEYİM TAKİP FÖYÜ

1. Kademe 2.000 m²'yi geçmeyen umumun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği

Mekanik tesisat uzman mühendis belgesi için ısı yalıtımı, sıhhi tesisat, ısıtma tesisatı konularında en az bir yıl süre ile tasarım-uygulama deneyimi kazanmış olmak veya **Mekanik Tesisat Tasarımı Uygulama eğitimine katılmak.**

2. Kademe 1. Kademe belirtilen koşulların yanı sıra Yüksekliği 30.50 metreyi geçen konutlar ile inşaat alanı 2.000 m²'yi geçen umumun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği; en az 3 yıl mesleki tecrübesi bulunan ve yönetmelik çerçevesinde gerekli mesleki deneyimin sunabilen üyelere

3. Kademe 2. Kademe belirtilen koşulların yanı sıra Yüksekliği 51.50 metreyi geçen tüm binalar ile yapı inşaat alanı 30.000 m²'yi geçen umumun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği ise; en az 5 yıl mesleki tecrübesi bulunan ve yönetmelik çerçevesinde gerekli deneyimin sunabilen üyelere

Makina Mühendisleri Odası tarafından, gelişmiş ülkelerdeki uygulamanın çok benzerini ülkemizde uygulamaktadır. Bu sistemin daha da geliştirilmesi için alt komisyonlarımızda çalıştaylar da düzenlenmektedir. Yukarıda özetlendiği üzere, Uzmanlık belgelerini düzenleyebilmek için MMO' nun teknik bir altyapısı bulunmaktadır. MMO olarak bu altyapıyı da geliştirmek için komisyonlarımızda çalışmalara devam etmektedir (yapı sınıfı, yapıdaki tesisat türleri, yapı yüksekliği v.b.) Uzmanlık belgesini dinamik bir süreç haline getirmeye çalışılmaktadır.

Kuruluş yasası gereği mühendisleri kayıt altına almak, işleyişi düzenlemek, kontrol etmek, gerektiğinde cezalandırmak TMMOB Makina Mühendisleri Odasının görevi olduğundan ülke çapında "Uzmanlık belgesi" ni vermek MMO' nun görev ve sorumluluğunda olmalıdır. Bu yetki Yönetmelikçe açıkça tanımlanmadıkça onay merci olarak belediyelerin ya da kamu kuruluşlarının tanımlanacak belgeleri toplaması ve kontrolü imkansız olduğundan yeni ve önlenemez sorunlar ortaya çıkacaktır.

Sonuç olarak, inşaat kalitesini ve güvenliğini artırmanın ilk adımı, nitelikli tasarımcılar yetiştirmektir. Bu hedefe ulaşmanın en önemli unsuru, mühendislerin mesleki gelişimini denetleyecek ve temel eğitimlerini destekleyecek meslek odalarına yetki ve sorumluluk vermektir. Bu kapsamda, uzmanlık belgelerinin düzenlenmesi ve mühendislerin mesleki sicillerinin tutulması konusunda Makina Mühendisleri Odası'nın etkinliğini artıracak yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Böylece deneyim ve yetki takibi daha sağlıklı yürütülerek mühendislik hizmetlerinin kalitesi güvence altına alınabilir.

TMOBB Görüş Yazısı Ek 6 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 2 Mekanik Tesisat Başvuru Koşulları

	MEKANİK TESİSAT İÇİN BAŞVURU KOŞULLARI TABLOSU	DOKÜMAN KODU: MİEM.F.20-11 YÜRÜRLÜK TAR. : 21.05.2008 REVİZYON. NO: 03 REVİZYON. TAR: 18.06.2014
---	---	---

22 KASIM 2001 TARİH VE 24591 SAYILI RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN TMMOB MMO MEKANİK TESİSAT HİZMETLERİ UZMANLIK VE BELGELENDİRME YÖNETMELİĞİ * KAPSAMINDAKİ UYGULAMALARDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Staj Yapılacak Yerlerde Aranacak Nitelikler	Başvuruda Gereken Evraklar
1. Makina Mühendisleri Odasından Isıtma Tesisatı, Sıhhi Tesisat ve Isı Yalıtım konularında SMM Büro Tescil Belgesi sahibi olan firmalar	- SMM Büro Tescil belgesinin staj yapılan dönemler için vizeli kopyası - İşe Giriş Bildirgesi - SSK Sigortalı Hizmet dökümü (web'den alınacak)
- SMM Büro Tescil Belgesi, SSK İşe Giriş Bildirgesi ve SSK Sigortalı Hizmet Listesinde belirtilen adresler birebir aynı olmalıdır. - Adres değişikliği yapılmış ise değişikliğin belirtildiği Ticaret Sicil Gazetesi ekte gönderilmelidir. - Aynı SMM adıyla farklı adresler olması durumunda Ticaret Sicil Gazetesi ekte gönderilmelidir.	
2. MMO Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi sahibi Uzman bir makina mühendisi istihdam edilen ve Mekanik tesisat Hizmetleri konularında faaliyet (yüklenici, taşeron vb.) yürüten firmalar	- Taşeron sözleşmesi - Uzman Mühendise ait Uzmanlık Belgesinin kopyası - Uzman mühendise ait SSK İşe Giriş Bildirgesi - Üyeye ait SSK İşe Giriş Bildirgesi - Üyeye ve uzman mühendise ait SSK Sigortalı Hizmet dökümü (web'den alınacak)
- Bu firmalar faaliyetlerini faaliyet belgesi, fatura sözleşme vb. belgelerle tanımlamalıdır. - Uzman mühendisin uzmanlık belgesi aldığı tarihten itibaren çalıştığı dönem ile üyenin en az 1 yıllık çalışma dönemi çakışmalıdır.	
3. 4708 sayılı Yapı Denetimi Kanunu kapsamında faaliyet yürüten yapı denetim firmaları	- Uzman Mühendise ait Uzmanlık Belgesinin kopyası - Uzman mühendise ait SSK İşe Giriş Bildirgesi - Üyeye ait SSK İşe Giriş Bildirgesi - Üyeye ve uzman mühendise ait SSK Sigortalı Hizmet dökümü (web'den alınacak)
- Yardımcı Kontrol Elemanı üyelerin çalıştığı yapı denetim firmasında MMO Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi sahibi bir makina mühendisi bulunmalıdır. - Uzman mühendisin uzmanlık belgesi aldığı tarihten itibaren çalıştığı dönem ile üyenin en az 1 yıllık çalışma dönemi çakışmalıdır.	
4. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Belediye vb. kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları	- İlgili kurumda mekanik tesisat projelerinin tasarımı, uygulaması veya kontrolörlüğünde 1 yıl süreli çalıştığını gösterir kurum onaylı yazı/belge 1 yıl süreyi gösterecek aralıkta onayladığı/kontrol ettiği/çizdiği proje kapaklarının kopyası
5. MMO Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme yönetmeliğinin 5. maddesinin b fıkrasında belirtilen Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat alanlarından herhangi birinde SMM Büro Tescil Belgesi sahibi firmalar	- SMM Büro Tescil belgesinin staj yapılan dönemler için vizeli kopyası - Üyenin çizdiği Oda onaylı proje kapaklarının kopyası - Üyeye ait SKK / Bağ-Kur Hizmet Listesi - Ücretli çalışan ise Üyeye ait SSK İşe Giriş Bildirgesi

* Yönetmeliğin 10-b maddesi gereğince uzman mühendis adayları **deneyim çalışmasına başlamadan önce** çalışacakları işyerlerini ODA'ya bildirmekle yükümlüdür.

HAZIRLAYAN
MİEM YÖNETİCİSİ

KONTROL EDEN
KALİTE YÖNETİM
TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
ODA SEKRETERİ

SAYFA NO:
1 / 1

TMOBB Görüş Yazısı Ek 7 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 3 SMM Denetim Takip Föyü

tmmob
makina mühendisleri odası
ankara şubesi

SMM DENEYİM TAKİP FÖYÜ

ADI SOYADI		BAŞVURU TARİHİ	
ODA KAYIT TARİHİ		MMO SİCİL NO	

DENEYİMİN KAZANILDIĞI FIRMA/KURUM BİLGİLERİ			
FİRMA/KURUM ADI			
(Varsa) UZMAN MÜHENDİSİN ADI SOYADI		(Varsa) UZMAN MÜHENDİSİN MMO SİCİL NO	
UZMANLIK ALANLARI			

PAİY 57. Maddesinin (7) fıkrasının c ve ç maddesi dışında kalan binalara ait tesisatlar için							
EKLER	☐ YAPI DENETİM FİRMALARI		☐ KAMU KURUM VE KURULUŞLARI		☐ SMM		
	☐ Uzman Mühendisin Uzmanlık Belgesinin kopyası ☐ Uzman mühendise ait SGK İşe Giriş Bildirgesi ☐ Üyeye ait SGK İşe Giriş Bildirgesi ☐ Üyeye ve uzman mühendise ait SGK Sigortalı Hizmet dökümü		☐ İlgili kurumda mekanik tesisat projelerinin tasarımı, uygulaması veya kontrolörliğünde 1 yıl süreli çalıştığını gösterir kurum onaylı yazı/belge ☐ 1 yıl süreli gösterecek aralıkta onayladığı/kontrol ettiği/çizdiği proje kapaklarının kopyası		☐ SMM Büro Tescil belgesinin vizeli kopyası ☐ Üyeye ait SGK İşe Giriş Bildirgesi ☐ (Varsa) Uzman Mühendisin Uzmanlık Belgesinin kopyası ☐ (Varsa) Uzman mühendise ait SGK İşe Giriş Bildirgesi ☐ (Dar Kapsam için) Üyenin çizdiği Oda onaylı proje kapaklarının kopyası		
	Proje Adı	Pafta /Ada / Parsel	Oda Onay Tarihi	Oda Onay No	Yapı Yüksekliği	İnşaat Alanı	
PROJELER							

PAİY 57. Maddesinin (7) fıkrasının c maddesinde tanımlanan binalara ait tesisatlar için "c) Yüksekliği 30.50 metreyi geçen konutlar ile inşaat alanı 2.000 m ² 'yi geçen umurun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği"							
EKLER	☐ KAMUDA VEYA ÜNİVERSİTELERİN İLGİLİ MÜHENDİSLİK BÖLÜMLERİNDE ÇALIŞMIŞ			☐ SMM			
	☐ İlgili kurumda mekanik tesisat projelerinin tasarımı, uygulaması veya kontrolörliğünde 3 yıl süreli çalıştığını gösterir kurum onaylı yazı/belge ☐ 3 yıl süreli gösterecek aralıkta onayladığı/kontrol ettiği/çizdiği Yönetmelik maddesine uygun yapı ruhsatı alınmış en az 10.000 m ² ve en az 4 farklı yapının proje kapakları			☐ 3 yıl süreli çalıştığını gösterir SMM Büro Tescil belgesinin vizeli kopyası ☐ Yönetmelik maddesine uygun yapı ruhsatı alınmış en az 10.000 m ² ve en az 4 farklı yapının proje kapakları			
	Proje Türü	Pafta /Ada / Parsel	Oda Onay Tarihi	Oda Onay No	Yapı Yüksekliği *	İnşaat Alanı *	
	☐ Konut ☐ Umum Kullanıma Açık Bina ☐ Konut ☐ Umum Kullanıma Açık Bina ☐ Konut ☐ Umum Kullanıma Açık Bina ☐ Konut ☐ Umum Kullanıma Açık Bina						
PROJELER							

PAİY 57. Maddesinin (7) fıkrasının ç maddesinde tanımlanan binalara ait tesisatlar için "ç) Yüksekliği 51.50 metreyi geçen tüm binalar ile yapı inşaat alanı 30.000 m ² 'yi geçen umurun kullanımına mahsus binaların mekanik tesisat proje müellifliği"							
EKLER	☐ KAMUDA VEYA ÜNİVERSİTELERİN İLGİLİ MÜHENDİSLİK BÖLÜMLERİNDE ÇALIŞMIŞ			☐ SMM			
	☐ İlgili kurumda mekanik tesisat projelerinin tasarımı, uygulaması veya kontrolörliğünde 5 yıl süreli çalıştığını gösterir kurum onaylı yazı/belge ☐ 5 yıl süreli gösterecek aralıkta onayladığı/kontrol ettiği/çizdiği Yönetmelik maddesine uygun En az biri (c) bendine göre hazırlanmış ve yapı ruhsatı alınmış en az 10.000 m ² ve en az 4 farklı yapının tesisat proje kapakları			☐ 5 yıl süreli çalıştığını gösterir SMM Büro Tescil belgesinin vizeli kopyası ☐ Yönetmelik maddesine uygun En az biri (c) bendine göre hazırlanmış ve yapı ruhsatı alınmış en az 10.000 m ² ve en az 4 farklı yapının tesisat proje kapakları			
	Proje Adı	Pafta /Ada / Parsel	Oda Onay Tarihi	Oda Onay No	Yapı Yüksekliği *	İnşaat Alanı *	
PROJELER							

BAŞVURU YAPAN
ÜYENİN ADI SOYADI

ŞUBE EĞİTİM BİRİMİ SORUMLUSU
KAŞE – İMZA - TARİH

ODA MERKEZİ

TMOBB Görüş Yazısı Ek 8 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 4 SMM Yönetmeliği

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI SERBEST MÜŞAVİRLİK MÜHENDİSLİK BÜROLARI TESCİL VE MESLEKİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 22.11.2001 Resmi Gazete Sayısı: 24591

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik
Büroları Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği

Amaç ve Dayanak

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Serbest Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri ve Asgari Ücretleri Yönetmeliğinde belirtilen Makina mühendisliği hizmeti üreten kişi ve kuruluşların mesleki etkinliklerinin TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından denetlenmesiyle, Makina mühendisliği hizmetlerinin mesleki bilimsel teknik esaslar, ülke ve meslektaş yararları yönünden gelişmesini, üretilen hizmetlerin TMMOB Makina Mühendisleri Odası standartları ve yönetmelikleri ile ülkemizde geçerli diğer standartlara, yönetmeliklere ve esaslara uygunluğunu sağlamak, TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından belirlenen serbest müşavirlik ve mühendislik hizmetleri asgari ücretlerinin uygulanmasıyla, meslektaşlar arasında haksız rekabeti önlemek, serbest müşavirlik ve mühendislik hizmeti yapan kişi ve kuruluşlarının mesleki denetim, kapasite ve yeterlilik açısından değerlendirilmelerine esas olan kayıtların tutulmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Serbest Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri ve Asgari Ücretleri Yönetmeliğinde belirtilen Makina mühendisliği hizmetleri üreten kişi veya kuruluşlara büro tescil belgesi verilmesi, tescil belgesi verilen serbest müşavirlik ve mühendislik bürolarının hak ve sorumlulukları ile büroların mesleki etkinliklerinin denetim kurallarını, serbest müşavirlik ve mühendislik hizmetlerinin yapılmasında uyulacak kuralları ve cezai yaptırımları ve uygulamalarını kapsar.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 3- (Değişik:RG-15/7/2011-27995)

Bu Yönetmelikte geçen;

- İşveren: Bir serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosuna, müşavirlik ve/veya serbest mühendislik yaptırmak için sözleşme yapan özel veya kamu tüzel kişileri ile gerçek kişileri,
- Mesleki denetim: Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının, birbirleriyle ve işveren ile olan ilişkilerinde dürüstlüğün ve güvenin hakim kılınması, meslek disiplininin ve ahlakının korunması ve yapılan serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin kanun, standart ve yönetmeliklere uygun olarak uyum ve işbirliği içinde yürütülmesi için, serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin bu Yönetmelik hükümlerine, Oda tarafından belirlenmiş asgari ücretlere, Oda tarafından oluşturulan esaslara uygunluğunun Odanın görevlendirdiği yetkili mühendisler tarafından incelenmesi ve bunların Oda tarafından kayıtlarının tutulmasını,
- Mühendis: Odasına karşı her türlü yükümlülüklerini yerine getirerek üyelik sıfatını koruyan, TMMOB ve Oda mevzuatına göre çalışması yasaklanmamış makina, endüstri, uçak, işletme mühendisleri ile Odaya kayıtlı diğer mühendisler ve yüksek mühendisleri,
- Mühendislik hizmetleri (MH): Kabule, uygulamaya, yapmaya ve imzaya sadece mühendisin yetkili olduğu hizmetleri,

d) Müşavir mühendis (MM): 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve diğer mevzuatın verdiği yetkiye dayanarak sadece mühendislerin yapmaya yetkili olduğu teknik danışmanlık ve denetim ile ilgili mühendislik hizmetlerini yapan mühendisi,

e) Müşavirlik hizmetleri (MH): Sadece mühendislerin yapmaya yetkili olduğu teknik danışmanlık ve denetim ile ilgili mühendislik hizmetlerini,

f) Oda: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odasını,

g) Serbest mühendis (SM): 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve diğer mevzuatın verdiği yetkiye dayanarak mühendislik hizmetlerinden birini veya birkaçını ücreti karşılığında, kendi hesabına veya kamu kurum ve kuruluşları dışında bir kişi veya kuruluş hesabına ücretli veya ortak ve benzeri bağlantı içinde yapan mühendisi,

ğ) Serbest mühendislik hizmetleri (SMH): Sadece serbest mühendislerin yapmaya yetkili olduğu araştırma, etüt, tasarım, proje, resim ve hesapların hazırlanması ve uygulanması ile ilgili mühendislik hizmetlerini,

h) Serbest mühendislik ve müşavirlik bürosu (SMMB): Serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerini yapmak üzere Odaya kayıt ve tescil yaptıran bünyesinde tam gün çalışan en az bir SM bulunduran vergiye tabi kişi veya kuruluşları,

ı) Serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetleri (SMMH): Serbest mühendislik hizmetleri ile müşavirlik hizmetlerinin kapsamına giren tüm mühendislik hizmetlerini,

i) Serbest müşavirlik bürosu (SMB): Müşavirlik hizmetlerini yapmak üzere Odaya kayıt ve tescil yaptıran bünyesinde en az bir mühendis bulunduran vergiye tabi kişi ve kuruluşları,

j) SMM: Serbest mühendis ve müşavir mühendisi,

k) TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,

ifade eder.

Belgelendirme

Madde 4- (Değişik:RG-15/7/2011-27995)

Odaya kayıt ve tescilini yapan serbest mühendislik ve müşavirlik bürolarına uzmanlık alanlarına uygun olarak serbest mühendislik ve müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirten Büro Tescil Belgesi verilir. Odaya kayıt ve tescilini yapan müşavirlik bürosuna, serbest müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirten Büro Tescil Belgesi; Odaya kayıt ve tescilini yapan mühendise ise uzmanlık alanına uygun olarak serbest müşavirlik hizmeti yapmaya yetkili olduğunu belirten Müşavir Mühendis Belgesi verilir

Serbest Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetlerinin Kapsamı ve Yerine Getirecek Mühendisler (Değişik başlık:RG-15/7/2011-27995)

Madde 5- (Değişik:RG-3/9/2004-25572)

(Değişik ibare:RG-15/7/2011-27995) Serbest mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin kapsamı ve bu hizmeti yerine getirecek mühendisler ile serbest mühendis ve/veya müşavirin aldığı meslek dersleri ve katıldığı meslek kursları, mezuniyet sonrası stajlar ve mesleki deneyimi gözönüne alınarak hangi (Değişik ibare:RG-15/7/2011-27995)mühendislerce yerine getirilmesi gerektiği, TMMOB Mühendislik

ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik ve Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret Yönetmeliği ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliğinde tanımlanmakta ve yer almaktadır.

Serbest Mühendislik ve/veya Müşavirlik Bürolarının Tescili İçin Gerekli Belge ve Koşullar

Madde 6- (Başlığı ile birlikte değişik:RG-15/7/2011-27995)

Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının tescili için gerekli şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosu adına tam gün çalışma koşulunun sağlanması,

1) Serbest mühendislik ve müşavirlik bürosu adına tam gün çalışan (kendi hesabına, ortak, ücretli ve benzeri) en az bir serbest mühendisin bulunması;

aa) Serbest mühendislik ve müşavirlik bürosunda kendi adına tam gün çalışan serbest mühendisin bulunması şartı aranır.

bb) Ortaklık durumunda; Mühendislik ve müşavirlik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş adi ortaklıklarda, ortak olarak çalışan ve %51 hisseye sahip serbest mühendisin bulunması gerekir. Adi ortaklardan biri veya birkaçı TMMOB üyesi ise serbest mühendisin ortaklık payı en az TMMOB üyeleri kadar olmak zorundadır. Ortakların tamamı TMMOB üyesi olan mühendislik ve müşavirlik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş sermaye şirketlerinde, ortak olarak çalışan ve ortaklık payı en az %20 olan serbest mühendisin bulunması gerekir. Serbest mühendisin hissesi %20'den az olmakla birlikte en yüksek hisse sahibi ile eşit olmak zorundadır. Ortaklık çoğunluk hissesi TMMOB üyelerinden oluşan mühendislik ve müşavirlik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş sermaye şirketlerinde, ortak olarak çalışan ve ortaklık payı en az %25 olan serbest mühendisin bulunması gerekir. Limited şirketlerde şirket müdürlerinden en az birinin, anonim şirketlerde ise yönetim kurulu üyelerinden en az birinin TMMOB üyesi olması koşulu aranır.

cc) Ücretli çalışma durumunda; sadece kendi proje ve uygulamalarını yaptıkları işler için, üçüncü şahıslara ve kurum/kuruluşlara hizmet sunmamak koşuluyla mühendislik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş firmalarda, tam gün esasına göre çalışan en az bir serbest mühendisin bulunması gerekir. Bu durumdaki firmalar bir alanda faaliyet gösterebilir ve farklı alanlarda çalışma koşulları uygun olanlar her bir alan için bir serbest mühendis istihdam etmek zorundadır.

2) Serbest müşavirlik bürosunda kendi adına, ortak veya ücretli bir müşavir mühendisin bulunması;

aa) Serbest müşavirlik bürosunda kendi adına çalışan bir müşavir mühendisin bulunması,

bb) Ortaklık durumunda; müşavirlik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş adi ortaklıklarda ortak olarak çalışanların tamamının müşavir mühendis olması gerekir. Adi ortaklardan biri veya birkaçı TMMOB üyesi müşavir mühendis ise Oda üyesi müşavir mühendisin ortaklık payının en az TMMOB üyeleri kadar olması şarttır. Ortakların tamamı müşavirlik amacıyla kurulmuş sermaye şirketlerinde ortakların tamamının müşavir mühendis olması, ortaklardan bir veya birkaçı TMMOB üyesi müşavir mühendis olan müşavirlik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş bulunan sermaye şirketlerinde ortak olarak çalışan ve ortaklık payı en az %20 olan müşavir mühendisin bulunması gerekir. Büronun tescili, müşavir mühendisin hissesi %20'den az olmakla birlikte en yüksek hisse sahibi ile eşit olması halinde geçerlidir.

Müşavir mühendis, birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında yukarıda belirtilen şirketler dışında müşavirlik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş sermaye şirketlerinde ulusal mevzuata, TMMOB ve Oda mevzuatında yer alan esaslara ve düzenlemelere uymak koşuluyla ücretli olarak müşavirlik hizmeti verebilir. Ücretli çalışan müşavir mühendis sadece ücretli çalıştığı şirketin faaliyetleri

ve uygulamaları için müşavirlik hizmeti verir, kendi adına üçüncü şahıslara müşavirlik hizmetini veremez. Bu mühendislere müşavir mühendis belgesi verilir. Bu belgelerin verilmesi, yenilenmesinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının tescili için başvuru sırasında ilgili Oda birimine aşağıdaki belgelerin verilmesi esastır.

- a) Serbest mühendis ve/veya müşavir mühendislerin noter onaylı imza sirküleri,
- b) Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosu, işyerinin mekan ve donanım olarak mühendislik ve müşavirlik hizmeti vermeye uygun olması, işyeri adresi bildirimi için işyerinin kira sözleşmesinin veya işyeri mühendisin malı ise tapu belgesinin aslı ya da ilgili kurum veya Odaca onaylı sureti,
- c) Vergi dairesinden alınan, serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosunun kuruluş statüsü gereği vergilendirmeye tabi olduğunu belirleyen yazı veya vergi levhasının aslı ya da ilgili kurum veya Odaca onaylı sureti,
- ç) Sözleşmesinde serbest mühendislik ve/veya müşavirlik hizmetinin çalışma alanına girdiğine dair açık hüküm yer alması koşuluyla serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosunun kuruluş statüsüne göre adi ortaklık ise, noterden onaylı sözleşme sureti; sermaye şirketi ise, Ticaret Sicil Gazetesi, Ticaret veya Sanayi Odalarından alınan faaliyet belgesi ve noter onaylı şirket imza sirküleri,
- d) Oda tarafından verilen doğru ve eksiksiz olarak doldurulacak ve imzalanacak başvuru çizelgesi,
- e) Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik hizmeti verecek mühendisin, Odadan 22/11/2001 tarihli ve 24591 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliğine göre almış olduğu belgenin o yıl vizelenmiş sureti,
- f) Serbest mühendis veya müşavir mühendis kendi adına veya ortak olarak serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosunda çalışıyor ise başvuru tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık (Bağ-Kur) kaydı veya bu kaydın devam ettiğini gösterir son dönem makbuzu; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılık (SSK) kaydını faal olarak sürdürüyor ise bu kayda ilişkin son dört aya ait Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listeleri; emekli ise sosyal güvenlik kesintisine ilişkin son dönem makbuzu veya kesintinin yapıldığı Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan son döneme ait kesintiye gösterir belge,
- g) Serbest mühendis veya müşavir mühendis ücretli çalışıyor ise 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığa ilişkin işe giriş bildirgesi ve tescil süresince geçerli noter onaylı hizmet sözleşmesi (serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının ücretli çalışan mühendislere ödeyecekleri aylık brüt ücret, Oda tarafından belirlenen aylık asgari ücretten az olamaz); mühendis önceden işe başlamış ise son dönem Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listesi ve tescil süresince geçerli noter onaylı hizmet sözleşmesi (serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının ücretli çalışan mühendislere ödeyecekleri aylık brüt ücret, Oda tarafından belirlenen aylık asgari ücretten az olamaz); emekli ise sosyal güvenlik destekleme primi ödemek için Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen işe giriş bildirgesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listesi; prim, emekli maaşından kesinti yoluyla ödeniyor ise sosyal güvenlik kesintisine ilişkin son dönem makbuzu veya kesintinin yapıldığı Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan son döneme ait kesintiye gösterir belge.

Büro Tescil Belgesi verilmesinde aşağıda yer alan hususlara uyulması esastır.

a) Birinci fıkrada yer alan koşulları sağlayan kişi veya kuruluşlar aynı fıkrada belirtilen belgeleri tamamlayarak işyerinin bulunduğu ilin/ilçenin bağlı olduğu şube aracılığıyla Oda merkezine yazılı olarak başvurur.

b) Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosunun bağlı olduğu şube belgeleri aldıktan sonra işyerini inceler ve yedi gün içinde şube yönetim kurulu kararı alarak Oda merkezine iletir. Oda Merkezi başvuruyu aldıktan sonra en geç 21 gün içinde inceleyip sonuçlandırır.

c) Oda merkezince onaylanan büro tescil belgeleri ilgili serbest mühendis ve/veya müşavirlik bürosuna iletilmek üzere büronun bağlı olduğu şubeye iletir.

ç) Büro Tescil Belgesinin üzerinde; Büro tescil no, ilk tescil tarihi, şube ismi, büro adı, adresi, telefon, telefaks, vergi dairesi ve numarası, yetkili olduğu serbest mühendislik ve/veya müşavirlik hizmetlerinin açık tanımı, mühendisin adı ve soyadı, oda sicil numarası, bitirdiği okulun adı, yılı, diploma numarası, uzmanlık alanı ve yetki sınıfı, fotoğrafı, çalışma şekli (ücretli, ortak ve benzeri), imzası, belge düzenleme tarihi, yetkili isim ve imzası, vize için gerekli bölümler bulunur. Belgede iki mühendis için yer bulunur. Daha fazla mühendis çalıştıran bürolar için ek belge düzenlenir.

d) Serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının şube açabilmeleri için, açacakları şubelerde en az bir serbest mühendis ve/veya müşavir mühendis çalıştırmaları ve yukarıda belirtilen gerekli diğer koşulları sağlamaları zorunludur.

Büro tescil belgelerinin yenilenmesi için gerekli koşullar ve belgeler ile uygulanacak kurallar (Değişik başlık:RG-7/6/2009-27251)

Madde 7- (Değişik:RG-15/7/2011-27995)

Büro Tescil Belgesinin yenilenmesinde aşağıda yer alan belgelerin başvuru yapılan Oda birimine verilmesi esastır.

a) Doğru ve eksiksiz olarak doldurulması ve imza edilmesi gerekli olan ve Oda tarafından verilen başvuru çizelgesi,

b) Serbest mühendis veya müşavir mühendis kendi adına veya ortak olarak serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürosunda çalışıyor ise başvuru tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık (Bağ-Kur) kaydı veya bu kaydının devam ettiğini gösteren son dönem makbuzu ya da benzeri belge; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılık (SSK) kaydını faal olarak sürdürüyor ise bu kayda ilişkin son dört aya ait Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listeleri; emekli olup çalışmasını sürdürüyor ise sosyal güvenlik kesintisine ilişkin son dönem makbuzu veya kesintinin yapıldığı Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan son döneme ait kesintiyi gösterir belge,

c) Serbest mühendis veya müşavir mühendis ücretli çalışıyor ise;

1) Serbest mühendis veya müşavir mühendis yeni işe başlamış ise, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılık (SSK) kaydına ilişkin işe giriş bildirgesi ve tescil süresince geçerli noter onaylı hizmet sözleşmesi (serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının ücretli çalışan mühendislerle ödeyecekleri aylık brüt ücret, Oda tarafından belirlenen aylık asgari ücretten az olamaz) ve mühendisin noter onaylı imza sirküleri; emekli ise sosyal güvenlik destekleme primi ödemek için Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen işe giriş bildirgesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listesi; prim, emekli maaşından kesinti yoluyla ödeniyor ise sosyal güvenlik kesintisine ilişkin son dönem makbuzu veya kesintinin yapıldığı Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan son döneme ait kesintiyi gösterir belge,

2) Serbest mühendis veya müşavir mühendis önceden işe başlamış ise, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılık (SSK) kaydına ilişkin son dört aya ait Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listeleri ve tescil süresince geçerli hizmet sözleşmesi (serbest mühendislik ve/veya müşavirlik bürolarının ücretli çalışan mühendisler ödeyecekleri aylık brüt ücret, Oda tarafından belirlenen aylık asgari ücretten az olamaz); emekli ise sosyal güvenlik destekleme primi ödemek için Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen işe giriş bildirgesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet listesi; prim, emekli maaşından kesinti yoluyla ödeniyor ise sosyal güvenlik kesintisine ilişkin son dönem makbuzu veya kesintinin yapıldığı Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan son döneme ait kesintiyi gösterir belge,

3) Başvuru tarihi itibarıyla vergi mükellefiyetinin devam ettiğini gösterir belgenin aslı ya da ilgili kurum veya Odaca onaylı sureti,

4) Büronun adres bilgilerinde değişiklik varsa, vergi levhasının aslı ya da ilgili kurum veya Odaca onaylı suretinin ya da vergi dairesinden alınacak adres değişikliği yoklama fişinin, kira veya tapu belgesinin aslı ya da ilgili kurum veya Odaca onaylı sureti, şirketse Ticaret Sicil Gazetesinde yayınlanmış adres değişikliği ilanı.

Büro Tescil Belgesinin yenilenmesinde aşağıda yer alan hususlara uyulması esastır.

a) Yenileme başvurusunda sunulan belgeler, başvuru yapılan ilgili Oda birimince incelenir. Büro, 6 ncı maddede açıklanan serbest mühendis ve/veya müşavirlik bürolarının tescili için gerekli koşulları taşıması, Oda mevzuatı ve/veya mesleğin ifasını düzenleyen diğer mevzuata aykırı davranış nedeniyle mesleki faaliyetine kısıtlama getiren bir ceza almaması ve Odaya karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmesi şartıyla 7 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgeler ile birlikte konuya ilişkin diğer evraklar Oda Merkezine gönderilir.

b) Büro Tescil Belgesinin veriliş tarihinden itibaren yılda bir veya belgenin kaybedilmesi veya belge üzerindeki tescile esas koşullardan herhangi birinin (büro adı, adresi, statüsü, serbest mühendis ve/veya müşavir değişikliği ve benzeri) değişmesi durumlarında yenileme yapılır. Bu durumların herhangi birinin ortaya çıkması halinde yenileme başvurusunda bulunulması zorunludur. Yenileme işlemi, Oda Merkezince yapılır.

c) Yenilenen belge, düzenlendiği dönem için vizelenmiş kabul edilir.

ç) Her yeni Büro Tescil Belgesi talebinde eski Büro Tescil Belgesinin Odaya iadesi gerekir. Eski Büro Tescil Belgeleri Odaca ilgilinin dosyasında saklanır.

Odanın Yetki ve Sorumlulukları

Madde 8- a) ODA, SMMH'nin yürütülmesinde meslek mensupları arasında haksız rekabeti önlemek, üretilen hizmetlerin üstün nitelikte, şartname ve standartlara uygun ülke yararına olmasını sağlamak amacıyla gerekli gördüğü önlemleri alır.

b) ODA, yapılan SMMH' ni MESLEKİ DENETİM'e ve onaylamaya yetkili ve görevlidir. MESLEKİ DENETİM' de Büronun ve SMM' nin kaydının devam edip etmediği, SMM imzasının doğruluğu, kesilen faturanın veya serbest meslek makbuzunun Asgari Ücret Yönetmeliğine ve eki fiyat tablolarına uygunluğu, hazırlanan proje ve hesaplarının standartlar, yönetmelikler ve Odanın proje hazırlama teknik esaslarına, asgari çizim standartlarına uygunluğu gibi konular incelenir.

Ancak bu MESLEKİ DENETİM ve onaylama, yapılan SMMH' nin içeriğini ve hesaplarını denetleme ve onaylama değildir, bu anlamı taşımaz.

Oda birimleri MESLEKİ DENETİM için gelen SMMH' yi en geç 3 işgünü içinde inceler. Uygun ise onaylar, değilse gerekçesi ile beraber Büro' ya iade eder.

c) ODA, SMM Bürolarını tescil süresi içerisinde herhangi bir zamanda; Merkez, Şube, İl/ilçe Temsilciliği, mesleki denetim büroları veya görevlendirdiği MM' lerle yılda en az bir kez olmak üzere denetler.

d) ODA, gerektiğinde SMM Bürolarını her türlü yayın organı kanalıyla tanıtmaya, bu konuda iş sahiplerine bilgi vermeye yetkili ve görevlidir.

e) (Değişik:RG-3/9/2004-25572) ODA SMM' leri 22/11/2001 tarihli ve 24591 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliğine uygun olarak "uzmanlık alanı", "iş hacmi" ve "yetki sınıfı" na göre önceden tasnif eder.

Bu uzmanlık alanları ve yetki sınıflarının yapabilecekleri SMMH' ler Serbest Müşavirlik ve Mühendislik ve Asgari Ücretler Yönetmeliği içinde de yer alır.

SMM Bürolarının Yetki ve Sorumlulukları

Madde 9- SMM bürolarının yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

a) TMMOB Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik ve Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücretlerinde tanımlanan SMMH'ni yapmaya, yalnızca Büro Tescil Belgesi verilen SMM Büroları yetkilidir.

Bu yetki; teknik uygulama sorumluluğu dahil tüm SMMH için ülke çapında geçerlidir. Ancak MM' ler kendisi ve 1. derecede akrabaların gerçek kişi İŞVEREN konumunda olduğu fakat ticari amacı olmayan, kendi uzmanlık alanında ve sınırı ODA' ca saptanmış SMMH' ni, bu durumu belgelemek ve her hizmet konusunda gerçek kişiye bir kere özgün olmak koşuluyla, fatura aranmaksızın asgari ücretler üzerinden kayıt ve onay ücreti ödeyerek yapabilirler.

SMM Bürolarının bu yetkileri, ODA dışında başka bir kuruluş tarafından sınırlanamaz ve kısıtlanamaz.

b) Tescilin yapılmış olması, bir SMM Bürosunun yasa, kararname, tüzük, yönetmelik, şartname ve diğer mevzuatın zorunlu kıldığı kurallara uymamaktan dolayı doğacak sorumluluklardan kurtarmaz.

c) SMM Büroları, bu Yönetmelik kapsamına giren tüm SMMH' nde ve yapacağı hizmet sözleşmesinde mesleki esaslar, ülke ve meslektaş yararları doğrultusunda, geçerli yasalar ve borçlar hukuku çerçevesinde iyi niyet kurallarına uygun davranarak, ilgili konularda ODA' ca yürürlüğe konulmuş şartnameler ve belirlenmiş asgari ücret çizelgelerine uyacaktır.

d) SMM Büroları, bu Yönetmelik kapsamına giren tüm SMMH' yi İŞVEREN, ilgili idare veya onay makamınca istensin veya istenmesin MESLEKİ DENETİM' den geçirecek ve onaylatacaktır.

e) SMM Büroları, bu Yönetmelik kapsamına giren tüm SMMH' yi bağlı bulundukları Şube ve Temsilciliklere sunarken, aşağıdaki belgeleri ve hizmetin tümü göz önüne alınarak ODA' ca istenilen diğer belgeleri ODA birimlerine vermekle yükümlüdür. MESLEKİ DENETİM inceleme ve onay yeri SMMH' nin uygulanacağı yerin bağlı olduğu ODA birimidir. Bu ODA birimi Büronun bağlı olduğu ODA biriminden farklı ise diğer belgelere ilave olarak Büro Tescil Belgesinin bir fotokopisi de verilir.

1) İŞVEREN ve SMM Bürosu arasında imzalanmış tip sözleşme. (SMMH asgari ücret tarifesinin geçerli olduğu aynı dönemde tamamlanmış ise sözleşmenin ODA' ya sunulması zorunlu değildir.)

2) Yapılan SMMH ürünü dökümanlar (proje vb.)

3) SMMH' ye ilişkin, en az ODA tarafından belirlenmiş asgari ücretler üzerinden kesilmiş (varsa ODA tarafından hazırlanmış örneğe uygun) serbest meslek makbuzu veya fatura. Ancak yapılan SMMH' de, SMM Bürosu aynı zamanda İŞVEREN konumunda ise, bu durum belgelenerek, serbest meslek makbuzu veya fatura kendi kendine kesilmiş olacaktır.

Bu belgelerde SMM Bürosunun vergi dairesinin adı, vergi numarası, adresi, İŞVEREN' in adı ve adresi ile vergi mükellefi ise vergi dairesinin adı ve vergi numarası yer alacaktır.

f) (Değişik:RG-3/9/2004-25572) SMM Büroları ODA' ya MESLEKİ DENETİM ve onay hizmeti için yapılan SMMH' nin türüne göre yılda 2 kez Oda Yönetim Kurulunca belirlenen kayıt ve onay ücretini her hizmet için ödeyeceklerdir. Bu ücret SMM büroları tarafından ödenir, işverenden istenemez.

SMMH' nin Yapılmasında Uyulacak Kurallar

Madde 10- SMMH' nin yapılmasında uygulanacak kurallar aşağıda belirtilmiştir.

a) SMM Bürosu bu Yönetmelik çerçevesinde SMMH yaptırmak isteyen bir İŞVEREN ile (varsa ODA tarafından hazırlanmış örneğe uygun) sözleşme imzalamak zorundadır.

b) SMM Bürosu, İŞVEREN ile yaptığı sözleşmeyi istenildiğinde ODA' ya onaylatarak bir örneğini vermek zorundadır. SMMH' nin ayrı yıllarda yapılması durumunda uygulanacak asgari ücretin saptanmasında, sözleşmenin ODA' dan onay tarihi geçerlidir.

c) İŞVEREN, SMMH' nin durumuna göre birden fazla SMM Bürosu ile sözleşme yapabilir. Ancak sözleşmelerde buna ilişkin hükümler yer almalıdır.

Bir sözleşme ile İŞVEREN tarafından SMM Bürosuna verilmiş SMMH' nin bazı bölümleri başka SMM Bürosuna veya Bürolarına verilirse ilk sözleşme yapan SMM Bürosunun hakkı saklıdır.

İlk sözleşmenin saptanmasında sözleşme noterden yapılmışsa, noterden onay tarihi, aksi durumlarda ODA' dan onay tarihi geçerlidir.

d) SMMH' nin tümünden veya bir bölümünden vazgeçilir veya belirsiz bir süreye ertelenir veya mücbir nedenlerle, SMM Bürosu ile İŞVEREN arasında sözleşme bozulursa, o ana dek yapılan SMMH' ye orantılı olarak ücret ve yapılan diğer masraflar ödenir. SMMH' nin bir bölümünün yeniden yapılmasına ve tadil edilmesine karar verilmesi durumunda, SMMH, ilk sözleşme yapılan SMM Bürosu tarafından yapılır veya o SMMH' nin başka bir SMM Bürosu tarafından yapılması için ilk sözleşme yapılan SMM Bürosunun onayı gereklidir. Ancak tümüyle yeniden yapılması halinde bu koşul aranmaz.

e) SMMH' nin yapılmasında, sözleşmeye aykırı işler ve işlemler yapılması durumunda karşı taraf bu davranışlarda bulunan tarafa noter aracılığıyla belirli bir süreli bildirim yapar. Bu süre, işin yapılmasına yeterli olmalıdır. Bu süre içinde, bildirimde ileri sürülen hususlar düzeltilmez ve yerine getirilmezse, sözleşmeyi tek yanlı bozma hakkı doğar. Bu sıra düzeni izlenmeden İŞVEREN tarafından bozulan sözleşme konusu SMMH, başka bir SMM bürosuna yaptırılamaz.

f) Herhangi bir nedenle SMMH' yi yapan SMM Bürosunun değişmesi durumunda onun yerini alan SMM Bürosuna, o güne değin yapılmış olan SMMH saptanarak, tüm teknik uygulama sorumluluğu (fenni mesuliyet) ile birlikte devredilir. Bu durum sözleşmede belirtilir. Bir SMMH yapımı sürerken SMM Bürosunda SMM değişmesi durumunda da gerekli ise İŞVEREN' le sözleşme yenilenir.

g) İŞVEREN, sözleşme konusu SMMH için, SMM Bürosu tarafından hazırlanan proje, plan vb. dökümanları sözleşmede yer alan amaçlar dışında kullanamaz ve bunların ticaretini yapamaz.

Ancak TMMOB ve Oda Yönetmeliklerine aykırı olmamak koşuluyla, sözleşmede yer alan özel hükümler saklıdır.

h) SMM Bürosu, İŞVEREN tarafından verilen belgelerin gizliliğine uymak zorundadır.

i) SMM Bürosu sözleşme konusu SMMH için, SMM Bürosu tarafından hazırlanan proje, plan ve dökümanları İŞVEREN istediği zaman bu isteğe uymak zorundadır. Ancak ücreti ve sözleşmede belirtilen yapmış olduğu diğer giderler tamamen ödenmedikçe SMM Bürosu bu zorunluluğa uymakla yükümlü değildir.

j) SMM Bürosu, SMMH için verilen evrak, belgeler ile hazırladığı dökümanları isin sona ermesinden sonra iki yıl süre ile saklamak zorundadır. SMM Bürosu bunlardan İŞVEREN' e verilecek olanları, noter aracılığıyla yazı ile bildirerek, almasını önerir. İŞVEREN bunları almadığı takdirde, saklama zorunluluğu, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde sona erer.

k) SMM Bürosu, proje ve teknik uygulama sorumluluğu (fenni mesuliyet)içinde) için gerekli belgelerin bir örneğini alıkoyacaktır. Yaptığı SMMH ile ilgili herhangi yetkili bir makamın talebi üzerine, bu belgeleri ortaya koyacaktır..

l) SMM Bürosu;

1) Önerilen SMMH' de, SMM Bürosu veya SMM Bürolarında çalışan SMM' ler önceden teknik uygulama sorumlusu (fenni mesul) kontrolör veya benzeri gibi katkıda bulunan çalışmalar yapmışsa ve bundan dolayı bir sakınca görüyorsa,

2) İŞVEREN, SMM Bürosuna veya SMM Bürosunda çalışan SMM' lere karşı bir suç işlemiş veya mahkemeye intikal etmiş bir ihtilafa düşmüşse,

3) İŞVEREN ile SMM Bürosunda çalışan SMM' ler arasında yakın akrabalıktan dolayı bir sakınca görüyorsa,

4) Herhangi bir gerekçe göstermeden SMMH' yi yapmak istemiyorsa,

İŞVEREN' in önerisini reddedebilir. Ancak SMM Bürosu, İŞVEREN' in öngördüğü süre içinde bu durumu İŞVEREN' e bildirmekle yükümlüdür.

Gördüreceği SMMH en az iki SMM Bürosu tarafından red olunan İŞVEREN kendisine SMM Bürosu bulunmasını ODA' dan isteyebilir.

m) SMM Bürosu, yapılması önerilen SMMH' ni;

1) Usule aykırı, yanlış, teknik ve bilimle bağdaşmaz olduğunu görür veya bu kanıya varırsa,

2) Bu Yönetmeliğe veya mesleki dayanışma ve gereklerine aykırı buluyorsa, İŞVEREN' in önerisini reddetmek zorundadır.

n) İmar Kanunu uyarınca teknik uygulama sorumluluğunu (fenni mesuliyet) üzerlerine alan SMM Büroları veya çalışan SMM' ler uygulamayı ruhsat ve eklerine, teknik kurallara uygun yaptırmakla, İŞVEREN' in ruhsatıyla ve ekleri ile teknik kurallara aykırı yaptırdığı uygulamaları da 15 gün içinde yazı ile Belediye'ye ve ODA' ya bildirmekle yükümlüdürler. (Ek cümle:RG-7/6/2009-27251) Çalışan SMM' ler üzerlerinde bulunan Teknik Uygulama Sorumluluklarını (TUS) bir başka SMM' e devretmeden ya da sorumluluklarını yerine getirmeden görevinden ayrılamaz.

o) SMM Bürosu ile İŞVEREN arasında yapılmakta olan SMMH' dan dolayı çıkacak anlaşmazlıklar, taraflar arasında çözülmediği takdirde, taraflardan birinin isteği üzerine anlaşmazlık konusu ODA' nın

atayacağı hakem tarafından çözümlenir. Hakem ücreti, TMMOB Bilirkişilik, Ekspertizlik Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliğine göre talep sahibi tarafından ODA' ya peşinen ödenir. SMM Bürosu, bu durumda ODA' nın vereceği karara uymakla yükümlüdür.

Diger Konular

Madde 11- a) Büro Tescil Belgelerinin verilmesi, yenilenmesi, değiştirilmesi veya geçersiz kılınması konusunda son yetkili organ Oda Yönetim Kuruludur.

b) Tescile esas bilgi ve belgelerin ODA' ya verilmesi aşamasında gerçeğe aykırı bildirimde bulundukları saptanan, Büro Tescil Belgesi üzerinde herhangi bir değişiklik yapan, tescile esas koşullarda olan veya ücretli çalıştırdığı SMM' nin aylık maaş ve dört aylık SSK pirim bordrosunun onaylanmış nüshasını 4 ayda bir en geç izleyen ay içerisinde ODA' ya bildirmeyen SMM Bürolarının Büro Tescil Belgeleri geçersiz kılınır.

c) Büro Tescil Belgesini almayan veya yenilemeyen SMM Bürolarına hiçbir ODA belgesi verilmez.

d) Çalışan SMM' lerin ayrılması durumunda, SMM kalmayan SMM Bürosunun Büro Tescil belgesi geçersiz kılınarak, kaydı kapatılır.

e) Belge onay işlemlerini her yıl yenilemeyen SMM Bürolarının kaydı kapatılır.

f) Kaydı kapatılan SMM Bürolarının yeniden başvurusu durumunda eski tescil numarası verilir.

g) SMM Bürosunun kayıt, tescil, yenileme işleri için ODA Yönetim Kurulu'na belirlenen ücretler alınır. Bu ücretler her yıl Aralık ayı içinde ODA asgari ücretleri ile birlikte saptanır ve yayınlanır.

h) Yasalar ve ODA yönetmelikleri gereğince, herhangi bir nedenle, meslekten men edilen SMM' nin isine son verilmesi, SMM Bürosu'na noter aracılığıyla gönderilen bir yazı ile bildirilir.

i) Büro Tescil Belgesi almak için ODA' ya başvuran kişi ve kuruluşlar, bu yönetmeliğin tümünü okumuş, kabul etmiş ve uyacağını taahhüt etmiş sayılır.

j) ODA' ya kayıtlı yabancı MM ve kuruluşlar da Türkiye'de yapacakları SMMH için bu yönetmelik kurallarına uymak zorundadır.

k) (Değişik:RG-3/9/2004-25572) ODA merkezinde SMM Bürosu kütüğünden ayrı olarak, SMM kütüğü de tutulur. Bu kütükte SMM olarak görev yapan üyenin belgelendirme sürecine ait bilgiler SMMH ile ilgili çalıştığı SMM bürolarının isimleri, tarihleri Şubelerce yapılacak denetim sonuçları ve varsa aldığı cezalar işlenir, cezalandırılmış SMM' nin SMM bürolarında görev almaması sağlanır.

l) SMM' ce hazırlanan proje, rapor vb. belgelerin üzerine ODA' nın öngördüğü ölçü ve biçimde hazırlanmış ve üzerinde ODA' nın ismi, amblemi, üyenin isim ve soyadı ile ODA sicil numarasının yazılı olduğu tip mühür basılır ve SMM' nin imzası bulunur.

m) SSK'ya tabi çalışan SMM aynı zamanda şantiye hizmetinde de çalışıyorsa Büro Tescil Belgesi alabilmesi için şantiyenin aynı il sınırları içinde olması zorunludur.

Yaptırımlar

Madde 12- SMMH' ni yürütürken, ODA Etik Kurallarına aykırı davranan, onur kırıcı ve mesleği kötüye kullanma gibi durumu saptanan, bu Yönetmelik kurallarına, asgari ücret ve MESLEKİ DENETİM esaslarına uymadıkları belirlenen SMM' lere ve SMM Bürolarına, ODA durumun fiili ağırlığını göz önünde bulundurarak, fakat sıra gözetmeksizin;

a) Yazılı uyarıda bulunur.

- b) Yazılı ihtarda bulunur.
- c) Büro Tescil Belgesini bir aydan altı aya dek geçersiz kılar.
- d) Büro Tescil Belgesini süresiz geçersiz kılar.

Yaptırımların Uygulanması

Madde 13- (Değişik:RG-3/9/2004-25572)

Yaptırımların uygulanması aşağıda belirtilmiştir:

- a) SMM Bürolarına ve/veya SMM' ye 12 nci maddenin (a), (b), (c) ve (d) bentlerindeki cezalar verilmeden önce; Şube Yönetim Kurulu tarafından SMM Bürosundan ve/veya SMM' den 7 gün süre tanıyarak bilgi ve savunma istenir. Gelen cevap doğrultusunda Yönetmeliğin 12 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerindeki cezalarından birisinin verilmesi gerekiyorsa bu ceza, SMMH' ni yürüttükleri ilin bağlı olduğu veya Büro Tescil Belgesini aldıkları Şube Yönetim Kurulu kararı ile verilir. Yönetmeliğin 12 nci maddesinin (c) ve (d) bentlerindeki cezalarından birisinin verilmesi gerekiyorsa SMM bürosunun dosyası Oda Yönetim Kuruluna sunulur. SMM Bürolarının Yönetmeliğin 12 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerindeki cezalara karşı bildirimden sonra 15 gün içinde ODA Yönetim Kuruluna itiraz hakkı vardır.
- b) 7 gün süre içerisinde bilgi ve savunma göndermeyen SMM Bürosu ve/veya SMM hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerindeki cezalar Şube Yönetim Kurulu, (c) ve (d) bentlerindeki cezalar ise Oda Yönetim Kurulu tarafından resen verilir.
- c) SMM Bürolarına ve/veya SMM' e bu Yönetmeliğin, 12 nci maddesinin (c) ve (d) bentlerinde yer alan cezalar Şube Yönetim Kurulu tarafından gönderilen dosyanın incelenmesinden sonra Oda Yönetim Kurulu kararıyla verilir. ODA Yönetim Kurulu, iletilen öneri ve şikayetleri bir ay içinde karara bağlamak zorunda olup, bu süre içinde karar verilmemesi SMM Bürosu ve/veya SMM lehine yorumlanır ve cezalandırılmamış sayılır.
- d) Oda Yönetim Kurulu kendisine gelen bir şikayet neticesinde soruşturma başlatıp, SMM Bürosuna ve/veya SMM' e Yönetmeliğin, 12 nci maddesinin (c) ve (d) bentlerinde yer alan cezaları verebilir.
- e) ODA, hakkında cezai yaptırım uygulanan SMM Bürosunu ve/veya SMM'yi ve cezai yaptırım türünü, ilgili Şubeye ve ilgili kurum ve kuruluşlara (Valilik, Belediye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE, vb.) bildirir, ODA ve diğer yayın organlarında kamuoyuna duyurur.

Yürürlük

Madde 14- Bu Yönetmelik Resmî Gazete' de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu Yönetmelik Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

TMOBB Görüş Yazısı Ek 9 - Makina Mühendisleri Odası Görüş Yazısı Ek 5 MT Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI MEKANİK TESİSAT HİZMETLERİ UZMANLIK VE BELGELENDİRME YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik ülke ve toplum yararları doğrultusunda kaliteli, sağlıklı, konforlu, güvenli ve ekonomik yapıların gerçekleştirilmesi amacıyla, mekanik tesisat hizmetlerinin üretilmesinde ve denetlenmesinde görev alacak ulusal ve uluslararası bilimsel çalışmaları ve yeni gelişmeleri takip eden, mesleki etik kurallarına uygun olarak çalışacak Oda üyesi makina mühendislerine TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından mekanik tesisat hizmetleri alanında uzmanlık belgeleri verilmesi esaslarını ve koşullarını düzenler.

Kapsam Ve Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik mekanik tesisat hizmetlerini gerçekleştirecek makina mühendislerinin uzmanlıklarının Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Makina Mühendisleri Odası tarafından belgelendirilmesi koşullarını ve esaslarını kapsar. Bu Yönetmelik, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar Ve Kısaltmalar

Madde 3- Bu Yönetmelikte;

- a) Mekanik tesisat alanında bilgi ve deneyime sahip, bu konuda açılmış sınavlarda başarılı olmuş, Oda üyesi makina mühendisi "uzman mühendis",
- b) TMMOB Makina Mühendisleri Odası "ODA",
- c) Oda Yönetim Kurulu "OYK",
- d) Şube Yönetim Kurulu "ŞYK",
- e) Serbest Müşavir Mühendis "SMM" olarak tanımlanmıştır.

Mekanik Tesisat Hizmet Alanları

Madde 4- Mekanik tesisat hizmetleri:

- a) Isı yalıtımı
- b) Sıhhi tesisat
- c) Isıtma tesisatı
- d) Asansör avan proje hazırlama
- e) Klima tesisatı
- f) Havalandırma tesisatı
- g) Kızgın su tesisatı
- h) Buhar tesisatı
- i) Gaz (doğal gaz, havagazı, LPG) tesisatı
- j) Basınçlı hava tesisatı
- k) Sanayi tipi mutfak, çamaşırhane tesisatı
- l) Soğutma tesisatı
- m) Yüzme havuzu ve filtrasyon tesisatı
- n) Medikal gaz tesisatı
- o) Otomatik kontrol tesisatı
- p) Arıtma tesisatı

ve bu gibi konularda gerçekleştirilen tasarım, uygulama, denetim ve kontrol hizmetleridir.

Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzman Mühendis Belgesi

Madde 5- Bu belge "mekanik tesisat mühendisliği" alanında ve aşağıda belirtilen "dar kapsamlı mekanik tesisat mühendisliği" konularında verilir.

- a) Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi

Belge sahibi makina mühendisi sıhhi tesisat, ısı yalıtımı, ısıtma tesisatı başlıklarıyla tanımlanan mekanik tesisat hizmetlerini yapmaya yetkilidir. Bu belge sahibi makina mühendisi, uzmanlık kapsamını "dar kapsamlı mekanik tesisat uzman mühendis yetki belgeleri" olarak artırabilir. Belge örneği Ek 1'de verildiği gibidir.

b) Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Yetki Belgesi

Dar kapsamlı mekanik tesisat uzman mühendis yetki belgesi konuları aşağıdaki gibidir:

- 1) Doğalgaz tesisatı
- 2) Asansör avan proje hazırlama
- 3) Havuz tesisatı
- 4) Sanayi tipi çamaşırhane tesisatı
- 5) Sanayi tipi mutfak tesisatı
- 6) Medikal gaz tesisatı
- 7) Otomatik kontrol
- 8) Klima tesisatı
- 9) Kızgın su tesisatı
- 10) Basınçlı hava tesisatı
- 11) Buhar tesisatı
- 12) Soğutma tesisatı
- 13) Arıtma tesisatı
- 14) Havagazı tesisatı
- 15) LPG tesisatı
- 16) Havalandırma tesisatı
- 17) (Ek:RG-19/7/2003-25173) Yangın tesisatı.

Yukarıda belirtilen konuların bir veya birkaçında belge sahibi makina mühendisi, belgede belirtilen konu veya konularda mekanik tesisat hizmetlerini yapmaya yetkilidir.

Yukarıda tanımlanan "Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Yetki Belgesi" konuları günün gelişen koşullarına uygun olarak ODA tarafından artırılabilir.

Uzman Mühendis Belgelendirme Koşulları

Madde 6- Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgesi almak için ODA üyesi olan makina mühendisleri başvurabilirler. Uzman mühendis belgelerinin geçerlilik süresi her yıl onaylanmak kaydıyla alındığı tarihten itibaren 5 yıldır. Belgelerin yıllık onaylarında, belgenin geçerliliğini sürdürebilmesi için belge sahibi Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme Kurulu tarafından belirlenen meslek içi eğitimleri tamamlamak zorundadır. Gerekli meslek içi eğitimi tamamlayamayan belge sahibinin belgesi yukarıda tanımlanan koşulu sağlayıncaya kadar geçerliliğini yitirir. Bu durum ODA tarafından ilgili birimlere bildirilir.

a) Mekanik tesisat uzman mühendis belgelendirme koşulları aşağıda belirtilmiştir.

1) ODA tarafından merkezi düzeyde açılan yapı üretim sürecinde geçerli olan yasalar, KHK'ler, tüzük, yönetmelik ve genelgeler konularında bilgilendirme seminerlerine katılmış olmak.

2) (Değişik:RG-21/6/2018-30455) Mekanik tesisat uzman mühendis belgesi için ısı yalıtımı, sıhhi tesisat, ısıtma tesisatı konularında en az bir yıl süre ile tasarım-uygulama deneyimi kazanmış olmak veya (Değişik ibare:RG-10/9/2024-32658) Mekanik Tesisat Tasarımı Uygulama eğitimine katılmak.

3) ODA tarafından merkezi düzeyde açılan sınavlara katılmak ve başarılı olmak.

b) Dar kapsamlı mekanik tesisat uzman mühendis belgelendirme koşulları aşağıda belirtilmiştir:

1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (b) bendinde tanımlanan alanlarda ODA tarafından Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİEM) aracılığıyla merkezi düzeyde açılan eğitim programlarına katılmış olmak,

2) ODA tarafından yukarıdaki konularla ilgili olarak merkezi düzeyde açılan sınavlara katılmak ve başarılı olmak.

Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme Kurulu

Madde 7- Mekanik Tesisat alanında uzmanlık belgesi almak isteyen makina mühendislerinin başvurularını değerlendirerek, OYK'nın karar alma sürecini hazırlayan, bu yönetmelikle ilgili düzenlemeler hakkında OYK'ya görüş ve öneriler sunan, mekanik tesisat uzmanlık belgelerine ait gerçekleştirilecek sınavların hazırlıklarını, gerçekleştirilmesini ve değerlendirmesini yapan, OYK kararı ile oluşturulan süreli bir kuruldur.

ODA Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme Kurulu, OYK kararı ile bir OYK üyesinin başkanlığında mekanik tesisat uzman mühendis belgesi alma koşullarına sahip ODA üyeleri arasından iki yıllık çalışma dönemi için belirlenir. Kurul üye sayısı 7 kişidir. Kurul Odanın yazılı çağrısı ile toplanır. Kurulda kararlar oy çokluğuyla alınır. Kurul üyesinin kuruldan ayrılması durumunda OYK en geç bir ay içerisinde yeni üyenin atamasını yapar.

OYK tarafından kurul oluşumunda Şubelerin önerileri de dikkate alınarak yukarıdaki koşullara uyulması kaydıyla (**Değişik ibare:RG-10/9/2024-32658**) ilgili bakanlık temsilcisi, sektörle ilgili uzmanlık dernekleri temsilcisi ve üniversitelerden temsilcilerin yer alması gözetilir.

Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme Kurulunun Görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yer alan mekanik tesisat hizmetleri konularında meslek içi eğitim, kurs ve seminerleri programlamak ve bu programlara ilişkin esasları belirlemek.,
- b) Tasarım ve uygulama deneyim sürelerine ilişkin esasları belirlemek,
- c) (**Mülga ibare:RG-21/6/2018-30455**) (...) Sınav komisyonları oluşturulmasına yönelik çalışma esaslarını belirlemek, komisyon üyeleri hakkında OYK'ya önerilerde bulunmak,
- d) Uzman Mühendis Belgelendirme sürecinde oluşabilecek itirazları değerlendirmek ve sonuçlandırmak,
- e) Uzmanlık ve belgelendirme çalışmalarının gelişmesine ilişkin önerileri almak, değerlendirmek, geliştirmek, ilgili mevzuatın geliştirilmesine yönelik katkıda bulunmak.

Sınav Komisyonları

Madde 8 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-21/6/2018-30455)

Mekanik Tesisat Hizmetleri Uzmanlık ve Belgelendirme Kurulunca önerilen ve OYK'nın atayacağı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Sınav Komisyonu, uzman mühendis belgesine sahip, Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Sınav Komisyonu ise ilgili konuda uzman mühendis yetki belgesine sahip en az 3 kişiden oluşur. Sınav sorularının belirlenmesi, sınavın hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi gibi konular Oda Merkezi tarafından yayımlanan genelgeler aracılığıyla sağlanır.

Uzman Mühendislik Belgelendirme Sınavları

Madde 9- Uzman mühendis belgelendirme sınavları bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde tanımlanan uzman mühendis belgelerini almak için başvuran makina mühendislerine istekte bulundukları konu veya konularda uzman mühendis belgesi verilmek üzere merkezi düzeyde gerçekleştirilen sınavlardır.

Mekanik tesisat uzman mühendis belgesi için ODA yılda en az iki sınav gerçekleştirir. Sınavlar (**Mülga ibare:RG-10/9/2024-32658**) mekanik tesisat uzman mühendis belgesi sınav konuları ve sınav tarihiyle birlikte ODA yayın organları aracılığı ile ODA üyelerine duyurulur.

Her bir uzman mühendis belgesi sınavı için başarı notu 100 üzerinden 70'dir. (**Değişik ikinci cümle:RG-10/9/2024-32658**) Uzmanın, uzman mühendis belgesini almak için yapılan eğitimler sonrası en fazla 2 yıl içinde sınava girme hakkını kullanması gerekir.

Sınav katılım ve belge ücretleri OYK tarafından belirlenir.

Diğer Konular

Madde 10- a) Uzman mühendis belgesi almak üzere başvuranların deneyim kazanmak üzere çalışma yaptıkları iş yerlerinde uzman mühendis belgesine sahip en az bir makina mühendisi çalışması zorunludur.

b) Uzman mühendis adayları deneyim çalışmasına başlamadan önce çalışacakları işyerlerini ve o kuruluştaki uzman mühendis isimlerini ODA'ya bildirir.

c) Uzman mühendis belgesine sahip olmayan makina mühendisleri mekanik tesisat konusunda SMM belgesine sahip olamaz. Uzman mühendisin uzman olduğu konular SMM belgesinde de tanımlanır.

d) Mekanik tesisat uzman mühendis belgesine sahip ODA üyeleri sadece uzman olduğu tesisat konularındaki mekanik tesisat hizmetlerini yerine getirmeye yetkilidir. Uzman olmadıkları konularda çalışamazlar.

e) (**Değişik:RG-3/9/2004-25572**) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği hükümleri geçerlidir.

f) (**Ek:RG-19/7/2003-25173**) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen Dar Kapsamlı Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Yetki Belgesi almış olan üyelerden Uzman Mühendis Belgesi almak için başvuruda bulunan ve belge aldığı konuda en az 1 yıl çalışma yapmış olanlar hakkında yönetmeliğin 10 uncu maddesinin (a) bendindeki koşul aranmaz. Bu üyeler Meslek İçi Eğitim Merkezi tarafından düzenlenmekte olan Sıhhi Tesisat (3 gün), Isıtma Tesisatı (3 gün), Isı Yalıtımı (1 gün) kurslarına katılmak ve sınavda başarılı olmak zorundadır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce dar kapsamlı mekanik tesisat konularında ODA tarafından düzenlenen kurslar ve yapılan sınavlar sonucu mühendis yetki belgesi almış olanlar ile adı geçen hizmetleri yürüttükleri için kazanılmış hak olarak kurslara katılmadan bu belgeleri almış olanların belgeleri bu yönetmelik kapsamında geçerlidir.

Geçici Madde 2- Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ODA üyesi Makina Mühendisleri deneyim şartı aranmaksızın bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen uzman mühendis belgelerini almak üzere 3 yıl süreyle sınavlara girme hakkına sahiptir. (**Mülga cümle:RG-19/7/2003-25173**) (...)

Yürürlük

Madde 11- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- Bu Yönetmelik Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	22/11/2001	24591
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1	19/7/2003	25173
2	3/9/2004	25572
3	21/6/2018	30455
4	10/9/2024	32658